

รายงานการวิจัย

จังหวัดระนอง

โครงการ

พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น
ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล
การทำงานด้านเด็กและเยาวชน โดยเน้นสิทธิและ
ประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน ประจำปี 2554-2555

หัวหน้าคณะวิจัย :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันธนี	วิรุพหฺ์พานิช
คณะผู้วิจัยในพื้นที่ :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร	พันธ์เมธาฤทธิ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ	ฐานิวัฒนานนท์
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนุช	จิตตบุญท์
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสเพ็ญ	ชุนวล
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภา	แซ่เซี้ย
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรรณ	หนุแก้ว
	อาจารย์อำไพพร	ก่อตระกุล
	อาจารย์ฮัสณารุ้	ไต้ะพา
ปรึกษาโครงการ :	รองศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา	เซาวลิต

3

คำนำ

รายงานการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับ ติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนอง ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ รายงานการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชน ของพื้นที่นำร่องในภาคใต้ 4 จังหวัด ตามที่องค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย ร่วมกับรัฐบาลไทย และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้ร่วมมือกัน วางแผนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชน ในพื้นที่นำร่อง 10 จังหวัด ระหว่างปี 2554-2555 ซึ่งจังหวัด ระนองเป็นหนึ่งในจังหวัดในภาคใต้ที่ถูกคัดเลือกในการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัย ขอขอบคุณ ศูนย์วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครู ศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีส่วนร่วมร่วมกับองค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย ในการเป็นแม่ข่ายวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณองค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย ในการสนับสนุนทุนในการศึกษาครั้งนี้ ที่ให้การผลักดันและขับเคลื่อนการทำงานด้านการศึกษากับสิทธิเด็กและการพัฒนางานด้าน เด็กมาโดยตลอด

คณะผู้วิจัยในพื้นที่ จังหวัดระนอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภา แซ่เซี้ย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ หนูแก้ว

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
รายการตาราง	จ
รายการภาพ	ฉ
รายงานการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น	1
บทที่ 1 ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชนจากการวิเคราะห์สถานการณ์รายจังหวัด	2
1.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระนอง	2
ประวัติความเป็นมา	2
ลักษณะภูมิประเทศ	4
ลักษณะภูมิอากาศ	4
ลักษณะการเมืองการปกครอง	4
การจัดการปกครองและประชากร	5
การจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	5
1.2 ภาพรวมกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน	6
บทที่ 2 กระบวนการทำงาน (ของทีมีวิจัย)	16
วัตถุประสงค์ในการดำเนิน โครงการวิจัย	16
กลุ่มเป้าหมาย	16
การดำเนิน โครงการวิจัย	16
- ระยะที่ 1 การจัดประชุมฝึกรวมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 1	16
- ระยะที่ 2 การลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยม	17
- ระยะที่ 3 การประชุมระดับชาติครั้งที่ 1	19
- ระยะที่ 4 การประชุมปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 2	19
- ระยะที่ 5 การประชุมสัมมนาระดับชาติครั้งที่ 2	20
บทที่ 3 การทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นตามตัวชี้วัด	21
องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	21
เทศบาลเมืองระนอง	24
เทศบาลตำบลบางริ้น	26
เทศบาลตำบลละอุ่น	28
เทศบาลตำบลน้ำจืด	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ	32
องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น	35
องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน	38
องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง	40
องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา	42
บทที่ 4 ทิศทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนอง	44
บทที่ 5 บทสังเคราะห์ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชน	45
ด้านที่ 1 สังเคราะห์ตามจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ตามข้อบ่งชี้ 38 ตัวชี้วัด	45
1.1 การทำงานด้านเด็กจากการวิเคราะห์ภาพรวมจังหวัดระนอง	45
1.2 การทำงานด้านเด็กจากการวิเคราะห์รายพื้นที่ 10 พื้นที่	46
1. เทศบาลตำบลน้ำจืด	46
2. เทศบาลตำบลละอุ่น	47
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ	48
4. เทศบาลตำบลบางรีน	48
5. เทศบาลเมืองระนอง	49
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น	50
7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	51
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน	52
9. องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา	52
10. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง	53
ด้านที่ 2 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อปต 10 พื้นที่ โดยคัดเลือกพื้นที่ ที่มีผลงานดีเด่น	54
บทที่ 6 ข้อเสนอแนะจากการติดตามภาพรวม	57
ข้อเสนอแนะจากการติดตามการทำงานภาพรวมจากทีมนักวิจัย	57
ข้อจำกัดในการศึกษา	58
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง)	60
ภาคผนวก ข: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลเมืองระนอง)	64
ภาคผนวก ค: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลน้ำจืด)	68
ภาคผนวก ง: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลละอุ่น)	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลบางริน)	76
ภาคผนวก ฉ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น)	80
ภาคผนวก ช: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ)	84
ภาคผนวก ซ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน)	88
ภาคผนวก ฌ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง)	92
ภาคผนวก ญ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา)	96
ภาคผนวก ก: คำถามการสัมภาษณ์ Focus group	100
ภาคผนวก ข: แบบฟอร์มตัวชี้วัด 19 ตัวบ่งชี้	103
ภาคผนวก ฐ: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น)	108
ภาคผนวก ฑ: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (เทศบาลตำบลบางริน)	112
ภาคผนวก ฒ: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ)	116
ภาคผนวก ฉ: ภาพการจัดประชุมระดับจังหวัด ครั้งที่ 1	119
ภาคผนวก ค: ภาพการลงเยี่ยมพื้นที่ของอาจารย์ในทีมวิจัยจังหวัดระนอง	120
ภาคผนวก ต: ภาพการจัดประชุมระดับจังหวัด ครั้งที่ 2	121
ภาคผนวก ถ: ภาพการประชุมเพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	122
ภาคผนวก ท: ภาพการประชุมสัมมนาระดับชาติ	122

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	สรุปรายการตัวชี้วัดตามแบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด	8
2	พื้นที่ ที่ระบุว่ามีการกิจกรรมเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดสูงสุด 3 ลำดับแรก	13

รายการภาพ

ภาพ		หน้า
1	รูปแบบการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี	56

รายงานการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับ ติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนองโดยเน้นสิทธิและ ประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน

ตามที่ยูนิเซฟ ประเทศไทย ร่วมกับรัฐบาลไทย และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ได้ร่วมมือกันวางแผนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับ ติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชน ในพื้นที่นำร่อง 10จังหวัด ระหว่างปี 2554-2555 โดยจังหวัดระนองเป็นหนึ่งในจังหวัดในภาคใต้ที่ได้รับการคัดเลือก ดังนั้นรายงานฉบับนี้จะรายงานผลการ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการ ประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนองโดยเน้นสิทธิและประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน เฉพาะในจังหวัดระนอง โดยมีเนื้อหาของรายงานเรียงลำดับดังต่อไปนี้

บทที่ 1

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา จังหวัดระนอง
- 1.2 ภาพรวมกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

บทที่ 2 กระบวนการทำงาน (ของทิมวิจัย)

บทที่ 3 การทำงานของ องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท) ตามตัวชี้วัดกระบวนการ สำหรับการทำงาน ด้านเด็กและเยาวชนในด้าน

1. นโยบายและการบริหาร
2. การส่งเสริมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน
3. การดำเนินงานด้านสุขอนามัย
4. การดำเนินงานด้านการศึกษา
5. การดำเนินงานด้านสังคม

บทที่ 4 ทิศทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนอง (vision of the admistrator)

บทที่ 5 บทสังเคราะห์ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

- SWOT ANALYSIS ภาพรวมจังหวัด
- SWOT ANALYSIS รายพื้นที่
- กลยุทธ์การทำงานด้านเด็กที่ดี (ได้จาก best practice, ไปได้ model)

บทที่ 1

ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชนจากการวิเคราะห์ สถานการณ์รายจังหวัด

1.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดระนอง

ระนอง เป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอันดามัน หรือมหาสมุทรอินเดียอยู่ห่างจาก กรุงเทพฯ 568 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 3,298,045 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,061,281 ไร่ จังหวัด ระนองมีลักษณะรูปร่างพื้นที่เรียวยาวแคบ ความยาวตั้งแต่เหนือสุดถึงใต้สุดประมาณ 169 กิโลเมตร ส่วนที่ กว้างที่สุดจากทิศตะวันออกสู่ ทิศตะวันตก ประมาณ 44 กิโลเมตร ส่วนที่แคบที่สุดของจังหวัดระนองอยู่ใน เขตอำเภอกระบุรี มีความกว้าง 9 กิโลเมตร ฝั่งทะเลด้านตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามัน ประมาณ 69 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ราบ 14 % และเป็นภูเขา 86 % มีเกาะน้อยใหญ่ในทะเลอันดามัน จำนวน 62 เกาะ ทิศเหนือ ติดกับอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพรและประเทศสหภาพพม่า ทิศใต้ ติดกับอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานีและอำเภอกระบุรีจังหวัดพังงา ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอเมือง อำเภอสวี และอำเภอพะ โด๊ะ จังหวัดชุมพร ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอเกาะสอง เขตทวาย ประเทศพม่า และมหาสมุทรอินเดีย ระนอง แบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอกระบุรี อำเภอละ ลุ้ง และกิ่งอำเภอสุขสำราญ สำหรับพื้นที่การศึกษาในการศึกษาครั้งมีทั้งหมด 10 พื้นที่ (แผนภาพ 1) ได้แก่

1. เทศบาลตำบลน้ำจืด
2. เทศบาลตำบลละอุ่น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น
5. เทศบาลตำบลบางรีน
6. เทศบาลเมืองระนอง
7. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
8. เทศบาลตำบลบางหิน
9. เทศบาลตำบลม่วงกลวง
10. เทศบาลตำบลนาคา

ประวัติความเป็นมา

ระนอง หรือเมืองแร่นอง เดิมเป็นหัวเมืองเล็ก ๆ มีฐานะเป็นเมืองขึ้นของเมืองชุมพรมาตั้งแต่สมัย กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีของไทย โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 2 เมือง คือ เมืองระนองและเมืองตระ ซึ่ง อยู่ในการปกครองเมืองชุมพร เจ้าเมืองมีบรรดาศักดิ์เป็นหลวง เรียกชื่อตามนามเมืองว่า “หลวงระนอง” ครั้น ต้นสมัยกรุงรัตน โกสินทร์ มีชาวจีนฮกเกี้ยนชื่อ “ คอซู้เจียง ” ได้ยื่นขอประมูลอากรดีบุกในเขตเมืองระนอง และเมืองตระพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนบรรดาศักดิ์ หลวงรัตน เศรษฐี (คอซู้เจียง) ขึ้นเป็นพระรัตนเศรษฐี เป็นเจ้าเมืองระนอง เมื่อพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษและ

ในปีพ.ศ.2397ตำแหน่งเจ้าเมืองระนองว่างลง เนื่องจากหลวงระนองป่วยถึงแก่กรรม พระบาทสมเด็จพระ จอมเกล้า เจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนบรรดาศักดิ์ หลวงรัตน เศรษฐี (คอซู้เจียง) ขึ้นเป็นพระรัตนเศรษฐี เป็นเจ้าเมืองระนอง เมื่อพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษและ

รัฐบาลอังกฤษได้จัดการปกครองหัวเมือง ที่ได้ในเวลาต่อมา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่าเมืองระนองและเมืองตระ เป็นเมืองขึ้นอยู่กับเมืองชุมพรจะรักษาราชการ ทางชายแดนไม่สะดวก จึงโปรดฯ ให้ยกเมืองตระและเมืองระนอง เป็นหัวเมืองจัตวาขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนบรรดาศักดิ์พระรัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) ขึ้นเป็นผู้ว่าราชการเมืองระนอง เมื่อ พ.ศ.2405 และในปีพ.ศ.2420 สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี ระนองมีฐานะเป็นหัวเมืองอิสรพ และต่อมาได้ยกฐานะ เป็นจังหวัดและได้มีการยุบเมืองตระเป็นอำเภอ เรียกว่า อำเภอกระบุรี โดยให้ขึ้นกับจังหวัดระนองตั้งแต่นั้นมาระนองในอดีตมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเมืองคิบุก เมืองชายแดน เมืองคอคอดกระและเมื่อเสด็จประทับแรมดังนี้

1. เมืองคิบุก ระนองมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีชื่อเรียกว่า ตะกั่วคำหรือคิบุกอยู่ใต้แผ่นดินเป็นจำนวนมาก จึงมีความสำคัญในฐานะเป็น เมืองแร่คิบุกมีค่าอุดมสมบูรณ์ และเป็นเมืองแรกที่มีเจ้าของเหมืองแร่ (นายนอง) ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงระนอง เจ้าเมืองคนแรก ซึ่งเป็นนายอากรแต่โบราณ ในการผูกขาดส่งอากรคิบุกให้รัฐบาล นับว่าได้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเจริญ ทางเศรษฐกิจของประเทศที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

2. เมืองชายแดน การที่ไทยต้องเสียดินแดนเมืองมะริดรวมทั้งเมืองมะลิวัลย์แก่อังกฤษ และได้มีการปักปันเขตแดนไทย โดยใช้แม่น้ำกระบุรีเป็นเส้นกั้นพรมแดนในปีพ.ศ. 2442 มีผลให้เมืองระนองและเมืองตระ มีฐานะเป็นอำเภอในปกครองของจังหวัดระนอง มีความสำคัญเป็นศูนย์รวมของการไปมาหาสู่และซื้อขายสินค้าระหว่างไทยกับพม่า เป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ เมื่อพม่าได้รับเอกราชพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ การไปมาหาสู่และการซื้อขายสินค้าระหว่างคนไทย และพม่าทางชายแดนจังหวัดระนอง นำความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้จังหวัดชายแดนทั้งสองประเทศจนถึงปัจจุบัน

3. เมืองคอคอดกระ พื้นที่บริเวณคอคอดกระ เป็นผืนแผ่นดินที่กว้างหรือแคบที่สุดในแหลมมลายู ระยะทางประมาณ 44 กิโลเมตร พื้นที่ด้านตะวันตกของบริเวณคอคอดกระ ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของเมืองตระ ผืนแผ่นดินส่วนที่แคบที่สุดระหว่างทะเล ตะวันตกและทะเล ตะวันออกแห่งนี้ มีภูเขาสลับซับซ้อน มีทางลัดผ่านช่องเขาเพียงสายเดียว ในสมัยโบราณคอคอดกระ มีความสำคัญเป็นเส้นทางที่สำคัญ ทางเดียวที่พม่าใช้เป็นเส้นทางเดินทัพ ยกมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ฝั่งทะเลตะวันออก เมื่อฝรั่งเศสคิดจะขุดคลองคอคอดกระจาก เมืองตระไปออก เมืองชุมพร เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเดินเรือจากยุโรปไปเมืองจีนในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คอคอดกระจึงมีความสำคัญมากหากสามารถขุดคลองได้สำเร็จ เรือเดินทะเลจากยุโรป จะผ่านคลองไปเมืองจีนได้ โดยไม่ต้องอ้อมแหลมมลายู ผลประโยชน์ทางการค้าของอังกฤษทางเมือง ปีนังและสิงคโปร์ และความจำเป็นทางการทหารของอังกฤษ คงมีผลให้ไทยต้องเสียดินแดน ทางแหลมมลายู ด้วยเหตุนี้ประกอบกับการขุดคลองกระ จึงจำเป็นต้องขุดแม่น้ำกระบุรี ซึ่งเป็นเส้นกั้นพรมแดนไทยกับพม่า ของอังกฤษได้กว้างลึกเข้าไปในดินแดนอันอยู่ในอำนาจของอังกฤษด้วย เมื่ออังกฤษไม่ยอม จึงขุดคลองคอคอดกระไม่ได้ ความคิดที่จะขุดคลองกระ จึงล้มเลิกไป อังกฤษจึงได้กำหนดเป็นข้อผูกพัน ไว้ในสนธิสัญญาระหว่างไทยกับอังกฤษ มิให้ไทยขุดคลองดังกล่าว โดยไม่ได้รับความ

เห็นชอบจากของอังกฤษก่อน ดังนั้นการขาดคลอง ณ บริเวณคอคอดกระ มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง แต่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทั้งด้านการทหาร และการขาดคลองเหมาะสม และคุ้มค่าในการลงทุนเพียงใดนั้นคอคอดกระจึงอยู่ในความสนใจของทางราชการและประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน

4. เมืองเสด็จประทับแรม พระมหากษัตริย์ไทยในอดีต และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรม ณ จังหวัดระนอง

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดระนองมีภูมิประเทศประกอบด้วย ทิวเขา หุบเขาสลับซับซ้อน ทางทิศตะวันออกของจังหวัดพื้นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเลอันดามันทางทิศตะวันตก ภูเขาสูงสุด คือ ภูเขาพ่อตาโขงโดง สูง 1,700 ฟุต นอกจากนี้ยังมีที่ราบแคบๆ ระหว่างแนวภูเขากับชายฝั่งทะเล ทำให้ก่อให้เกิดลำน้ำสายสั้น ๆ หลายสาย แม่น้ำ

ที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำกระบุรี คลองลำเลียง คลองวัน คลองกระบุรี คลองละอูน คลองหาดส้มแป้น คลองกะเปอร์คลองกำพวน

ลักษณะภูมิอากาศ

ระนองเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่ามีฝนตกชุกที่สุดของประเทศหรือเป็นเมือง “ฝนแปดแดดสี่” เนื่องจากอยู่ทางด้านตะวันตกของประเทศและติดกับทะเลอันดามัน จึงได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่จังหวัดระนองไม่ได้เป็นจังหวัดที่มี สถิติฝนตกมากที่สุดในประเทศไทย จังหวัดระนอง มีฤดู 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 20.7 – 35.60 องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ช่วงที่ฝนตกชุกอยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน และในเดือนมกราคม จะเป็นช่วงฤดูหนาว อุณหภูมิต่ำเล็กน้อยประมาณ 19.80 – 34.70 องศาเซลเซียส

ลักษณะการเมืองการปกครอง

ลักษณะการปกครองแบ่งออกเป็น 5 อำเภอ 30 ตำบล 178 หมู่บ้าน มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด 66,932 หลังคาเรือน (ข้อมูล ณ 1 กรกฎาคม 2551)

มีประชากร 181,949 คน เป็นชาย 94,998 คน คิดเป็นร้อยละ 52.21 หญิง 86,951 คน คิดเป็นร้อยละ 47.79 อำเภอเมือง มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ อำเภอละอูน และ อำเภอสุขสำราญ ตามลำดับ

ข้อมูลแรงงานต่างด้าว ปี 2550

แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทยและมีเลขประจำตัว 13 หลัก (ID) ที่ขึ้นต้นด้วยเลข 6 และ 7 จำนวน 49,705 คน แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทยและขึ้นทะเบียนกับกระทรวงแรงงานเพื่อขอทำงาน (work permit) ที่มีรหัสขึ้นต้นด้วยเลข 0 จำนวน 18,949 คน แรงงานต่างด้าว

ที่ติดตามกลุ่มข้อที่ 1 และข้อที่ 2 จำนวน 42,765 คน จำนวนจากการคาดประมาณการแรงงานต่างด้าวที่น่าจะ
มาอยู่ในจังหวัดระนอง 116,988 คน

ศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 85.23 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 12.98ศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 1.79

อาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้าง และประมงตามลำดับ

การจัดการปกครองและประชากร

จังหวัดระนอง จัดรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด ประกอบด้วย
ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 31 หน่วยงาน และระดับอำเภอ ประกอบด้วย 4 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ
อำเภอเมืองระนอง, อำเภอกะเปอร์, อำเภอละอุ่นและกิ่งอำเภอสุขสำราญ

2. การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย ส่วนราชการสังกัดส่วนกลางและ
รัฐวิสาหกิจ ซึ่งมาตั้งหน่วยงานในจังหวัด ประกอบด้วย หน่วยงานสังกัดส่วนกลางจำนวน 41 หน่วยงานและ
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 14 หน่วยงาน หน่วยงานอิสระ 9 หน่วยงาน

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
เทศบาลตำบล 4 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 26 แห่ง และสภาตำบล 3 แห่ง

การจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การจัดการศึกษา

จังหวัดระนอง มีสถานการศึกษารวมทั้งสิ้น 113 แห่ง มีครู/อาจารย์ 2,727 คน และนักเรียน นักศึกษา
41,725 คน ซึ่งอัตราส่วน ครู/อาจารย์ ต่อ นักเรียน นักศึกษา เป็น 1:15 โดยยกการศึกษาออกเป็น 2 ระบบ ดังนี้

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน มีสถานศึกษา 108 แห่ง ครู/อาจารย์ 2,657 คน และนักเรียน นักศึกษา
38,962 คน ซึ่งอัตราส่วน ครู/อาจารย์ ต่อ นักเรียน นักศึกษา เป็น 1:14 คน

2. การศึกษานอกระบบโรงเรียน มีสถานศึกษา 5 แห่ง ครู/อาจารย์ 70 คน และนักเรียน นักศึกษา
2,790 คน ซึ่งอัตราส่วน ครู/อาจารย์ ต่อ นักเรียน นักศึกษา เป็น 1:40 คน

ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและการละเล่นพื้นเมืองประจำจังหวัด

ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและการละเล่นพื้นเมืองประจำจังหวัดระนองที่นิยมปฏิบัติสืบ
ทอดกันมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบันมีดังนี้

1. ประเพณีงานเทศกาลกาหยู กาหยูมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มะม่วงหิมพานต์ เป็นพืชเศรษฐกิจที่

ขึ้นชื่อของจังหวัดระนอง ภายในงานมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากมะม่วงหิมพานต์และสินค้าพื้นเมืองของชาว
จังหวัดระนองกำหนดวันจัดงานเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี

2. ประเพณีงานเสด็จพระแข่งเรือ กำหนดจัดตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 1 ถึงวันแรม 3 ค่ำ เดือน 11
โดยมีกิจการแข่งเรือพระ การแข่งเรือพายจะมีการนำเรือพระมาตกแต่งให้สวยงาม โดยเฉพาะส่วนที่เรียกว่า
“พนมพระ”จะอัญเชิญพระพุทธรูปประดิษฐานในเรือแล้วนำไปแห่ตามลำน้ำกระบุรี

3. ประเพณีงานปิดทองพระถ้ำพระขยงค์ จัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีนประมาณเดือนกุมภาพันธ์
ของทุกปี

4. ประเพณีงานศาลหลักเมือง โดยจังหวัดระนองร่วมกับเทศบาลเมืองระนอง(โดยมีพระบรม
โอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จเป็นประกอบในพิธีประดิษฐานศาลหลักเมือง) ในทุก ๆ ปี จะมาจัด
งานศาลหลักเมืองขึ้น เพื่อสักการบูชาศาลหลักเมือง กำหนดให้จัดงานเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

5. ประเพณีงานตักบาตรเทโว เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดระนองจะใช้พระสงฆ์ สามเณร เฉพาะที่วัด
ร่วมตักบาตร มีนักเรียน นักศึกษา แต่งตัวเป็นนางฟ้าทหาร ตำรวจแต่งตัวเป็นเทวดามาร่วมมหาชนที่
ประทับรูปเหมือนของพระพุทธเจ้าปางอุ้มบาตร พระสงฆ์ สามเณรจะลงมาจากภูเขาหน้าอกรับบิณฑบาตร
โปรดญาติโยมบริเวณเชิงภูเขาหน้า บริเวณวัดบ้านหวางและมีประชาชนจำนวนมากรอใส่บาตร หลังจากพระ
ฉันเพลแล้วจะมีการฟังเทศน์ฟังธรรมได้กำหนดจัดงาน วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี

6. งานแร่นอง ทะเลทองอันค้ำฉ่ำ กำหนดจัดประมาณเดือนธันวาคมของทุกปี

1.2 ภาพรวมกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

จากการเก็บข้อมูลภาคสนามของทีมวิจัยพื้นที่ เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและ
เยาวชนของจังหวัดระนองตามแบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด ซึ่งพัฒนาโดย รศ. ดร. สมพงษ์ จิตระดับ และ
คณะ) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

1. การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของ
การพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)
2. การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหาร โดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)
4. การส่งเสริม โครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)
5. ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)
6. ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)
7. ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์แบบประเมิน 38 ตัวชี้วัดร่วมกับการสัมภาษณ์ การทำกลุ่มสนทนา และ
การสังเกตการทำงานของเจ้าหน้าที่ อปท. จังหวัดระนอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าพื้นที่ ที่ระบุนว่ามี
กิจกรรมเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดสูงสุด 3 ลำดับแรก แบ่งตามองค์ประกอบรายด้าน ดังแสดงใน ตาราง 1

และ ตาราง 2 โดยพบว่าทุกพื้นที่ (ร้อยละ 100) มีการจัดโครงสร้างและวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน ได้แก่ มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลาย น่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ และมีการส่งเสริมด้านสุขอนามัยของเด็ก ได้แก่ มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย และมีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

ส่วนกิจกรรมที่ไม่มีในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม หรือทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็ก หรือการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ ชุมชน หรือเด็ก เช่น ร้อยละ 70 ของพื้นที่ไม่มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุย สนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมตนเอง หรือ ร้อยละ 60 ของพื้นที่ไม่มีการให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน หรือให้เด็กมีการทำประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่กำหนดเป็นเกณฑ์การกำกับติดตามการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของพื้นที่จังหวัดระนอง จะมุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างด้านสาธารณูปโภคมากกว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็ก การทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ใหญ่ในชุมชน และเด็ก/เยาวชน

ตาราง 1 สรุปรายการตัวชี้วัดตามแบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด

รายละเอียด	สรุปผล			
	มี (%)	ไม่มี (%)	ไม่แน่ใจ (%)	อื่นๆ (%)
1. การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)				
1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน	6 (60.0)	3 (30.0)	1 (10.0)	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน	6 (60.0)	3 (33.0)	1 (10.0)	
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	10 (100)			
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง	9 (90.0)	1 (10.0)		
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหา และอื่น ๆ	6 (60.0)	3 (30.0)	1 (10.0)	
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที	8 (80.0)	2 (20.0)		
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริง เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย	5 (50.0)	5 (50.0)		
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ	10 (100)			

รายละเอียด	สรุปผล			
	มี (%)	ไม่มี (%)	ไม่แน่ใจ (%)	อื่น ๆ (%)
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	8 (80.0)	2 (20.0)		
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน	6 (60.0)	3 (30.0)	1 (10.0)	
2. การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)				
11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	8 (80.0)	2 (20.0)		
12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน	7 (70.0)	2 (20.0)	1 (10.0)	
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน	8 (80.0)	1 (10.0)	1 (10.0)	
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ	7 (70.0)	2 (20.0)	1 (10.0)	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)				
15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของ แนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น	3 (30.0)	6 (60.0)	1 (10.0)	
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ	5 (50.0)	4 (40.0)	1 (10.0)	
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมี	6	2	2	

รายละเอียด	สรุปผล			
	มี (%)	ไม่มี (%)	ไม่แน่ใจ (%)	อื่น ๆ (%)
ส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย	(60.0)	(20.0)	(20.0)	
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม	9 (90.0)	1 (10.0)		
4. การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)				
19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	10 (100)			
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง	1 (10.0)	7 (70.0)	2 (20.0)	
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง	2 (20.0)	5 (50.0)	1 (10.0)	2 (20.0)
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	6 (60.0)	4 (40.0)		
23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน	9 (90.0)	1 (10.0)		
24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน	3 (30.0)	6 (60.0)	1 (10.0)	
5. ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)				
25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ	10			

รายละเอียด	สรุปผล			
	มี (%)	ไม่มี (%)	ไม่ แน่ใจ (%)	อื่นๆ (%)
3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้ เด็กได้คัมมม โครงการอาหารกลางวัน	(100)			
26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และ ดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน	5 (50.0)	5 (50.0)		
27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยา เสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง	10 (100)			
6. ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)				
28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน	8 (80.0)	2 (20.0)		
29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ เด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการชั้น พื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	9 (90.0)	1 (10.0)		
30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	9 (90.0)	1 (10.0)		
31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบอุดหนุน งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อ ส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนใน ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	9 (90.0)		1 (10.0)	
32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและ เยาวชนที่ขาดส่น พิการ ติดเชื้อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่ม ต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	9 (90.0)	1 (10.0)		

รายละเอียด	สรุปผล			
	มี (%)	ไม่มี (%)	ไม่ แน่ใจ (%)	อื่น ๆ (%)
7. ด้านสังคม (6 ตำบล)				
33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการทำงานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน	7 (70.0)	3 (30.0)		
34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบัน ศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น	10 (100)			
35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอาหารเน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาว่าง	3 (30.0)	6 (60.0)		1 (10.0)
36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันตนาการ	7 (70.0)	2 (20.0)	1 (10.0)	
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน ติดเชื้อเอดส์ พิการ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ	3 (30.0)	4 (40.0)	3 (30.0)	
38. มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	6 (60.0)	3 (30.0)	1 (10.0)	

ตาราง 2 พื้นที่ ที่ระบุว่า มีกิจกรรมเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดสูงสุด 3 ลำดับแรกแบ่งตามราย ด้าน

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุ เป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)	จำนวน (ร้อยละ)
มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน	10 (100)
มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบใน การดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ	10 (100)
มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง	9 (90.0)
การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)	
มีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน	8(80.0)
ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์ และปัญหาของเด็กและเยาวชน	8 (80.0)
มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมิน ไปใช้ใน การตัดสินใจและปรับปรุงงาน	7 (70.0)
มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ	7 (70.0)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)	
ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม	9 (90.0)
มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วน ท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย	6 (60.0)
มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและ ระดับอื่น ๆ	5 (50.0)
มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายุดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรง กับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเอง ได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	10 (100)
มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวน เด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน	9 (90.0)
การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)	
มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทาง ให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	6 (60.0)

ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)	
มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง	10 (100)
มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน	10 (100)
มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน	5 (50.0)
ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)	
คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมี การสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	9 (90.0)
มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน	9 (90.0)
มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	9 (90.0)
มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	9 (90.0)
มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิการ ดิจเื่อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	9 (90.0)
ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)	
มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการ สืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น	10 (100)
มีกิจกรรมวันครอบครัววันพืชมงคล	7 (70.0)
มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน	7 (70.0)

เมื่อสรุปการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อปท. 10 พื้นที่ ใน จังหวัดระนอง พบว่าทุกพื้นที่ มีการจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พื้นที่ส่วนใหญ่มีแผนแม่บทในการบริหารงานด้านเด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชนที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังมีพื้นที่ถึงร้อยละ 70 ที่ยังไม่ได้มีการสนับสนุนสถานที่ ที่ให้เด็กและเยาวชนใช้เป็นสถานที่ในการร่วมประชุม พบปะสนทนากัน มีการสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง ลักษณะสถานที่ ที่เด็กและเยาวชนใช้อยู่ในปัจจุบันจะเป็นสถานที่ทางราชการที่มีผู้ใหญ่ที่เป็นเจ้าหน้าที่ อปท. เป็นผู้ควบคุมกำกับ และลักษณะกิจกรรม จะเป็นการเล่นกีฬา การเล่นอินเทอร์เน็ต เป็นส่วนใหญ่ ยังไม่มีการพบปะที่

มีสาระ หรือการบันทึกเกี่ยวกับ ปัญหา กิจกรรม ด้านเด็กและเยาวชนในชุมชน อย่างเป็นกิจจะลักษณะ ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน จากการสัมภาษณ์ และการสังเกตพบว่าร้อยละ 60 ของพื้นที่ไม่มีการให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน หรือให้เด็กมีการทำประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีเพียงเทศบาลตำบล เพียงหนึ่งแห่ง และ อบต. อีก หนึ่ง แห่ง เท่านั้น ที่มีสภาเด็กเข้ามาทำงานโดยตรงกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง ส่วนที่เหลือ ก็มีสภาเด็ก กำหนดขึ้นตามนโยบาย แต่ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากขาดพี่เลี้ยง หรือมีการเคลื่อนย้ายของเด็กไปเรียนหนังสือที่อื่นๆ โดยเฉพาะเยาวชนที่ต้องเรียนในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้งบประมาณที่วางแผนไว้ใช้ในการพัฒนางานด้านเด็กและเยาวชนอยู่ระหว่างร้อยละ 1.35 – 19.37 งบประมาณที่ใช้จ่าย ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างด้านสาธารณูปโภคมากกว่าการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเด็ก การทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ใหญ่ในชุมชน และเด็ก/เยาวชน

บทที่ 2

กระบวนการทำงาน (ของทมิวิจัย)

โครงการวิจัย เรื่อง พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชนของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือระหว่าง UNICEF และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในจังหวัดน่าน ร่อง 10 จังหวัดของประเทศไทย และ จังหวัดระนองก็เป็นจังหวัดหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการวิจัย

- เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชน ในองค์กรปกครองท้องถิ่น
- เพื่อพัฒนาระบบในการกำกับติดตาม และสนับสนุนการทำงานด้านแผนงานด้านเด็กและเยาวชนของบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชนในองค์กรปกครองท้องถิ่น
- เพื่อพัฒนาเครือข่ายคณะกรรมการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ในพื้นที่ดูแลขององค์กรปกครองท้องถิ่น

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 – 31 กรกฎาคม 2555

กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบงานด้านแผนและงานด้านเด็กและเยาวชน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 10 พื้นที่ในจังหวัดระนอง ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลตำบลบางรีน เทศบาลตำบลละอุ่น เทศบาลตำบลน้ำจืด องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน และ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา

การดำเนินโครงการวิจัย แบ่งเป็น 5 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การจัดประชุมฝักอบรมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 1

การประชุมฝักอบรมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 1 เพื่อพัฒนาศักยภาพ ให้แก่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการประชุมฝักอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล โดยเน้นสิทธิและประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 9-11 พ.ค. 54 ณ โรงแรมทินิติ ระนอง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนผู้เข้าอบรม 9 พื้นที่ ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลตำบลบางรีน เทศบาลตำบลละอุ่น เทศบาลตำบลน้ำจืด องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา และองค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน รูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ดังนี้

1. **แนวทางการทำงานที่เน้นสิทธิของเด็กๆ ทุกคนเป็นสำคัญ (child rights based approach)** โดยมีความครอบคลุมเด็กทุกคน (คำนึงถึงระดับความครอบคลุม scale) ให้มีความสำคัญในการดูแลเด็กอย่างมีคุณภาพ (quality) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนละเด็กมีส่วนร่วม (engagement) ลักษณะกิจกรรมคือ
  - 1.1 กิจกรรมลูกโป่ง เป็นกิจกรรมที่สะท้อนความคิดการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชน ที่เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานของแต่ละ อปท.
  - 1.2 กิจกรรมสายรุ้งหลากสี เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสะท้อนภาพในกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน
2. **แนวกระบวนการของวงล้อแห่งสิทธิและการเปลี่ยนแปลง (Circle of RIGHTS)**
  - 2.1 กิจกรรมการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชน เป็นกิจกรรมที่ฝึกการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชนของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.2 กิจกรรมผังใยแมงมุม เป็นการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมและระดับการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในชุมชน
3. **กิจกรรมเคราะห์แผนปฏิบัติการโดยใช้หลัก SQA Analysis of existing plans: Scale, Quality, and Engagement**
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้แสดงผลงานและเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง อปท.

ระยะที่ 2 การลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยม

การลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยมให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงาน โดยทีมอาจารย์ นักวิจัย จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นการลงพื้นที่เพื่อติดตามเยี่ยม ให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินงาน โดยทีมอาจารย์ นักวิจัย จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งแต่เดือน พ.ศ. 2554 ถึงเดือน ก.ค. 2555 ทั้ง 10 พื้นที่ และองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้วขอดอนตัวจากการเข้าร่วม โครงการวิจัยเนื่องจากบุคลากรมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่ง และเคลื่อนย้ายทำให้ขาดบุคคลที่รับผิดชอบกับงานด้านแผนและนโยบายโดยตรงประกอบกับภาระกิจงานที่รับผิดชอบหลายด้าน และเป็นพื้นที่ที่ไกลติดเขตชายแดนพม่า ดังนั้นจึงเพิ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา และ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง

วัตถุประสงค์ในการติดตามเยี่ยมพื้นที่ ดังนี้

1. เพื่อประเมินกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อปท. ทั้ง 10 พื้นที่นำร่อง ตามแบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด (ภาคผนวก ก)

2. เพื่อให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ อปท. เกี่ยวกับการเขียนแผนเด็กและเยาวชน
3. เพื่อคัดเลือก 3 อปท. ที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชนจาก 10 พื้นที่ นำร่อง โดยความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นจังหวัดระนอง และทีมอาจารย์นักวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ โดยใช้แบบวัดประเมิน 19 ตัวชี้วัด (ภาคผนวก ค) และนวัตกรรมแนวทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี

การดำเนินการวิจัย

1. การประชุมติดตามเยี่ยมพื้นที่

การติดตามเยี่ยมพื้นที่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำกับติดตามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเขียนแผนปฏิบัติงานด้านเด็กและเยาวชนตามรูปแบบของการอบรม และลงเยี่ยมพื้นที่จำนวน 10 แห่ง ดังที่ระบุไว้ในส่วนที่หนึ่ง พร้อมกับสัมภาษณ์รายบุคคล และการสัมภาษณ์รายกลุ่ม โดยนักวิจัยเพื่อประเมินกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อปท. ทั้ง 10 พื้นที่ ตามแบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด (รศ. ดร. สมพงษ์ จิตระดับ และคณะ) ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้

1. นโยบายด้านการบริหาร (ตัวชี้วัดที่ 1-18)
2. การส่งเสริมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน (ตัวชี้วัดที่ 19-24)
3. การดำเนินงานด้านสุขอนามัย (ตัวชี้วัดที่ 25-27)
4. การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 28-32)
5. การดำเนินงานด้านสังคม (ตัวชี้วัดที่ 33-38)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ บุคคลที่เข้าร่วมการสัมภาษณ์รายกลุ่ม และหรือรายบุคคล ประกอบด้วยบุคลากรของพื้นที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ได้แก่ นักพัฒนาชุมชน นักการศึกษา นักแผนงานและนโยบาย และผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน ของอปท. ผู้นำชุมชน โดยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (ภาคผนวก ข)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ข้อมูลข้างต้นแล้ว นักวิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม (SWOT analysis) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) หลังจากนั้นนักวิจัยทำการคัดเลือก อปท. ที่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ตามเกณฑ์ที่คัดแปลงมาจาก แบบประเมิน 38 ตัวชี้วัด (รศ. ดร. สมพงษ์ จิตระดับ และคณะ)และคณะวิจัยในการศึกษารั้งนี้ ให้เหลือ 19 ตัวชี้วัด (ภาคผนวก ค) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพของข้อบ่งชี้แต่ละข้อดังนี้

๑ คะแนน: ยังไม่มีปรากฏชัดเจน

๒ คะแนน: มีปรากฏอยู่

๓ คะแนน: มีปรากฏอยู่ในระดับดี

๔ คะแนน: มีปรากฏอยู่ในระดับดีเด่น เป็นต้นแบบได้

คะแนนรวมมีตั้งแต่ 1-76 คะแนน โดยแบ่งระดับคุณภาพของกระบวนการทำงานด้านเด็กเป็น 4 ระดับ สรุปเกณฑ์คะแนนดังนี้

๑- ๑๕ คะแนน: กระบวนการทำงานด้านเด็ก ยังต้องปรับปรุง

๑๖ - ๓๕ คะแนน: กระบวนการทำงานด้านเด็ก อยู่ในระดับ ปานกลาง

๓๖ - ๕๖ คะแนน: กระบวนการทำงานด้านเด็ก อยู่ในระดับ ดี

๕๗ - ๗๖ คะแนน: กระบวนการทำงานด้านเด็ก อยู่ในระดับ ดีเด่น

คณะกรรมการประเมินคุณภาพกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนดีเด่น ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนและรองหัวหน้าส่วน การปกครองท้องถิ่น จังหวัดระนอง ร่วมกับทีมนักวิจัยจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ 3 การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 1

เป็นการประชุมเพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน จาก 30 พื้นที่ ที่ได้รับการคัดเลือกจาก 30 พื้นที่ จาก 10 จังหวัดนำร่อง สำหรับจังหวัดระนอง พื้นที่ได้รับการคัดเลือก 3 พื้นที่ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น, เทศบาลตำบลบางรีน และองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ ที่มีกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนและ แนวปฏิบัติที่ดีเด่น ตามเกณฑ์ตัวชี้วัด 19 ตัวชี้วัด เข้ารับรางวัล และ นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีเด่น ในวันที่ 23 มีนาคม 2555 ที่โรงแรมแอมบาสเดอร์ จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี

ระยะที่ 4 การประชุมปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 2

การประชุมปฏิบัติการระดับจังหวัดครั้งที่ 2 เพื่อติดตามการทำงานและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ อปท. ในการทำงานด้านการวางแผน ติดตาม และประเมิน งานด้านเด็กและเยาวชน เมื่อวันที่ 30 เม.ย. - 2 พ.ค. 55 ณ โรงแรมทวิน โฮเต็ล จ.ภูเก็ต โดยศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมในการอบรมมีดังนี้

1. กิจกรรมหนังสือพิมพ์ผนัง เป็นกิจกรรมที่ให้ เจ้าหน้าที่ อปท. ทำข่าวเพื่อบอกเล่าถึงผลการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับงานด้านเด็กที่โดดเด่น
2. กิจกรรมการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา ของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุ

3. กิจกรรมการวิเคราะห์โครงการ/กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ทำต่อเนื่องจากกิจกรรมการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา โดยนำปัญหาที่วิเคราะห์ได้มาจัด โครงการ/กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. กิจกรรม Smart Model เป็นกิจกรรมการทบทวนการออกแบบกระบวนการการกำกับติดตามและประเมินผล Smart model มี ดังนี้

1. มีความชัดเจน (Specific) ในส่วนเป้าหมายและกระบวนการ
2. วัดได้ (Measurable) มีการกำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้
3. ทำให้สำเร็จได้ (Achievable) กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการดำเนินงานที่สามารถบรรลุได้

4. อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง (Realistic) ออกแบบแนวทางการดำเนินการได้เหมาะสมกับเงื่อนไขและข้อจำกัดของท้องถิ่น

5. มีกรอบเวลาในการทำงานชัดเจน (Time bound) โดยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้ร่วมกัน กิจกรรมการนำเสนอผลงานของแต่ละ อปท. เป็นกิจกรรมที่ให้แต่ละ อปท. ได้เสนอผลงานของตนเอง เป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และจะมี อปท. อื่น ๆ เข้าไปศึกษา เรียนรู้ และสอบถามรายละเอียดของโครงการที่น่าสนใจ สามารถนำโครงการ/กิจกรรม มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับท้องถิ่นของแต่ละ อปท. ได้

ระยะที่ 5 การประชุมสัมมนาระดับชาติ ครั้งที่ 2

การประชุมสัมมนาระดับชาติ เรื่อง การส่งเสริมศักยภาพองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ในวันที่ 7-8 สิงหาคม 2555 ที่ รร. มณเฑียร สุรวงศ์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสรุปภาพรวมและความก้าวหน้าในการทำงานในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 และ เพื่อประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1. สรุปงานการทำงานด้านเด็กและเยาวชน
2. แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเด็กและเยาวชนในด้านสิทธิเด็กทั้ง 4 ด้าน
3. เวทีนำเสนองานที่ดีเด่นในด้านต่าง เช่น สรุปการทำงานทั้งโครงการ

บทที่ 3

การทำงานของ องค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท) ตามตัวชี้วัดกระบวนการ สำหรับการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

กระบวนการสำหรับการทำงานเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดระนอง ตาม
ตัวชี้วัด 38 ตัวชี้วัด โดยมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
แบบแผน ครบวงจร 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม
4) การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน 5) การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย 6)
การดำเนินงานด้านการศึกษา และ 7) การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีพื้นที่จำนวน 10 พื้นที่
ดังนี้ องค์กรบริหารราชการส่วนจังหวัดระนอง เทศบาลเมืองระนอง เทศบาลตำบลบางริ้น เทศบาลตำบล
ละอุ่น เทศบาลตำบลน้ำจืด องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น
องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน และ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา
ดังมีรายละเอียดแต่ละ อปท ดังนี้

กระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ตาม 38 ตัวชี้วัด องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัดระนอง

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารมีนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสอดคล้องอยู่ในแผนกลยุทธ์และ
นโยบาย และมีแผนปฏิบัติการด้านเด็กและเยาวชน และ ทีมสหวิชาชีพเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน
ร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในชุมชน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชน เข้ารับการ
อบรมด้านสิทธิเด็กขององค์กรยูนิเซฟ สำหรับการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ4-
5 (ปีงบประมาณ 2554) ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด นอกจากนี้ ได้สนับสนุนในงบประมาณแก่
หน่วยงานอื่น ๆ ภายในจังหวัดระนอง ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไปยังหน่วยงานต่างๆที่
เสนอของบประมาณเข้ามายัง อบจ ซึ่งมีบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและทำงานเต็มเวลางานด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากส่วนกองการศึกษา
โรงเรียน พัฒนาสังคม จำนวน 4 ท่าน โดยส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้าน
เด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และ บุคลากรใน อบต.ไปดูงานด้านการดูแลเด็ก
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่กรุงเทพฯ ตลอดจนมีการ
ประเมินผลและรายงานผ่านระบบ e-plan ของกรมฯ ทุกรอบปีงบประมาณ

สำหรับโรงเรียนของอบจ จะ ประเมินทุกปี เช่น เรื่องพัฒนาการเด็ก ประเมินเรื่องอาหาร เป็นต้น

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ และมีการจัดทำแผนด้านเด็กและเยาวชนเฉพาะ สำหรับ เด็กโรงเรียน ตชด พบว่า ตัว บ่งชี้ในการพัฒนางาน ด้านและเยาวชน สำหรับ เด็ก ป 1-2 เรื่องอ่านหนังสือไม่ออก และมีการประเมินผลการเรียน ตลอดจน มีการศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ ผู้ ปณ สำหรับให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ มี โครงการวันเด็ก ของขวัญ เงินสด ชุมชนพ่อค้าแม่ค้า และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน โดย มีการจัดทำฐานข้อมูลในตำบล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็ก โครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้อำนาจร่วมมือของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง (CPMIS)

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้15-18)

อบจมีการสนับสนุนแก่ สภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนทั่วเขตเขตจังหวัดระนอง ส่วนใหญ่สนับสนุนด้านงบประมาณตามความเหมาะสม และ ส่งเสริมให้ ประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ โครงการวันเด็ก ของขวัญ เงินสด ชุมชนพ่อค้าแม่ค้า เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้19-24)

อบจส่งเสริมให้มีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายครอบครัว , ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตามอำเภอต่างๆ เช่น กะเปอร์ อบจสนับสนุนงบประมาณสำหรับสร้าง และมอบให้แก่แต่ละอบตดูแลต่อเนื่อง และทางอบจเองก็จะมีดูแลสนามเด็กเล่น มีเครื่องออกกำลังกายให้ได้เล่น ตอนเย็น ๆ ก็จะมี คนเข้ามาเล่นเยอะ เด็กก็เข้ามาเล่นกันเยอะ แล้วก็มีสวนสมเด็จพระอีกที่หนึ่งที่อยู่ตรงข้ามศูนย์ราชการใหม่ ก็จะมีเครื่องออกกำลังกายเหมือนกัน มีมาวิ่งกันบ้าง เล่นตะกร้อ เปตอง สนามกีฬา และ การ แข่งขันกีฬานอกเขตจังหวัดระนอง นอกจากนี้ยังมี ค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้25-27)

มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน โดยการสนับสนุนงบประมาณแก่ อปท ทั้ง จัง ห วัต และมีโครงการอบรมยาเสพติดที่บูรณาการ สุรา บุหรี่ และ กีฬาต้านยาเสพติด ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมป้องกันโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการอบรมเรื่องโรคเอดส์ เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

อบจ. ไม่มี ของอบจ. เองยังไม่มีศูนย์พัฒนาการเด็กในความรับผิดชอบ แต่ในเขตเมืองก็จะให้ อบต. ที่ใกล้เคียงให้ช่วยเหลือตนเองเป็นอันดับแรก แลหากเกินศักยภาพของ อบต. นั้นๆ อบจ. จะเข้าไปช่วยและให้การสนับสนุน เนื่องจากเป็นความรับผิดชอบของ อบจ. ต้องดูแลให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด สำหรับโรงเรียน ตชด. นั้น กลุ่มระดับไปเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการกลุ่มสหวิชาชีพด้วย (โรงเรียน ตชด. บ้านโนนง) เป็นโรงเรียนตั้งแต่เด็กเล็กจนถึง ป.6 เมื่อก่อนขาดด้านอาคารแต่ ปัจจุบันนี้ทาง อบจ. ได้สร้างอาคารเรียนแล้ว คาดว่าอีกประมาณ ปีถึง 2 ปีข้างหน้าจะเปิดระดับมัธยมต้นด้วย เนื่องจากในพื้นที่นั้นเด็กไม่มีสถานที่เรียนหนังสือ และห่างไกลจากชุมชน มาก และทางอบจ. มอบให้ ครูเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการจัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาด สน พิกัด ดิจิทัล และด้วยโอกาสกลุ่มต่างๆ ในเขตจังหวัดระนอง พบว่าจาก การทำประชามรร่วมกับ สสจ. ระนองมีความเสี่ยงในการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในลำดับต้น ๆ ออกมาอยู่ในอันดับที่ 5-6 จึงจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องโรคโควิด-19 เฉพาะเด็กไทย แต่ก็ได้เข้าไปอบรมในเด็กพม่า ปี พศ. 2554 ทางสาธารณสุขของบมา 600,000 เพื่อใช้ในการอบรมเรื่องโรคโควิด-19 ที่มีการร่วมว่สมกันมากที่สุดน่าจะเป็น โชนปากน้ำที่มีพม่ามาทำงานมากที่สุด มีร้านคาราโอเกะ การขายบริการทางเพศ เมื่อก่อนก็จะมีโครงการคืนคนดีสู่สังคมเป็น โครงการที่เกี่ยวกับยาเสพติด เป็นงบที่ทาง อบจ. สนับสนุนให้ศาลคดีเด็กและเยาวชน แต่ยกเลิกโครงการนี้ไปแล้ว

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

อบจ. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีการทำงานที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน เช่น มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ 1 โรง (โรงเรียน ตชด) ที่ ให้เด็กเลี้ยงไก่ หมู ปลูกผัก สหกรณ์ไข่ไก่ภาคฤดูร้อน และ มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา เช่น โครงการปฏิบัติธรรม เด็กจะมีระเบียบวินัย จะเดินแบบสำรวม จะนั่งจะทานข้าวก็สำรวมทั้งหมด และ ทำวัดเช้า วัดเย็นได้ อารยาศิลได้หมด จัดช่วงปิดเทอม ปีนี้มี 13 รุ่นแต่เราจะกระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ ด้วย เด็กอำเภอละอุ่นต้องมาที่วัดป่าชัยมงคล , เด็กที่อยู่ในเมืองก็ต้องมาที่วัดในเมือง ถ้าเป็นอำเภอกระบุรีก็เป็นวัดจันทาราม ถ้าแถวกระบี่ก็เป็นวัดธัมมาพุทธาราม ส่วนกิ่งอำเภอสุขสำราญจะมีอิสลามเยอะเด็กที่เข้าร่วมจึงมีน้อย ตลอดจนโครงการยุววิจัยประวัติศาสตร์จังหวัดระนอง ของ Child Watch ประมาณ 4 เดือน และมีการประชาสัมพันธ์โดยผ่าน Website ของ อบจ.

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

เทศบาลเมืองระนอง

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารมีนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยสอดแทรกอยู่ในแผนกลยุทธ์และนโยบาย และทีมสหวิชาชีพเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในชุมชน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชน แต่ไม่ได้มีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ สำหรับการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน ค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณด้านจัดการอื่นๆ ทั้งหมด นอกจากนี้ ได้สนับสนุนให้งบประมาณแก่หน่วยงานอื่น ทำงานเต็มเวลาด้านเด็กและเยาวชน จำนวน 3-4 คน โดยทำงานร่วมกับฝ่ายต่างๆ เช่น กองสวัสดิการ กองการศึกษา กองสาธารณสุข และ ฝ่ายช่าง เป็นต้น โดยส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น โครงการร่วมกับ Child Watch โครงการอบรมให้ความรู้เด็กค้นหาพฤติกรรมความเสี่ยง เข้ารับการอบรมโครงการด้านเด็กและเยาวชนของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ UNICEF และมีการประเมินผลและรายงานผ่านระบบ e-plan ของกรมฯ ทุกรอบปีงบประมาณ

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ลักษณะแผนปฏิบัติการประจำปี เน้นเด็กในระบบการศึกษา และ ไม่มีแผนงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับเด็กในชุมชน และกลุ่มเด็กเปราะบาง เช่น เด็กไร้สัญชาติ เป็นต้น และ มีการจัดทำฐานข้อมูลในเขตเทศบาล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็กโครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้อาสาสมัครของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง (CPMIS) แต่ ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ และมีศูนย์ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว เด็กและเยาวชน ในรูปคณะกรรมการ แต่การทำงานยังไม่รัดกุม

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

เทศบาล มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยเริ่มตั้งสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลระนอง มีการจัดตั้งมาประมาณ 3-4 ปี ช่วงนี้เพิ่งหมดวาระไปยังไม่ได้เลือกตั้งใหม่ (2554) การคัดเลือกจากเด็กในเขตชุมชนมีชุมชนทั้งหมด 19 ชุมชน สภาเด็กจะใช้ห้องที่เทศบาล ไม่มีสำนักงานส่วนตัว กรรมการสภาเด็กมี 15 คน ในส่วนของสภาเด็กจะออกความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการขณะนี้ กำลังจัดเลือกตั้งสภาเด็กขึ้นใหม่ และภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ ชมรมอนุรักษ์และเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จังหวัดระนอง, สมาคมสื่อมวลชนระนอง, กลุ่มระบัดใบ กลุ่มอาชีพเสริมสวย เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

เทศบาลมีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายครอบครัว , ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ ธนาคารขยะชุมชนร่วมจิต ค่าย English Camp ลานกีฬา โครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน โครงการแข่งฟุตบอล โครงการกีฬาดี ถนนคนเดิน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นต้น เทศบาลสนับสนุนให้มีลานกีฬา ศาลาสร้างสุข และศูนย์เรียนรู้ เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ และมีห้องคอมพิวเตอร์(IT) ของเทศบาล

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน ให้การสนับสนุนร่วมกับ รพสต. ในการตรวจสุขภาพแม่และเด็กและภาวะโภชนาการให้เป็นไปตามเกณฑ์ สํารวจและสนับสนุนแม่และเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี ให้มีภาวะสุขภาพที่ดี มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของบุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ โดย เทศบาลให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมครูงานด้านเด็ก ของบุคลากร เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง มีการส่งเสริม สนับสนุน ในเรื่องกรอบอัตราค่าจ้างของครู และ อุปกรณ์การสอน สื่อต่างๆ เป็นต้น ตลอดจน การให้การสนับสนุนส่งเสริมเด็กด้อยโอกาส เช่น เด็กไร้สัญชาติ และเด็กติดเอดส์ ยังไม่ครอบคลุม เนื่องจาก ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล และ จำนวนที่แท้จริง เด็กกลุ่มนี้มักจะอยู่กับญาติถ้าบิดามารดาประกอบอาชีพประมงและออกทะเลประมาณอย่างน้อย หนึ่งเดือน

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

เทศบาลเมือง มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนช่วยทำงานในเทศบาลเมืองช่วงปิดเทอม เช่น ออกหน่วย และเดินหนังสือ เป็นต้น เทศบาลร่วมจัดกิจกรรมตามวันสำคัญทางศาสนา และ ขนบธรรมเนียมประเพณี โดยให้เด็กมีส่วนร่วม เช่น วันแห่เทียน และ วันลอยกระทง เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และการให้ข่าวสารที่ทันสมัย เช่น Website ของ เทศบาล และ มีวารสารประจำเดือน สำหรับประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด เทศบาลตำบลบางริน

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

คณะผู้บริหารของเทศบาลตำบลบางรินได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนใน ด้าน สังคม/การศึกษา/ศาสนาและวัฒนธรรม เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล ให้การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมโครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน เทศบาล มีคณะทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ โดยมี อปพร เป็น คณะกรรมการในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชน เทศบาลมีการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน ในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 11.29 ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด และมีบุคลากรที่ รับผิดชอบและทำงานเต็มเวลาด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากกองการศึกษา 2 ท่าน คือนักวิชาการศึกษา ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชนและผู้ดูแลเด็ก เป็นต้น เทศบาลมีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้าน เด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ส่งอบรมนักวิชาการศึกษา ประชุมจัดทำแผนเด็กและเยาวชน ประชุม โครงการความร่วมมือเพื่อการติดตามและพัฒนาระบบเฝ้าระวังสภาวการณ์เด็กและเยาวชนเวที Child Watch ภาคใต้ ส่งอบรมครูพี่เลี้ยงของศูนย์เด็กเล็ก ไปดูงานด้านการดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็กที่ กทม ส่งเจ้าหน้าที่ด้าน กองการศึกษาไปอบรมด้านยาเสพติดที่ กทม หรือ จังหวัดสงขลา ตลอดจนมีการรายงานการประเมินผลงาน ด้านระบบ e-plan ทุกปี มีการส่งรายงานผลดำเนินการทุกปีผ่านระบบ online

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

เทศบาลตำบลมีแผนแม่บทและแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี และระบบข้อมูล สารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและ เยาวชน โดยมีระบบฐานข้อมูลของ CPMIS ของมหาวิทยาลัยมหิดล และฐานข้อมูล Child-Watch (อ. ดร. อมรวิทย์) และมีผู้นำชุมชนและ อสม เป็นผู้สอดส่องติดตามพฤติกรรมและปัญหาของเด็กและเยาวชน ใน ชุมชน และรายงานตรงต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมให้มีสถานเด็กและเยาวชน โดย มีการจัดตั้งสภาเด็กตั้งแต่ 2552 สมัย ปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งตั้งปี 2554 ประกอบด้วยกรรมการสภาเด็ก 9 คน จากสมาชิก 37 คน มีสมาชิกเป็น ทั้งเด็กหญิงและชาย โดยกรรมการจะมีการกำหนดการประชุมทุกเดือน โดยเด็กเป็นผู้ดำเนินการเองทุก ขั้นตอน: การเขียนของบประมาณ และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น โครงการท้องกรวย การป้องกันเอดส์ และยาเสพติด และได้รับความร่วมมือจากประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ มูลนิธิศุภนิมิต ห้างร้านต่างๆ และ ผู้นำศาสนา เช่น โครงการรับบริจาคช่วยเหลือน้ำท่วมกับมูลนิธิ เอกชน

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

เทศบาลตำบลส่งเสริมให้มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายฤดูร้อน ที่ตรงกับ ความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ลานกีฬา โครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน โครงการแข่งฟุตบอล โครงการบ่มจินตน้อย โครงการกีฬาสำหรับเด็กเล่น โครงการ walk rally เป็นต้น และ สนับสนุนให้มีลานกีฬา และ ศูนย์ internet ในเทศบาล เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสร้างสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

เทศบาลตำบลส่งเสริมให้มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน (อยู่ในแผนแม่บท) และมีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของบุนหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เหล้า และบุนหรี โดยเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

เทศบาลตำบล มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าเลี้ยง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 ศูนย์ และศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยเทศบาลตำบลบางรินให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมครูงานด้านเด็ก เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง และ มีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษและมูลนิธิศุภนิมิตร ให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่นเด็กพม่า เด็กชาวมอแกน เด็กพิการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

เทศบาลตำบลสนับสนุนโครงการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ โครงการสายใยชุมชน โครงการครอบครัวสุขสันต์ และ มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนโดยชาวบ้านเป็นผู้บริหารโครงการเอง ชื่อว่า “กองทุนสวัสดิการชุมชน” ได้เงินสมทบกองทุนจาก สปสช รัฐ และชาวบ้าน เพื่อสวัสดิการของชุมชนทางด้านสุขภาพ เช่นการเย็บเมื่อเจ็บป่วย สำหรับการประชาสัมพันธ์ และการให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทางวิทยุชุมชน วิทยุของอสท หนังสือพิมพ์รายเดือน วารสารประจำ 3 เดือน และ facebook ระหว่างเด็กในสภา มีwebsite ของเทศบาลเป็นช่องทางในการให้ข่าวสาร

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

เทศบาลตำบลละอุ่น

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารของเทศบาลมีนโยบาย และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และมีทีมสหวิชาชีพเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กใน เข้าร่วมการอบรมด้านสิทธิเด็กขององค์กรยูนิเซฟมีการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด โดยเป็นงบประมาณในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ประมาณ ครึ่งหนึ่ง ของงบประมาณด้านเด็ก นอกจากนี้ เทศบาลยังได้ประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณหรือเสนอโครงการในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกหลายโครงการ โดยได้รับงบประมาณ สนับสนุนจกภายนอก เช่น พมจ เป็นต้น มีบุคลากรที่รับผิดชอบและทำงานเต็มเวลางานด้านเด็กและเยาวชน เช่น นักพัฒนาชุมชน และ กองการศึกษา เป็นต้น สำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และ บุคลากรในเทศบาล ไปดูงานด้านการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ มีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-plan ทุกปี

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลในตำบล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็ก โครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้วความร่วมมือของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง (CPMIS) ทำให้ทราบตัวชี้วัดสำหรับเด็ก และตัวชี้วัดสำหรับครอบครัว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ผล นำมาสำหรับการทำแผน

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

มีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน ปี 2553 ไม่มีการประชุม และ การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจาก แคนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อเรียนในระดับมัธยมศึกษามักจะไปเรียนในอำเภอเมืองหรือนอกพื้นที่เทศบาลจึงทำให้ไม่มีเด็กเพียงพอทำหรับดำเนินงานด้านสภาเด็ก ปี 2544 ยังไม่มีสภาเด็กเนื่องจากขาดการเตรียมความพร้อมของเด็ก แต่มีนโยบายในการพัฒนาศักยภาพของเด็ก ประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ ผู้เฒ่าเล่านิทาน ชุมชนสนับสนุนอาหาในโครงการวันเด็ก เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

มีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายครอบครัว , ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ ลานกิจกรรม สร้างเด็กและเยาวชน (วัน

อาทิตย์) โดยมีลานกีฬา ฟุตซอล ดนตรี และ โครงการทัศนศึกษาแก่เด็กที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เมือง
ระนอง เช่น บ่อน้ำร้อน และ ศาลหลักเมือง และพัฒนาชมรมอนุรักษ์ฯและเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เป็น
ต้น มี ลานกีฬา และ ศูนย์คอมพิวเตอร์(IT) ของ เทศบาลเป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่ง
พบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

เทศบาลบาลมีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมอย่างน้อย 6 เดือน ให้การสนับสนุนร่วมกับ
รพสต. ในการตรวจสุขภาพแม่และเด็กและภาวะโภชนาการให้เป็นไปตามเกณฑ์ และ มีกิจกรรมป้องกัน
บุหรี แอลกอฮอล์ และโรคต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับโครงการยาเสพติด จึงยังไม่เห็นความโดดเด่น
เด่นของการรณรงค์ในด้านนี้ชัดเจนน และอีกทั้งปัญหาการแพร่ระบาดของบุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยา
เสพติด ในชุมชนนี้ยังมีน้อย เป็นชุมชนที่ห่างจากตัวเมืองระนอง และความร่วมมือจากบิดามารดาในการ
ค้นหากลุ่มผู้ติดสารเสพติดมีน้อย

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

เทศบาลมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ ได้รับรางวัล ศูนย์ดีเด่นในเรื่องความสะอาด และมีโครงการผู้
เฒ่าเล่านิทานสำหรับเด็ก โครงการกราบไหว้พระ นำสวดมนต์ และ โครงการชวดแลกไข่ เป็นต้น โดย
เทศบาลได้ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมดูงานด้านเด็ก และ จัดติว
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ให้ทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชน
ในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุนเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่น เด็กไร้สัญชาติ (เด็ก
พม่า) ได้เรียนตั้งแต่ ป.1 แต่ไม่มีรายงาน เกี่ยวกับเด็กติดเอดส์

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

เทศบาลมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว เช่น พาลูกจูงหลานเข้าวัด แห่
เทียนเข้าวัด แข่งกีฬาครอบครัว และมีการจัดตั้งกองทุนชุมชนให้หมู่บ้านละ 1 สำหรับช่วยเหลืออุดหนุน
กลุ่มที่มีรายได้น้อย เทศบาลมีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือในชุมชน และ การให้ข่าวสารที่ทันสมัย
ผ่านเสียงตามสาย facebook และ Website ของเทศบาล

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด เทศบาลตำบลน้ำจืด

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ทีมผู้บริหารสนับสนุนงานในด้านเด็กและเยาวชน แต่อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านผู้บริหารทางการเมือง และมีทีมสหวิชาชีพเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในชุมชน เช่น มูลนิธิคุ้มครองเด็ก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และ มูลนิธิปวีณา หงสกุล และบุคคลกร เข้ารับการอบรมด้านสิทธิเด็กขององค์กรยูนิเซฟ และ มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนา
งานด้านเด็กและเยาวชนน้อยกว่่างบประมาณด้านการบริหารจัดการอื่นๆ และงบประมาณจากหน่วยงานอื่น
เช่น พมจ เป็นต้น สำหรับบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนและทำงานเต็มเวलगานด้านเด็กและเยาวชนฝ่ายสวัสดิการ และ ฝ่ายสาธารณสุข เช่น ผู้ช่วย
นักพัฒนาชุมชน เป็นต้น เทศบาลมีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่าง
สม่ำเสมอ เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และ บุคลากร.ไปดูงานด้านการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนมีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-
planทุกปี

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน
ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ และมีการจัดทำฐานข้อมูล
ในตำบล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็กโครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้ความร่วมมือของ
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
ระนอง (CPMIS) ทำให้ทราบตัวชี้วัดสำหรับเด็ก และตัวชี้วัดสำหรับครอบครัว สามารถสรุปผลการ
วิเคราะห์สถานการณ์เด็กได้ และ มีการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาครอบครัว และ ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ทั่วไป
เน้นเฉพาะเด็ก

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้15-18)

มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน วาระ2ปี ยังไม่มีบทบาทที่ชัดเจน และ ประชาชน และภาคเอกชนใน
พื้นที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของเด็กและเยาวชน โดยการสนับสนุนจากภาค
ประชาชนในงาน งานลอยกระทง วันเด็ก และ ร่วมรณรงค์การเลือกตั้ง เป็นต้นและได้ ได้รับความช่วยเหลือ
จากมูลนิธิ เช่น มูลนิธิคุ้มครองเด็ก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และ มูลนิธิปวีณา หงสกุล ในการช่วยเหลือ
เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

เทศบาลมีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ ลานกีฬา การแข่งขันฟุตบอลเยาวชนและ สนับสนุนงบประมาณผ่านทางโรงเรียนโดยการจัดค่ายภาคฤดูร้อน เช่น ค่ายภาษาอังกฤษ และเทศบาลมีสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ เช่น ลานกีฬา ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ มีอุปกรณ์ออกกำลังกาย ศูนย์การศึกษาครอบครัว และศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน เช่น โครงการอบรมผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ลูกได้ดื่มนมแม่ และ โครงการให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักโภชนาการ รวมทั้งโครงการตรวจสุขภาพช่องปาก และการให้วัคซีน และเทศบาลมีโครงการรณรงค์ ด้านยาเสพติด เช่น โครงการกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น สำหรับ โครงการให้ความรู้ด้านเพศสัมพันธ์ รณรงค์ทั้งให้ความรู้ และ ช่วยกันป้องกัน เนื่องจากเด็กในเขตเทศบาลมีบางกลุ่มที่เป็นเด็กวัยรุ่นมีแนวโน้มในการติดเชื่อเอดส์ และแพร่เชื้อเอดส์ จากเด็กนับแต่เริ่ม ช่วงอายุ 11 –12 ปี โดยการชักจูงของเพื่อน ๆ

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ โดยเทศบาล ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน และยังขาดบุคลากรครู และ เทศบาลมีโรงเรียนประถมศึกษาของเทศบาล ส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนมีการส่งเสริม สนับสนุน เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น มีการให้ทุนการศึกษา แก่เด็กไร้ สัญชาติ (เด็กพม่า) เด็ก พิการ เช่นเด็กพิการทางสายตา และ ให้เงินช่วยเหลือ เด็กที่ติดเอดส์

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว เช่น เทศกาลสงกรานต์ เป็นต้น และ การ จัดโครงการ ที่สืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณี ของท้องถิ่น เช่น งานประเพณีขึ้นถ้ำขยางค์ เป็นต้น ไม่มีการจัดตั้งกองทุน หรือเงินสวัสดิการชุมชน เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดสน ติดเชื่อเอดส์ พิการ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การ ประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดย เสี่ยงตามสาย วิทยุชุมชน และผ่านทางสภาเด็ก

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารนายก อบต.และปลัด อบต. ให้ความสำคัญสำหรับงานด้านเด็กและเยาวชน นายกและปลัด อบต. มีนโยบายชัดเจนเกี่ยวกับแผนเด็กและเยาวชน โดยเน้นในเรื่องของความเป็นบริบทของท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย เช่น สนับสนุน ปรากฏชาวบ้าน ถ่ายทอด ไร่ไทย และมโนราห์ เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยมีทิสทวิชาติเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในชุมชน ร่วมกันประชุมวางแผน เช่น ครู โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พมจ กลุ่มระดับไพบ ปรากฏชาวบ้าน และผู้นำชุมชน เป็นต้น สำหรับการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 15.14 (ปีงบประมาณ 2554) ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด โดยเป็นงบประมาณในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 30.24 ของงบประมาณด้านเด็ก นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลขอรับการสนับสนุนงบประมาณหรือเสนอโครงการในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกหลายโครงการ ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก มีบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และทำงานเต็มเวลาทางด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากสำนักปลัด 1 ท่าน สำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรที่ดูแลงานด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และ บุคลากรใน อบต. เข้าร่วมอบรมกับ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกลุ่มระดับไพบ ตลอดจน มีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-plan ทุกปี

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

อบต. มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชนโดยมีการจัดทำฐานข้อมูลในตำบล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็ก โครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้อำนาจร่วมมือของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง (CPMIS) ทำให้ทราบตัวชี้วัดสำหรับเด็ก และตัวชี้วัดสำหรับครอบครัว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์จำนวนเด็กในองค์การบริหารส่วนตำบล และ ข้อมูลจะปรับปรุงทุก 1 ปีโดยมี อสม เก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

อบต. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยเริ่มสภาเด็กโดยการสร้างแกนนำเด็กในชุมชน เคยมีสภาเด็กเมื่อปี 2546 แต่เนื่องจากเด็กโตขึ้น และเรียนต่อที่

อื่น และ ประกอบอาชีพ ตลอดจนมีครอบครัว ทำให้สภาเด็ก มีสมาชิกแกนนำน้อย และประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มระมัดใบ กลุ่มครู พมจร พสศ และปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้19-24)

มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ ทาง อบรม ได้จัดให้ มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เช่น เด็กและเยาวชนเล่นหนังตลุง คนตรีไทย รำไทย มวยไทย และมโนราห์ โครงการแข่งกีฬาต้านยาเสพติด มีตารางการจัดกิจกรรมตลอดทั้งปี ตามเทศกาล ดังนี้

1. เดือนตุลาคม โครงการงานสารพัดเดือนสิบ โดยเด็กมีส่วนร่วมในการแห่กระเจาด
2. เดือนพฤศจิกายน โครงการงานลอยกระทง รำ และ ประกวดนางนพมาศ
3. เดือนธันวาคม โครงการถวายพระพรวันพ่อ รำมโนราห์ และ รำถวายพระพร เป็นต้น

อบรมจัด ลานกีฬา และ ศูนย์คอมพิวเตอร์ IT พร้อมบริการ Wireless โดยใช้สถานที่ที่ อบรม เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้25-27)

อบรมส่งเสริมกิจกรรมหรือการณรงค์ให้ลูกดื่มนมอย่างน้อย 6 เดือน ให้การสนับสนุนร่วมกับโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพในการตรวจสุขภาพแม่และเด็กและภาวะโภชนาการให้เป็นไปตามเกณฑ์ และมีกิจกรรมป้องกันนุหรี แอลกอฮอล์ และโรคต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยสอดแทรกกับโครงการยาเสพติด จึงยังไม่เห็นความโดดเด่นของการณรงค์ในด้านนี้อย่างชัดเจน และอีกทั้งปัญหาการแพร่ระบาดของนุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด ในชุมชนนี้ยังมีน้อย

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทางด้านการศึกษา เช่น มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ โดย อบรม. ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมครูทางด้านเด็ก เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่น ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน สำหรับโรงเรียนในเขต อบรม. และ อาหารเสริม (นม) สำหรับศูนย์พัฒนาเด็ก ในการให้ทุนการศึกษา แก่เด็กด้อยโอกาส ส่งเสริมอาชีพต่างๆ เช่น อาชีพเสริมสวย เป็นต้น และมีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่น เด็กพิการ ให้ได้รับการศึกษา เด็กคิดเชือดส์ ให้เรียนตามปกติ และเด็กพม่าได้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการ

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว มีโครงการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ โครงการครอบครัวอบอุ่น เป็นต้น มีการจัดตั้งกองทุนชุมชน หรือเงินสวัสดิการชุมชน เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดทุน ดิดเชื้อเอคส์ พิกการ และด้อยโอกาส โดยมีการจัดตั้งกองทุนชุมชนโดยชาวบ้านเป็นผู้บริหารโครงการเอง ชื่อว่า “กองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนเงินล้าน)” ได้เงินสมทบกองทุนจาก รัฐ และชาวบ้าน และมีการประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุยกันโดยใช้สถานที่ที่ วัด และมี การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยผ่าน เสียงตามสาย และ Website อบต.

กระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหาร ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ทั้ง นายก อบต.และปลัด อบต. ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาโดยสนับสนุนให้มีการทำงานของสหวิชาชีพ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต) พมจ ตำรวจ อสม โดยมีทีมบริหาร อบต. และ นายก อบต. เป็นประธานมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยมีทีมสหวิชาชีพเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการคุ้มครองเด็กในชุมชน และมีรูปแบบของ case manager เป็นผู้ดูแลเด็กและเยาวชน เช่น เด็กถูกข่มขืน พิกัดพ่อแม่หย่าร้าง ก้าวร้าว และมีศูนย์พัฒนาครอบครัวมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการทำประชาคมโดยมีเด็กเข้าร่วม มีเสียงตามสาย เช่น เสพสื่อ อย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น มีศาลาสว่างสุขทำเรื่องวัฒนธรรม ประเพณี กาย จิต ปัญญา สังคม สิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชน เข้ารับการอบรมด้านสิทธิเด็กขององค์กรยูนิเซฟ

มีการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 19.37 (ปีงบประมาณ 2554) ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมดโดยเป็นงบประมาณในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 61.67 ของงบประมาณด้านเด็ก นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้นยังได้ประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณหรือเสนอ โครงการในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกหลายโครงการ บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และทำงานเต็มเวลางานด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากสำนักปลัด และส่วนการคลัง 4 ท่าน และมีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็ก และ บุคลากรใน อบต. ไปดูงานด้านการดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่กรุงเทพฯ มีการประเมินผลและรายงานผ่านระบบ e-plan ของกรมฯ ทุกปีงบประมาณ

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

อบต มีการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่าง ๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ และ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ โดย มีการจัดทำฐานข้อมูลในตำบล จากแบบสำรวจข้อมูลคุ้มครองเด็ก โครงการคุ้มครองและห่วงใยเด็ก ภายใต้ความร่วมมือของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กับ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง (CPMIS) ทำให้ทราบตัวชี้วัดสำหรับเด็กและตัวชี้วัดสำหรับครอบครัว สามารถสรุปผลการวิเคราะห์จำนวนเด็กในองค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้15-18)

มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยมีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้านและคัดเลือกผู้แทนจากสภาเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้านจำนวน 3 หมู่บ้าน มาจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลของตำบลหาดส้มแป้น เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 จำนวนคณะกรรมการ 15 คน ผู้หญิง 11 คน ผู้ชาย 4 คน โดยประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ ชมรมอนุรักษ์และเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ จังหวัดระนอง , สมาคมสื่อมวลชนระนอง , กลุ่มระบัดใบ บ.มินเนอรัลริชชีออร์สเสติเวลลอปเมนท์จำกัด ห้างร้านต่างๆ และผู้นำศาสนา

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้19-24)

อบต. มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ เช่น ค่ายครอบครัว , ค่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ลานกีฬา โครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน โครงการแข่งฟุตบอล โครงการกีฬาดี ถนนคนเดิน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ฯลฯ มีลานกีฬา ศาลาสร้างสุข และศูนย์เรียนรู้ เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ และมีสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ โดย อบต. จัดลานกีฬา ศาลาสร้างสุข และศูนย์เรียนรู้ เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ และมีห้องคอมพิวเตอร์(IT) ของ อบต. เป็นแหล่งพบปะของเด็กและเยาวชน โดยเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดูแล

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้25-27)

อบต. มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน ให้การสนับสนุนร่วมกับ รพสต. ในการตรวจสุขภาพแม่และเด็กและภาวะโภชนาการให้เป็นไปตามเกณฑ์ (รายละเอียดโครงการ) สํารวจและสนับสนุนแม่และเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี ให้มีภาวะสุขภาพที่ดี (รายละเอียดโครงการ) มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของนุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เหล้า และนุหรี โดยเด็กและเยาวชน และมีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันนุหรี แอลกอฮอล์ และโรคต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยสอดแทรกกับโครงการยาเสพติด จึงยังไม่เห็นความโดดเด่นของการรณรงค์ในด้านนี้อย่างชัดเจน และอีกทั้งปัญหาการแพร่ระบาดของนุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด ในชุมชนนี้ยังมีน้อย

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

อบต. สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าเลี้ยง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น การมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ โดย อบต. ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมครูงานด้านเด็ก เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ให้การสนับสนุนนมและอาหารกลางวันทุกวัน ตั้งแต่อนุบาล- ม. 3 อาหารเสริมโปรตีนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล่น

(ไข่ ทุกวันจันทร์ วันพุธ แลวันศุกร์) มีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานกับองค์กรเอกชนทั้งในและนอกชุมชน (สโมสรสร้างสรรค์เด็ก กลุ่มระบัดใบ)ในการให้ทุนการศึกษา แก่เด็กด้อยโอกาส ส่งเสริมอาชีพต่างๆ เช่น ทำดอกไม้ กรอบรูป เทียนเจล แกะสลักสบู่ ทำขนมพื้นบ้าน เป็นต้น อบรมได้ สนับสนุน และประสาน ให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่น การให้ทุนการศึกษา แก่เด็กด้อยโอกาส (เด็กพม่า) พิกการ เช่น เด็ก พิกการทางสายตา ให้เงินช่วยเหลือ ดิคเอดส์ เป็นต้น

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

อบต. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว มีกิจกรรม เช่น โครงการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ โครงการครอบครัวอบอุ่น การจัดตั้งกองทุนชุมชนโดยชาวบ้านเป็นผู้บริหารโครงการเอง ชื่อว่า “กองทุนสวัสดิการชุมชน” ได้เงินสมทบกองทุนจาก สปสช รัฐ และชาวบ้าน และ โครงการ อบรม. 100 ใจรับ นื่องอมทรัพย์วันละบาท เป็นต้น นอกจากนี้ อบรมมีการจัดตั้งกองทุนชุมชน หรือเงินสวัสดิการชุมชน เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดสน เช่น การจัดตั้งกองทุนชุมชนโดยชาวบ้านเป็นผู้บริหารโครงการเอง ชื่อว่า “กองทุนสวัสดิการชุมชน” ได้เงินสมทบกองทุนจาก สปสช รัฐ และชาวบ้าน และมีโครงการ อบรม. 100 ใจรับ นื่องอมทรัพย์วันละบาท เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทางแผ่นพับ เสียงตามสาย เครื่องช่วยฟัง เครื่องช่วยพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน ทีมสหวิชาชีพ (อสม ครู ผู้นำชุมชน นายกและสมาชิก อบรม) ดูแลปัญหาด้านเด็กและเยาวชน facebook Hadsompaen Youth Volunteers (อาสาสมัครรักหาตสัมเป็น) facebbok อบรม. Website ของ อบรม. และมีระบบคุ้มครองเด็กผ่านผู้จัดบริการทางสังคม(Case Manager [CM])

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

คณะผู้บริหารของอบต.บางหินได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยเน้นสถาบันครอบครัว สิทธิที่ครอบครัวพึงจะมี และเน้นการพัฒนาในด้านสังคม/การศึกษา/ศาสนาและวัฒนธรรม เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเด็กและเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอบต. ให้การส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมโครงการครอบครัวคุณธรรม ทาง อบต. ได้รับรางวัลในการพัฒนาชุมชนหลายรางวัล ได้แก่ 1) รางวัลศูนย์พัฒนาสังคมในชุมชนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 2) รางวัลตำบลต้นแบบด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ 3) รางวัลศูนย์ประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (ดีเด่นระดับตำบล) อบต. มี อปพร ของอบต. เป็นคณะกรรมการในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นงบประมาณในปีงบประมาณ 2554 คิดเป็นร้อยละ 7-9.9 ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด นอกเหนือจากด้านกีฬาและการศึกษา แล มีบุคลากรที่รับผิดชอบและทำงานเต็มเวลางานด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากสำนักงานปลัด จำนวน 2 คน ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ และผู้ช่วยรักษาพัฒนาชุมชน มีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การส่งอบรมครูพี่เลี้ยงของศูนย์เด็กเล็กไปดูงานด้านการดูแลเด็กที่วิทยาลัยพยาบาลสุราษฎร์ธานี การส่งอบรมดูงานค่ายแกนนำอาสาสมัครพิทักษ์สิทธิเด็ก จ.ว. ระนอง และ ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ตลอดจนมีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-plan ทุกปี มีการส่งรายงานผลดำเนินการทุกปีผ่านระบบ online

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

อบต. มีแผนแม่บทและแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน โดยมีระบบฐานข้อมูลของ CPMIS ของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีผู้นำชุมชนและ อสมเป็นผู้สอดส่องติดตามพฤติกรรมและปัญหาของเด็กและเยาวชนในชุมชน และรายงานตรงต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และมีระบบคุ้มครองเด็กผ่านผู้จัดการทางสังคม(Case Manager [CM]) เฝ้าระวังและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับสิทธิเด็กและเยาวชน เช่น เด็กถูกละเมิดทางเพศ ถูกทำร้ายร่างกาย

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

การส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดย มีการจัดตั้งสภาเด็กตั้งแต่ 2550 แต่มีการเปลี่ยนแปลงตามวาระของผู้บริหาร อบต. สมัยปัจจุบันได้รับการแต่งตั้ง ปี 2554 ประกอบด้วยกรรมการสภาเด็ก 12 คน มีสมาชิกเป็นเด็กหญิง 7 คน และชาย 5 คน โดยคณะกรรมการจะมีการกำหนดวาระการประชุม 3 เดือน/ครั้ง โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชนเป็นพี่เลี้ยง โดย

ได้รับความร่วมมือจากประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ มูลนิธิศุภนิ
นิมิต ห้างร้านต่างๆ และ ผู้นำชุมชน เช่นเงินสนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์กีฬา เสื้อกีฬา เป็นต้น

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้19-24)

อบต. มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายฤดูร้อน ที่ตรงกับความสนใจให้แก่
เด็กและเยาวชน ได้แก่ลานกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ลานกีฬา กิจกรรมการเล่นฟุตบอล
ขั้นพื้นฐานแก่เด็กช่วงปิดภาคเรียน และ ออบตมีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศใน อบต. ศูนย์การเรียนรู้บ้านหลัง
เรียนเป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสร้างสรรค์ การทำ
กิจกรรมร่วมกัน

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้25-27)

การจัดกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกคืบนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน และมีโครงการหรือกิจกรรม
ป้องกันการแพร่ระบาดของนุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัย
เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เหล้า และนุหรี โดยเด็กและเยาวชน
โดยใช้งบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพ สปสช ตำบลบางหิน เช่น โครงการมุสลิมรุ่นใหม่
ห่างไกลยาเสพติด

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

อบต. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น
ๆ เช่น มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ โดยงบประมาณของ อบต. (จัดตัวเอง) ให้การสนับสนุนงบประมาณตั้งแต่
การก่อสร้าง สนับสนุนอาหารเสริม งบประมาณด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการสอน เครื่องเล่น และการอบรมดู
งานด้านเด็ก เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ตลอดจนให้การ
สนับสนุน และประสานให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่น มีการประสานกับศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 47
จว. ระนอง และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง ให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส เช่นเด็กพม่า เด็ก
ชาวมอร์แกน เด็กพิการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งที่เอื้อต่อการเรียนและการดำรงชีพ เช่น เสื้อผ้า
หนังสือ เป็นต้น

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

อบต. มีโครงการเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ โครงการครอบครัว
อบอุ่น โครงการปลูกป่าชายเลน ลุยโคลนเปื้อนขี้มอมใจ ค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม มีการฝึกอาชีพระยะสั้นช่วงปิดภาคเรียนให้กับเด็ก 2 กลุ่ม กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ภายใต้
โครงการบ้านหลังเรียน และ อบต มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ และผู้ติดเชื้อเดือนละ 500
บาท ตามระเบียบราชการและมีการจัดตั้งกองทุนชุมชน และสวัสดิการชุมชนเองด้วย การประชาสัมพันธ์
การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทาง ศูนย์ประชาสัมพันธ์
ทางไกลไร้สาย และ facebook ระหว่างเด็กในสภา มีwebsite ของ อบต. เป็นช่องทางในการให้ข่าวสาร

กระบวนการทำงานทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด

องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารมีนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาเด็กและเยาวชนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ม่วงกลวง ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาเด็ก และเยาวชน มุ่งเน้น วิธีการรุกเชิงบวก ควบคู่ไปกับการตั้งรับ และ การสร้างเสริมศักยภาพ เด็ก เพื่อแก้ปัญหา และ เยียวยา โดยยึดตามแนวทางที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ตามกรอบศาสนาอิสลาม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น อบต มี คณะทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่มาจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยมีทีมสหวิชาชีพ เป็นคณะกรรมการในการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชน ดังเช่น ครัว ศูนย์พัฒนา ครอบครัว ตัวแทนชุมชน เป็นต้น การจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชนคิดเป็นน้อยกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณบริหารจัดการทั้งหมด งบประมาณบริหารจัดการทั้งหมดคิดเป็น 92,080,000 บาท (งบประมาณปี 2555) งบประมาณส่งเสริมกิจกรรมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน เป็นจำนวนเงิน 207,8679 บาท (ผลการดำเนินงานปี 2554) และมีบุคลากรที่รับผิดชอบและทำงานเต็มเวลาด้านเด็กและเยาวชนที่มาจากกองการศึกษา 3 ท่าน คือนักวิชาการศึกษา และ ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน และอบตมีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการที่ดูแลด้านเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ส่งอบรมครูพี่เลี้ยงของศูนย์เด็กเล็กไปดูงานที่ อบต อื่นๆ ตลอดจนมีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-plan ทุกปี มีการส่งรายงานผลดำเนินการทุกปีผ่านระบบ online ที่ (<http://www.muangkluang.go.th/datacenter/result.php>)

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

มีแผนแม่บท/แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยการบูรณาการแผนด้านเด็กในหน่วยงานต่างๆ และมีแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2555 – 2557 ในด้าน สถานการณ์เด็กและเยาวชน ในช่วงอายุวัยต่าง ๆ และ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ โดยการใช้ระบบฐานข้อมูลของ CMPIS ของมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย อสม และข้อมูลทันต่อเหตุการณ์ และ เพิ่มเติมทุกปี

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

อบต มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยมีการจัดตั้งสภาเด็กตั้งแต่ 2552 สมาชิก 20 คน หมดอายุแล้ว สมัยปัจจุบันได้รับการแต่งตั้งตั้งปี 2554 มีสภาเด็กแต่ไม่มีการประชุม ประธานสภาเด็กสภาเด็ก (กำลังเรียนที่สงขลา) และ ประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ การอนุเคราะห์สถานที่จากอุทยาน ผอ โรงเรียน และ ผู้นำศาสนา แต่การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่มาในรูปแบบการให้ทุนสนับสนุน การให้สถานที่ การเป็นวิทยากร เมื่อได้รับการแจ้งข่าวจากอบต.

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

อบต. มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่ายฤดูร้อน ที่ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่โครงการวัฒนธรรมสายใยชุมชน โครงการครอบครัวคุณธรรมนำสังคมไทยเข้มแข็ง โครงการกีฬาชุมชนสัมพันธ์ โครงการเยาวชนคนรักถิ่น เป็นต้น และมีลานกีฬาของโรงเรียน (อบต. สนับสนุน อุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ เป็นต้น และศูนย์ internet ใน อบต. เป็นสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน แต่เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมบริหารจัดการ

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

อบต. มีกิจกรรมหรือการณรงค์ให้ลูกค้ำนมอย่างน้อย 6 เดือนตามเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด และมีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของบูห์รี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ค่ายกลางวันสร้างสรรค์ EQ โครงการ กีฬาชุมชนสัมพันธ์ และโครงการค่ายยาเสพติด “พ่อแม่รู้ใจ วัยรุ่นรู้ทัน เยาวชน อาสาพัฒนาท้องถิ่น” เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

อบต. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ (80 คน) ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอน คอมพิวเตอร์ และการอบรมดูงานด้านเด็ก เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง และ มีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น เด็กออทิสติกทุกคนเข้าเรียนปกติ แต่มีครูสอนเด็กกลุ่มนี้โดยตรง

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

อบต. มีโครงการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว ได้แก่ โครงการครอบครัวคุณธรรมนำสังคมไทยเข้มแข็ง โครงการอบรมมุสลิมใหม่ และมีการจัดตั้งเงินสวัสดิการชุมชน เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ เช่น มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ และผู้ติดเชื้อเดือนละ 500 บาท ตามระเบียบราชการ และมีการประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถานีวิทยุสนับสนุนธุรกิจชุมชน อำเภอกะเปอร์ 106.25 MHz. มีwebsite ของ อบต. เป็นช่องทางในการให้ข่าวสาร

กระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนตาม 38 ตัวชี้วัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา

ส่วนที่ 1 การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (ตัวบ่งชี้ 1-10)

ผู้บริหารมีนโยบายด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนดำเนินไปตามแผนที่กำหนดโดยรัฐ ยังไม่มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยมีการประชุมเพื่อพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินงานประสานงานกับ ผู้นำชุมชน และ ผู้นำทางศาสนา เป็นต้น อบต มีการจัดสรรงบประมาณด้านเด็กและเยาวชนน้อย เนื่องจากเป็นอบต ที่มีงบประมาณน้อย และไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบและทำงานเต็มเวลาด้านเด็กและเยาวชน แต่มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานด้านเด็กและเยาวชนไปอบรมดูงาน เป็นระยะๆ มีการรายงานการประเมินผลงานด้านระบบ e-plan ทุกปี มีการส่งรายงานผลดำเนินการทุกปีผ่านระบบ online

ส่วนที่ 2 การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ตัวบ่งชี้ 11-14)

อบต มีแผนแม่บทและแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี และมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน โดยมีระบบฐานข้อมูลของ CPMIS ของมหาวิทยาลัยมหิดล แต่การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (ตัวบ่งชี้ 15-18)

อบต ไม่มีสภาเด็ก เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการเขียนแผนงาน แต่จะมาร่วมทำกิจกรรมเท่านั้น ลักษณะเด็กในชุมชนจะเป็นเด็กเล็กๆมาก ส่วนเด็กวัยรุ่นจะย้ายไปเรียนต่างเขต หรือแต่งงานดูแลครอบครัว ทำให้มีเด็กวัยรุ่นเข้าร่วมเป็นแกนนำในการทำงานด้านเด็กน้อย และประชาชนและภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ โรงเรียน ห้างร้าน ผู้นำศาสนาอิสลาม และผู้นำชุมชนพลัดถิ่น (พม่า)

ส่วนที่ 4 การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (ตัวบ่งชี้ 19-24)

มีกิจกรรมกีฬา กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เช่น วันเด็ก และ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา และ พิธีการเข้าสู่นัสส์ห่ม ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อื่อดอกพลับพลึงบาน และมีสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ โดยใช้มีลานกีฬาของ โรงเรียนเป็นที่รวมของเด็กในตอนเย็นๆเท่านั้น

ส่วนที่ 5 การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย (ตัวบ่งชี้ 25-27)

อบต มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกดื่มนมอย่างน้อย 6 เดือน และมีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของนุหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เหล้า และนุหรี โดยเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 6 การดำเนินงานด้านการศึกษา (ตัวบ่งชี้ 28-32)

อบต. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 ศูนย์ และมีสถานีนอนามัยประจำตำบล 2 แห่ง ได้แก่ สถานีนอนามัย
นาคาสถานีนอนามัยบ้านควนไทรงาม การสนับสนุนจะผ่านทางโรงเรียน เช่น สนับสนุนสื่ออุปกรณ์การเรียน
การให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส (เด็กพลัดถิ่น)
พิการ ดิจิทัลเอดส์ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแผนแม่บทของ อบต

ส่วนที่ 7 การดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ตัวบ่งชี้ 33-38)

มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว เช่นงานวันเด็ก ลอยกระทง วันสงกรานต์
และ มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ และผู้ติดเชื้อเดือนละ 500 บาท ตามระเบียบราชการ และ มี
การประชาสัมพันธ์ผ่าน website ของ อบต แต่ส่วนใหญ่เป็นภาพกิจกรรมของเด็ก

บทที่ 4

ทิศทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนอง

แนวทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนอง โดยการวิเคราะห์จากแผนงานการทำงานด้านเด็กและเยาวชนในระยะ 3 ปี ดังนี้ รายละเอียดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง สนับสนุนงบประมาณด้านเด็กและเยาวชนแก่ อปท. ในจังหวัด และ ยังคงให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน ตชด และ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชน เช่นการฝึกอบรมและปฏิบัติธรรมครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนการประสานทีมสหวิชาชีพให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชน เป็นต้น สำหรับเทศบาลเมือง มีแผนงบประมาณในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนเรื่องของสภาเด็ก ประสานงานกับ ทีมสหวิชาชีพในการดูแลเด็ก ทั้งด้านยาเสพติด และเด็กไร้สัญชาติ เป็นต้น เทศบาลตำบลน้ำจืด ส่งเสริมและป้องกัน งานด้านยาเสพติด และเด็กกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เด็กไร้สัญชาติ เด็กเก็บแค้น และ เด็กติดเกมส์ เป็นต้น เทศบาลละอุ่น สนับสนุนด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และอุปกรณ์กีฬาของเด็กและเยาวชน โดยนำงานป้องกันยาเสพติดเข้ามาร่วมด้วย และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนโครงการช่วยเหลือเรื่องการศึกษาเพื่อศึกษาต่อ และเทศบาลบางริ้น ยังคงสนับสนุนงานด้านสภาเด็ก และ พัฒนางานด้านเด็กและเยาวชนตามแผนพัฒนา อบต บางพระเหนือ ดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนโดยเน้นบริบททีมสหวิชาชีพ และความร่วมมืของชุมชนเป็นฐาน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น และแผนงานด้านเด็กและเยาวชนมุ่งเน้นด้านสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อปท. และเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับ การกำหนดทิศทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของจังหวัดระนองโดยเน้นสิทธิและประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน พบว่า ทั้ง 10 พื้นที่เน้นการกำหนดทิศทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนปีงบประมาณ 2556 พบว่า อบจ มีแนวโน้มการทำงานด้านเด็กและเยาวชนตามแผนปฏิบัติการของปี 2554 และ ยังคงสนับสนุนงบประมาณให้แก่ อปท. อื่น ๆ ในเขตจังหวัดระนอง เกือบทุกพื้นที่ มุ่งการพัฒนาทางด้านเด็กและเยาวชนในเรื่องการศึกษา สาธารสุข การป้องกันคุ้มครองเด็ก การป้องกันโรค เอดส์ การพัฒนาเด็กด้อยโอกาส โดยพบว่า อบต หาดส้มแป้นจะเพิ่มแผนยุทธศาสตร์ที่เน้นประเด็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนอบต. นาคา จะเน้นการพัฒนาศักยภาพของเด็กที่ทำงานในสภาเด็ก รวมทั้งประเด็นเรื่องเด็กด้อยโอกาส

บทที่ 5

บทสังเคราะห์ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

การสังเคราะห์ภาพรวมการทำงานด้านเด็กและเยาวชนจะสังเคราะห์ 2 ด้าน โดยด้านที่ 1 สังเคราะห์ตามจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ตามข้อบ่งชี้ 38 ตัวชี้วัด และด้านที่ 2 สังเคราะห์แนวปฏิบัติการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อบต 10 พื้นที่ โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีผลงานดีเด่น 3 อันดับแรก

ด้านที่ 1 สังเคราะห์ตามจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ตามข้อบ่งชี้ 38 ตัวชี้วัด

1.1 การทำงานด้านเด็กจากการวิเคราะห์ภาพรวมจังหวัดระนอง มีดังนี้

จากการวิเคราะห์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนภาพรวมของจังหวัดระนองพบว่า จุดแข็งของการทำงานด้านเด็กและเยาวชน มีหลายประเด็น ดังนี้ 1) บางพื้นที่มีเจ้าหน้าที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำด้วยใจรักเด็ก เช่น เทศบาลละอุ่น เทศบาลบางวัน 2) บางพื้นที่มีผู้บริหารให้การสนับสนุนเต็มที่ เช่น เทศบาลบางวัน 3) งบประมาณของเด็กกระจายอยู่ในกองต่างๆ เช่น งบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็ก (โครงสร้าง และอาหารกลางวัน) วันเด็ก และลานกีฬา 4) ได้งบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น พมจ องค์เอกชน มูลนิธิต่างๆ 5) บางพื้นที่มีข้อมูลพื้นฐานด้านเด็กและเยาวชนของโปรแกรม CPMIS ของสถาบันวิจัยโภชนาการมหิดลทำวิจัยไว้

ส่วนจุดอ่อนสามารถวิเคราะห์ได้หลายประเด็น คือ 1) บางพื้นที่ขาดระบบสารสนเทศในการเก็บข้อมูลด้านเด็กทำให้การวิเคราะห์ปัญหาด้านเด็กไม่ชัดเจน ซึ่งมีผลต่อการเขียน โครงและแผนเพื่อปัญหาที่เกิดขึ้น 2) บางพื้นที่ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลด้านวิเคราะห์แผนและดูแลด้านเด็กโดยตรง ทำให้การดำเนินงานด้านเด็กอุปสรรคตั้งแต่การกำหนดปัญหา การกำหนดโครงการ ตลอดจนการกำกับติดตามประเมินผล 3) ลักษณะภูมิศาสตร์ที่เป็นภูเขาในบางพื้นที่ ทำให้การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ ชุมชน และเด็กไม่คล่องตัวล่าช้า 4) การขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอในบางพื้นที่ เช่น อบต. บางพระเหนือ อบต. บางแก้ว 5) ขาดที่ปรึกษาด้านเด็กโดยตรงในการให้คำปรึกษากับสภาเด็ก 6) บางพื้นที่จะมีเฉพาะเด็กที่อยู่ระดับประถมและย้ายถิ่นไปเรียนที่อื่นเมื่ออยู่ระดับมัธยม ทำให้สามารถ จัดตั้งสภาเด็กได้อย่างต่อเนื่อง เช่น เทศบาลละอุ่น อบต. บางพระเหนือ และ อบต. นาคา 7) ส่วนใหญ่ เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน 8) โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ อบต 8 พื้นที่ ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต แต่อยู่ในเขตการศึกษาพื้นฐาน ทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้สึกว่าการไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต มีผลทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

จังหวัดระนองได้รับโอกาสหลายประเด็นที่ช่วยให้งานด้านเด็กเป็นไปได้ดีและประสบความสำเร็จ โอกาสเหล่านั้น ได้แก่ 1) มีความหลากหลายของวัฒนธรรมจากพม่า และชุมชนพิเศษ ทำให้ท้าทายเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานด้านเด็กให้มีประสิทธิภาพ 2) แต่ละท้องถิ่น จะมีวัฒนธรรมเฉพาะของท้องถิ่น

ที่สามารถนำมาถ่ายทอดสู่เด็ก เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เฒ่าเล่าเรื่องราวท้องถิ่น 3) สืบเนื่องจากแต่ละพื้นที่จะมีปัญหาของเด็กและเยาวชนคล้ายคลึงกัน ทำให้แต่ละพื้นที่สามารถร่วมกันวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาไปด้วยกันได้

สิ่งคุกคามก็เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานด้านเด็กและเยาวชน ซึ่งก็เกิดขึ้นในการทำงานด้านเด็กได้แก่ 1) ภัยธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ไม่เอื้อต่อการเดินทางมาประชุมของเจ้าหน้าที่ อปท. 2) การเปลี่ยนผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น และการโอนย้ายตำแหน่งของบุคลากร ทำให้ขาดประสานงานและรับผิดชอบงานด้านเด็ก เช่น อปท บางแก้ว 3) การเพิ่มจำนวนของเด็กพม่าทำให้เป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการ โรงเรียนบางโรงที่มีสัดส่วนของเด็กพม่ามากกว่า 4) เทคโนโลยีที่และสื่อที่ทันสมัย ทำให้เด็กติดเทคโนโลยีและไม่เรียนหนังสือ 5) วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลกับเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปเช่นการแต่งกายที่ไม่สุภาพและไม่เหมาะสมกับวัย

1.2 การทำงานด้านเด็กจากการวิเคราะห์รายพื้นที่ 10 พื้นที่ มีดังนี้

1. เทศบาลตำบลน้ำจืด

แนวทางการทำงานที่ดี

โครงการต่อต้านยาเสพติด จัดกิจกรรมให้ความรู้ สอดแทรกด้วยกิจกรรม จัดอบรม 2 วัน ได้งบประมาณ จาก พมจ จำนวน 20000 บาท แต่โครงการนี้ไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีโครงหนังสือการ์ตูนเล่มแรก โดยจัดหนังสือให้คนท้องถึงเด็กอนุบาล 3 ได้อ่านหน่วยงานละ 1 ชุด และมีโครงการคาราวานเด็ก โดยให้หญิงตั้งครรภ์อ่านนิทานให้ลูกในท้องฟัง สอนภาษาอังกฤษให้เด็กรามโนราห์ ดนตรี ระนาด วาดภาพระบายสี(ใช้งบประมาณ2หมื่นบาท)

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญงานด้านเด็ก และมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารทางการเมือง ทำให้การวางแผนงานด้านต่างๆหยุดชะงักในระหว่างการรอผู้บริหารคนใหม่

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของกิจกรรมเด็กและเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง และต้องการนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์เพื่อจะได้เป็นที่ปรึกษาในการทำงานด้านเด็ก นอกจากนี้ต้องการงบประมาณและบุคลากรด้านเด็กเพิ่มมากขึ้น และเพิ่มจำนวนตำรวจ ป้อมยาม เจ้าหน้าที่ดูในเขตหน้าวัดถ้าพระขยาง ซึ่งเป็นแหล่งมั่วสุมของการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่เทศบาลน้ำจืด

จุดแข็ง

มีทรัพยากรและงานประเพณีการแสดงแสงสีเสียง แห่งนางถ้ำที่ถ้ำพระขยาง

จุดอ่อน

ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญงานด้านเด็ก และขาดบุคลากรที่ทำงานด้านเด็กโดยตรง และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นที่ล้นหลาบตามคน เช่นถ้ำพระขยาง ส่งเสริมให้เกิดปัญหาเด็กนับแต่้ม (ค่านิยมของเยาวชนหญิงในการนับแต่้มการมีเพศสัมพันธ์) ส่งผลให้เยาวชนท้องก่อนวัยอันควรและเป็นโรคเอดส์

โอกาส

มี พมจ สนับสนุนงบประมาณ ซึ่งขึ้นกับจำนวนของโครงการที่นำเสนอ

สิ่งคุกคาม

มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารทางการเมือง ทำให้การวางแผนงานด้านต่างๆหยุดชะงักในระหว่างการรอผู้บริหารคนใหม่

2. เทศบาลตำบลละอุ่น

แนวทางการทำงานที่ดี

มีทีมเจ้าหน้าที่ที่ดูแลงานด้านเด็กหลายท่านที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ โครงการที่ภาคภูมิใจ คือมโครงการ ขวดแลกไข่ทำในเด็กอนุบาล เอาแก้วหรือพลาสติก ครอบป้องกันมาแลกไข่ 5 ขวด/ไข่ 3 ฟอง/สัปดาห์ และโครงการแลกเงินกับขยะใน ชุมชน โดยเทศบาลจะรับซื้อขยะจากชาวบ้าน

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆนอกจาก พมจ

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ต้องการงบประมาณจากหน่วยงานเอกชน และมีพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาสภาเด็ก

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่เทศบาลละอุ่น

จุดแข็ง

มีทีมเจ้าหน้าที่ที่ดูแลงานด้านเด็กหลายท่านที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์

จุดอ่อน

ไม่มีสภาเด็ก ทำให้ขาดการเชื่อมโยงการนำเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์การทำงานด้านเด็กอย่างเป็นระบบ

โอกาส

เป็นชุมชนเล็ก ทำให้ผู้ใหญ่ในชุมชนสอดคล้องพฤติกรรมเด็กได้ทั่วถึง

สิ่งคุกคาม

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆนอกจาก พมจ

3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ

แนวทางการทำงานที่ดี

มีปราชญ์เป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยจิตอาสา มีการใช้ฐานข้อมูลของ CPMIS ในการ

วิเคราะห์ปัญหาเด็ก

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆนอกจาก รายได้ของอบตซึ่งมีน้อย

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ต้องการงบประมาณจากหน่วยงานเอกชนและรัฐ และมีพี่เลี้ยงเป็นที่ปรึกษาสภาเด็ก

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ

จุดแข็ง

มีอาสาสมัครทำหน้าที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน

จุดอ่อน

ไม่มีสภาเด็ก ทำให้ขาดการเชื่อมโยงการนำเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์การทำงานด้านเด็กอย่างเป็นระบบ งบประมาณด้านเด็กได้รับการสนับสนุนน้อย

โอกาส

เป็นชุมชนเล็ก ทำให้ผู้ใหญ่ในชุมชนสอดคล้องพฤติกรรมเด็กได้ทั่วถึง

สิ่งคุกคาม

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

4. เทศบาลตำบลบางรีน

แนวทางการทำงานที่ดี

มีการสนับสนุนงานด้านเด็กเต็มที่จากปลัดเทศบาล มีวารสาร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

ประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านเด็กให้ชุมชนรับทราบ และมีเจ้าหน้าที่ 1 ท่านเป็นที่ปรึกษากับสภาเด็ก

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

การทำงานในสภาเด็กยังไม่เป็นระบบ เช่น ไม่มีการกำหนดวาระการประชุม ไม่มีการบันทึกการประชุม และการประสานงานระหว่าง อบตกับสภาเด็กยังไม่ราบรื่นเนื่องเด็กอยู่ต่างที่กัน

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

งบประมาณ และเด็กต้องการคู่มือชีวิตชาวเขมอร์แกน

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่เทศบาลตำบลบางรีน

จุดแข็ง

ปลัดให้การสนับสนุนงานด้านเด็กเต็มที่ มีวารสาร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านเด็กให้ชุมชนรับทราบ และมีเจ้าหน้าที่ 1 ท่านเป็นที่ปรึกษากับสภาเด็ก

จุดอ่อน

เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการเขียนแผนงาน แต่จะมาร่วมทำกิจกรรมเท่านั้น สภาเด็กยังมีบทบาทน้อย

โอกาส

กิจกรรมที่เด็กสร้างสรรค์เองยังไม่เคยถูกนำเสนอเข้าไปในสภาฯ

สิ่งคุกคาม

ชุมชนเมือง การเพิ่มขึ้นของสถานที่เริงรมย์ ทำให้การป้องกันและควบคุม พฤติกรรมเสี่ยงเป็นไปได้ยาก

5. เทศบาลเมืองระนอง

แนวทางการทำงานที่ดี

ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานจากหน่วยงานหลายหน่วย

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ปัญหาเด็กไร้สัญชาติที่อยู่ในจังหวัดระนอง

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ควรจะนำเด็กเข้ามามีส่วนร่วมการเขียนโครงการ ควรจะมีการประสานงานระหว่างหน่วยและกองที่ทำงานเกี่ยวกับเด็ก

การวิเคราะห์ SWOT เทศบาลเมืองระนอง

จุดแข็ง

ปลัดให้การสนับสนุนงานด้านเด็กเต็มที่ มีวารสาร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประชาสัมพันธ์
กิจกรรมด้านเด็กให้ชุมชนรับทราบ และมีเจ้าหน้าที่ 1 ท่านเป็นที่ปรึกษากับสภาเด็ก

จุดอ่อน

เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการเขียนแผนงาน แต่จะมาร่วมทำกิจกรรมเท่านั้น สภาเด็กยังมี
แต่หมดวาระแล้ว

โอกาส

ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานจากหน่วยงานหลายหน่วย

สิ่งคุกคาม

โครงการที่ขาดความต่อเนื่องจากอิทธิพลของผู้บริหารทางการเมือง ผู้บริหารให้ความสำคัญ
กับงานด้านเด็กน้อย งบประมาณที่ไม่ชัดเจน เกิดการถ่ายโยงบประมาณในแต่ละโครงการ และปัญหาเด็กไร้
สัญชาติที่อยู่ในจังหวัดระนอง

6. องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

แนวทางการทำงานที่ดี

ผู้บริหารให้ความสนใจงานด้านเด็กมากและมีเจ้าหน้าที่ 2 ท่านที่ดูแลให้คำปรึกษาในสภา
เด็กโดยตรง สภาเด็กมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีระบบรุ่นพี่ในสภาดูแลให้คำปรึกษาและสอนงานน้อง
ใหม่ในสภาเด็ก โครงการที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียวครั้งที่ 9 ประเภทกลุ่มเยาวชนและเด็ก ชื่อโครงการค่าย
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่สามารถดึงเด็กกลุ่มเสี่ยงเข้าร่วมในกิจกรรม เช่นเด็กติดยา

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ต้องการงบประมาณเพิ่มช่วยในโครงการต่อเนื่อง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน
ในกิจกรรมที่ทำ

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

จุดแข็ง

ผู้บริหารให้ความสนใจงานด้านเด็กมากและมีเจ้าหน้าที่ 2 ท่านที่ดูแลให้คำปรึกษาในสภา
เด็ก

โดยตรง สภาเด็กมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีระบบรุ่นพี่ในสภาดูแลให้คำปรึกษาและสอนงานน้องใหม่ในสภาเด็ก

จุดอ่อน

เด็กด้อยโอกาสบางกลุ่มไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่นเด็กติดยา

โอกาส

มีแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของ อบต หาดส้มแป้น

สิ่งคุกคาม

การแพร่ของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อต่างๆ เช่นอินเทอร์เน็ต เกมส์ต่างๆ

7. องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง

แนวทางการทำงานที่ดี

มีงบประมาณและมีการวางแผนร่วมกันกับสหวิชาชีพเป็นแหล่งสนับสนุนงบประมาณ

ให้กับหน่วยงานอื่นๆที่ดำเนินงานด้านเด็ก เช่น โรงเรียน โครงการอบรมจริยธรรมให้กับเด็กทุก รร (พาเด็กเข้าวัด) ซึ่งเป็นโครงการที่ อบจภูมิใจ

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่มีกลุ่มเด็กที่รับผิดชอบชัดเจน และงบประมาณอนุมัติล่าช้ามาก

ช่องว่างที่ต้องการเพิ่มเติม

เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ คือให้อนุมัติงบประมาณให้เร็วพอให้ทันกับการดำเนินงานได้

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง

จุดแข็ง

มีงบประมาณและมีการวางแผนร่วมกันกับสหวิชาชีพ เป็นแหล่งสนับสนุนงบประมาณ

ให้กับหน่วยงานอื่นๆที่ดำเนินงานด้านเด็ก เช่น โรงเรียน

จุดอ่อน

ไม่มีกลุ่มเด็กที่รับผิดชอบชัดเจน งบประมาณอนุมัติล่าช้ามาก

โอกาส

-

สิ่งคุกคาม

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อการผลักดัน โครงการด้านเด็กและเยาวชน

8. องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน

แนวทางการทำงานที่ดี

อบตให้ความสำคัญกับแผนงานด้านเด็ก โดยเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอโครงการด้วย โครงการบ้านหลังเรียน 3-6 โมงเย็น ช่วง มิย- สค 54 มีลานกิจกรรมสร้างสรรค์ 14-16 น. ทุกวันอาทิตย์ โครงการเข้าค่ายอาสาเสพติด

อุปสรรคและควา มท้าทายที่สำคัญ

เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการเขียนแผนงาน แต่จะมาร่วมทำกิจกรรมเท่านั้น

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

อยากได้วิทยากรเรื่องอาสาเสพติด ต้องการเพิ่มงบประมาณ อุปกรณ์

การวิเคราะห์ SWOT พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน

จุดแข็ง

อบตให้ความสำคัญกับแผนงานด้านเด็ก โดยเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอโครงการด้วย

จุดอ่อน

การทำงานระหว่างบุคลากรด้านเด็ก ยังไม่ค่อยร่วมแรงร่วมใจกัน

โอกาส

พื้นที่การดูแลไม่กว้าง ทำให้การควบคุม กำกับการดูแลงานด้านเด็กมีความครอบคลุม

สิ่งคุกคาม

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อการผลักดัน โครงการด้านเด็กและเยาวชน

9. องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา

แนวทางการทำงานที่ดี

ผู้บริหารให้การสนับสนุนการนำผู้นำศาสนาเข้ามามีส่วนร่วม เช่นพิธีการเข้าสู่สันต์หมู่ มีเทศการล่องแก่งเพื่อดูดอกพลับพลึงบาน การนำผู้นำศาสนาเข้ามามีส่วนร่วม เช่นพิธีการเข้าสู่สันต์หมู่

อุปสรรคและควา มท้าทายที่สำคัญ

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆนอกจาก รายได้ของอบตซึ่งมีน้อย

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านเด็กและเยาวชน มีกรอบอัตรากำลังแต่ไม่มีคนทำงาน และต้องการงบประมาณ

การวิเคราะห์ SWOT รายนัยที่

จุดแข็ง

ผู้บริหารให้การสนับสนุน การนำผู้นำศาสนาเข้ามามีส่วนร่วม เช่นพิธีการเข้าสู่สันตัม

โครงการด้วย

จุดอ่อน

ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆนอกจาก รายได้ของอบตซึ่งมีน้อย เยาวชน

ย้ายออกนอกพื้นที่

โอกาส

มีทรัพยากรที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวคือป่าลับปลิง ซึ่งจะเพิ่มโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและมีความห่วงใยในธรรมชาติที่สวยงามของชุมชน

สิ่งคุกคาม

มีชุมชนพลัดถิ่นอาศัยอยู่มาก

10. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง

แนวทางการทำงานที่ดี

อบตให้ความสำคัญกับแผนงานด้านเด็ก ดังเช่น ค่ายกลางวันสร้างสรรค์ EQ จำนวน 80 คน โดย ให้เด็กฝึกการเป็นผู้นำ โดยรับการสนับสนุนวิทยากรจาก YPDC สถาบัน พัฒนาเด็กและเยาวชนของ อาจารย์เกื้อ

อุปสรรคและความท้าทายที่สำคัญ

เด็กไม่ได้มีส่วนร่วมในการเขียนแผนงาน แต่จะมาร่วมทำกิจกรรมเท่านั้น กลุ่มชนพลัดถิ่น และการรณรงค์ เรื่อง ยาเสพติด ข้อจำกัดของการประสานงาน ข้อมูลเรื่องผู้ติดเชื้อเอดส์ จากฝ่ายสาธารณสุข ช่วยเหลือเฉพาะผู้ที่เอาไปรับรองแพทย์มารับเงินอุดหนุน 5000 บาท

ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

งบประมาณ ยังจำกัด และ บุคลากรที่ทำงานด้าน เด็ก

การวิเคราะห์ SWOT รายนัยที่

จุดแข็ง

- ผู้บริหารในการสนับสนุน และนโยบายด้านเด็กและเยาวชน
- บุคลากรด้านเด็กคิด ริเริ่ม โครงการใหม่ๆ และ ประสานงานของความร่วมมือกับ ทีมสหวิชาชีพได้เป็นอย่างดี เช่น ผอ โรงเรียน พมจ รพ ตำรวจ ทหาร และ เจ้าหน้าที่ทันตสุขภาพ
- ศักยภาพของบุคลากรทำงานด้านเด็กและเยาวชนนำความรู้จากการอบรมมาปฏิบัติงาน

จุดอ่อน

- งบประมาณ ของอบต ยังมีจำกัด
- บุคลากร ที่ทำงานด้านเด็ก ตำแหน่งมีแต่ไม่มีบุคคลทำงาน
- สภาดังกล่าว ไม่สามารถประชุม หรือ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- กลุ่มเสี่ยง ยาเสพติด เป็นพื้นที่สีแดง(ไม่มีข้อมูล การเข้าถึงกลุ่มเสี่ยงติดตามเชิงลึก) โรคเอดส์ที่ เชื้อโยย ประเด็นละเอียดอ่อนของศาสนาอิสลามเรื่องการคุมกำเนิด โรคระบาดทำซ้ำ

โอกาส

- สามารถระดม ทุน จากภายนอก

สิ่งคุกคาม

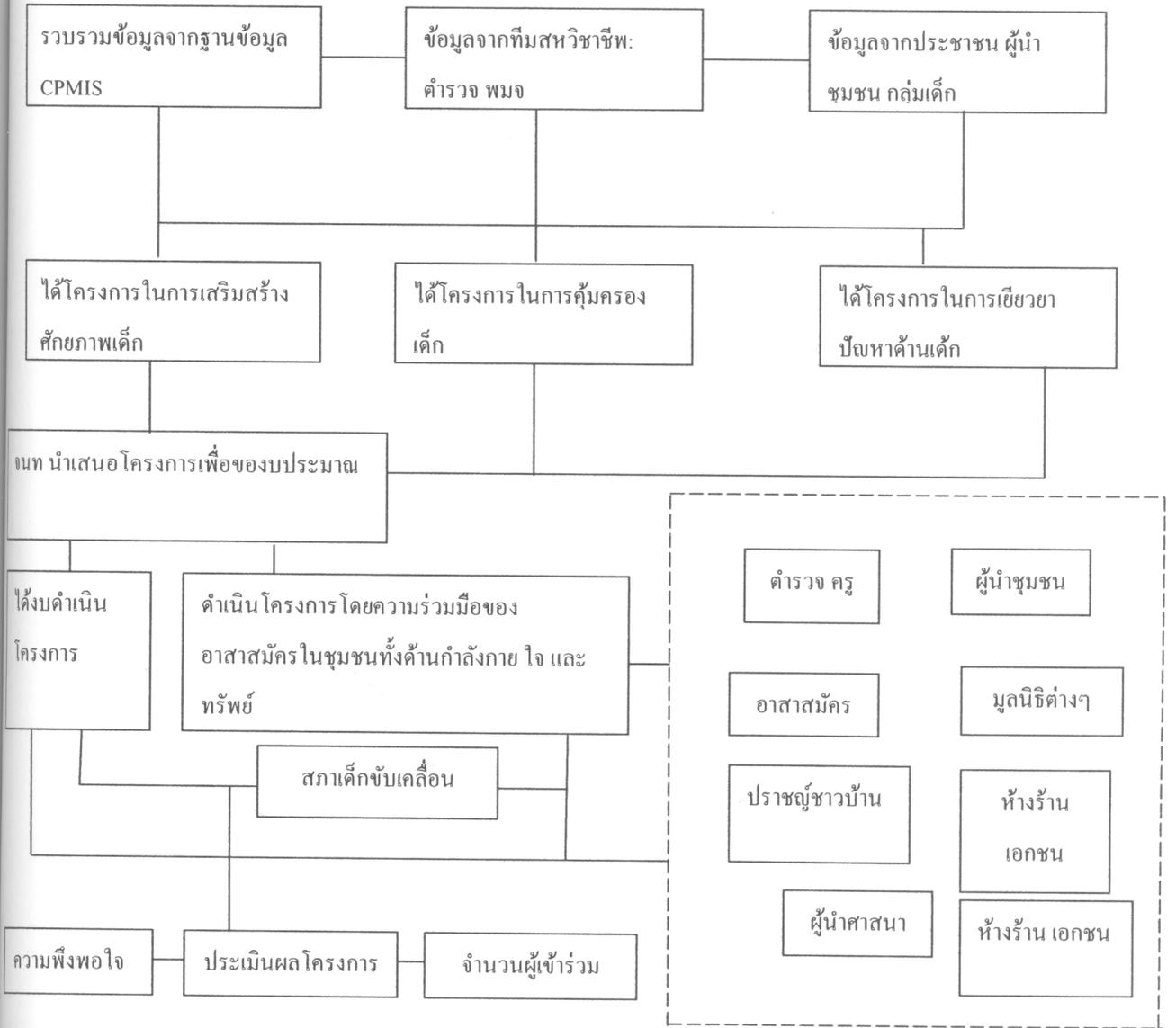
- สภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ (ฝนตก น้ำท่วม)
- ชุมชนพลัดถิ่น

ด้านที่ 2 การสังเคราะห์แนวปฏิบัติการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของ อบต 10 พื้นที่ โดยคัดเลือกพื้นที่ ที่มีผลงานดีเด่น

จากการคัดเลือก อบต. ในจังหวัดระนองจำนวน 10 พื้นที่ ที่มีผลงานดีเด่นเกี่ยวกับการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชน โดยเน้นสิทธิและประโยชน์ต่อเด็กเป็นพื้นฐาน ตามตัวชี้วัดกระบวนการสำหรับการทำงานด้านเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สมพงษ์ จิตระดับ (2553) ที่มีคะแนนสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ อบต. หาดส้มแป้น เทศบาลบางรีน และอบต. บางพระเหนือ ซึ่งแต่ละพื้นที่จะนำเสนอโครงการที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนตั้งแต่การวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผลที่ดีเด่นดังรายละเอียดใน (ภาคผนวก ง)

เมื่อสังเคราะห์กระบวนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของพื้นที่ดีเด่นทั้ง 3 แห่งสามารถสรุปรูปแบบการทำงานที่ดีได้เป็นสามกระบวนการ คือ 1) การค้นหาปัญหาด้านเด็กและเยาวชน ซึ่งได้มาจากสามแหล่ง ได้แก่ฐานข้อมูล CPMIS ทีมสหวิชาชีพ (ตำรวจ พมจ) จากประชาชน ผู้นำชุมชน และกลุ่มเด็กและเยาวชน 2) การเขียนโครงการ เมื่อเจ้าหน้าที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่คือ นักพัฒนาชุมชน หรือนักวิชาการศึกษา ได้วิเคราะห์ปัญหาแล้วก็เขียนโครงการโดยบางพื้นที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้เขียนเองทั้งหมด แต่มีบางพื้นที่ก็ให้สภาเด็กเป็นผู้เขียนโครงการภายใต้การกำกับ ชี้แนะของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านเด็ก โดยลักษณะของโครงการแบ่งการพัฒนาทางด้านเด็กได้ 3 โครงการใหญ่ๆ คือ โครงการเสริมสร้างศักยภาพเด็ก โครงการปกป้องคุ้มครองเด็ก โครงการเยียวยาปัญหาเด็ก 3) การดำเนินการตามโครงการเมื่อโครงการผ่านการอนุมัติงบประมาณแล้วก็เริ่มดำเนินโครงการ

โครงการเด็กที่ได้รับการคัดเลือกทั้ง 3 โครงการจะมีจุดเด่นคือ การให้สภาเด็กเป็นผู้ขับเคลื่อน โดยเด็กมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ลงมือแก้ปัญหาโดยการดำเนินโครงการเอง โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้ตลอดโครงการ และช่วยออกแบบการประเมินผลลัพธ์ของโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะประเมินจำนวนเด็กที่เข้าร่วมโครงการ ความพึงพอใจของเด็กในการเข้าร่วมโครงการ และบางพื้นที่มีการประเมินความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมการอบรม จากการวิเคราะห์การทำงานด้านเด็กในพื้นที่ที่มีผลงานดีเด่นพบว่าความสำเร็จของแต่ละโครงการจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งของทางราชการ เช่น ตำรวจ ครู ห้างร้านต่างๆ มูลนิธิต่างๆ รวมทั้งบุคคลที่เป็นผู้รู้ในชุมชนที่เรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ผู้นำศาสนา ที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังปัญญา เช่น ปราชญ์ชาวบ้านจะเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชน เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ หรือกำลังทรัพย์ เช่นห้างร้านเอกชนให้บสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬา หรือบริจาคสิ่งของเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม เป็นต้น รูปแบบการทำงานด้านเด็กที่ดีได้แสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี

----- หมายถึง กลุ่มคนและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
 _____ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงาน

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะจากการติดตามภาพรวม

ข้อเสนอแนะจากการติดตามการทำงานภาพรวมจากทีมนักวิจัย มีดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีการเรียนรู้วัฒนธรรม ภาษา และวิถีชีวิตที่แตกต่างของชนเผ่าต่างๆ เช่น พม่า ชาวไทยพลัดถิ่น และชนเผ่ามอญ
2. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านเด็กในพื้นที่ที่มีการโอนย้ายตำแหน่ง ทำให้การทำงานด้านเด็กหยุดชะงักในระหว่างที่รอเจ้าหน้าที่คนใหม่
3. การส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชน มักจะไม่ใช่เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเด็กโดยตรง ทำให้การพัฒนางานด้านเด็กไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
4. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารทางการเมืองของ อปต มีผลกระทบต่อการทำงานด้านเด็กทั้งในเรื่องนโยบาย ทิศทาง งบประมาณในการทำงานด้านเด็ก
5. ให้ความสำคัญในการส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังเลิกเรียนของเด็กที่พ่อแม่ต้องทำงาน นอกเหนือจากการส่งเสริมด้านอื่นๆ
6. เจ้าหน้าที่ อปท ทุก อปท น่าจะทำงานในรูปแบบคณะกรรมการที่ทำงานด้านเด็กโดยเฉพาะ อาจจะเป็นรูปคณะกรรมการที่มาจากทุกกอง/ฝ่าย ทำให้ได้มีการวางแผนร่วมกัน การทำงานจะได้ไม่ซ้ำซ้อน
7. อปท ทุก อปท ควรผลักดันให้มีสภาเด็กเกิดขึ้น เพื่อให้เด็กได้มีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น และเสนอความต้องการของตนเองหรือแม้ว่ามีแล้วก็ควรทำให้มีการทำงานเกิดขึ้น
8. จัดระบบพี่เลี้ยงให้กับเด็กและเยาวชนที่ทำงานในสภาเด็ก เพื่อให้ทำงานอย่างเป็นระบบ
9. อปท ทุกที่ น่าจะมีฐานข้อมูลจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเพื่อจะได้ทราบปัญหาและความต้องการของเด็กจริงๆ แต่ก็ต้องหาเจ้าภาพในการจัดเก็บข้อมูล
10. หากกลยุทธ์ให้เด็กกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็กติดยาเสพติด มีโอกาสเข้ากิจกรรมด้านเด็ก
11. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล การทำงานด้านเด็กและเยาวชน ให้มีความยั่งยืน และควรกำหนดเป็นนโยบายของ อปท. และควรมีการกำกับติดตามให้แต่ละพื้นที่นำไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งติดตามประเมินผลด้วยว่าเป็นไปตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. เจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มไม่ได้มาจากทุกกอง/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่สมบูรณ์
2. เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจคำถามใน ตัวชี้วัด บางตัว ทำให้การตอบคำถามอาจไม่ตรงประเด็น นอกจากนี้ทีมวิจัยเองยังไม่ เข้าใจคำถามตัวชี้วัดบางตัว ทำให้หาคำตอบอาจไม่สมบูรณ์
3. สภาพทางกายภาพของแต่ละ อปท ทำให้การประชุมตัวแทนที่มาจากหลาย อปท ไม่ครบ ส่งผลให้การได้รับข้อมูลไม่ทั่วถึง
4. บุคลากรด้านเด็กมีน้อย (1 คน) เช่น อปต บางพระเหนือ ทำให้ไม่สามารถเดินทางมาร่วมประชุมที่ทางทีมวิจัยจัดขึ้น
5. ระบบการบังคับบัญชาที่มากหลายชั้นทำให้การประสานระหว่างทีมวิจัยและเจ้าหน้าที่ อปท ไม่ทันการและไม่ทั่วถึง
6. ความรู้สึกการเป็นเจ้าของ โครงการวิจัยนี้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับของ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านเด็กในบางพื้นที่ มีน้อย จึงทำให้ได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลได้น้อย
7. การถ่ายทอดข้อมูลความต้องการของโครงการ ลงสู่เจ้าหน้าที่ อปท ยังไม่ชัดเจนในบางประเด็น เช่น การเขียนแผนเด็กและเยาวชน
8. การทำงานล่าช้ากว่าแผน เนื่องจากธรรมชาติ เช่นแผ่นดินไหว และน้ำท่วม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน
(10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมตนเอง
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
- มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

29. คำเนิ่งถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส พิศกร ติดเชื้อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี ไม่มี ไม่แน่ใจ อื่น ๆ (ระบุ).....

35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาว่าง
- มี   ไม่มี   ไม่แน่ใจ   อื่น ๆ (ระบุ).....
36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันตินาการ
- มี   ไม่มี   ไม่แน่ใจ   อื่น ๆ (ระบุ).....
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดสารอาหาร ติดเชื้อเอชไอวี ติดยาเสพติด และด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ
- มี   ไม่มี   ไม่แน่ใจ   อื่น ๆ (ระบุ).....
38. มีประชามติเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- มี   ไม่มี   ไม่แน่ใจ   อื่น ๆ (ระบุ).....

ภาคผนวก ข: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลเมืองระนอง)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 มี
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 มี
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยตรง
 มี
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 มี
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 มี
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 ไม่มี

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 ไม่มี บรรจุการอยู่ในยุทธศาสตร์

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมิน ไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
 ไม่มี
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
 มี มีฐานข้อมูล CPMIS
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
 มี ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
 ไม่มี
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
 มี
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
 มี
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
 มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 มี
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
 ไม่มี
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
 ไม่มี
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 ไม่มี

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน

มี

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

ไม่มี

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

ไม่มี ศูนย์พัฒนาเด็ก 1 ศูนย์ เด็กจำนวน 92คน เด็กเล็ก 40 คน และเด็กอนุบาล 52 คน

29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิจาร ดิคเชื้อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

มี

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี

35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวาดล้างการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอาหารอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในเวลาว่าง
- ไม่มี
36. มีกิจกรรมวันครอบครัววันพัฒนาการ
- มี
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน ติดเชื้อเอชไอวี พิการ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
- ไม่มี
38. มีประชาชนเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- มี

ภาคผนวก ก: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลน้ำจืด)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 มี
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 มี
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี งบประมาณมาจาก พมจ ประมาณ 20,000 บาท ขึ้นกับโครงการที่ส่งเข้ามา เขียนโครงการเพิ่มขึ้นจะได้งบประมาณเพิ่ม
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
 ไม่มี
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 ไม่มี
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 ไม่มี
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 ไม่มี
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
ไม่ได้ตอบ
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ไม่มี
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 ไม่มี

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 ไม่มี

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
 ไม่มี
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
 ไม่มี
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
 ไม่มี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
 ไม่มี
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
 ไม่มี
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
 มี
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
 มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 มี
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
 ไม่มี
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
 ไม่มี
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 ไม่มี

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้คืบนม โครงการอาหารกลางวัน

มี

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

มี โครงการต่อต้านยาเสพติด

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี โครงการต่อต้านสารเสพติด โดยการอบรมและ ใช้อันตรายการเข้าแทรก จัดปีละ 1 ครั้ง

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี ศูนย์เด็ก 1 แห่ง

29. ดำเนินถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี ศูนย์การศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัย

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดสนใจ พิจาร ดิคเชื้อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี เรียนกับเด็กปกติ แต่ทำกิจกรรมแยก มีเด็กน้อย 9-10 คน

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

ไม่มี

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี เช่น ประเพณีขึ้นถ้ำวัดขยาง

35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาว่าง
 ไม่มี ถ้าขยง เป็นที่ลับหูลับตา
36. มีกิจกรรมวันครอบครัววันทันนาการ
 มี
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน ดิจเซื่อเอดส์ พิการ และ
ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
 ไม่มี
38. มีประชามเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่อง
การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 ไม่มี

ภาคผนวก ง: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลอุ๋น)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
  - อื่นๆ ศูนย์พัฒนาครอบครัว จัดปีละครั้ง
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
  - ไม่มี
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
  - มี งบประมาณ
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของ โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
  - มี นักพัฒนาชุมชนรับผิดชอบงานด้านเด็กและเยาวชน กองการศึกษา
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
  - มี ระบบฐานข้อมูลจากโครงการ คุ้มครองและห่วงใยเด็ก (CPMIS) สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
  - มี แผนบูรณาการโครงการเด็กไปอยู่กับชุมชน
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
  - มี อื่นๆ เด็กด้อยโอกาสจากชุมชนเมือง จัดให้มีครูสอนพิเศษ จัดกิจกรรมวันเด็ก ตัวแทนเด็กมีการทำเวทีประชาคม
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
  - มี มีการอบรมเจ้าหน้าที่สม่ำเสมอ ครูพี่เลี้ยงเด็ก เช่น ศูนย์เด็กปลอดภัย ได้รับรางวัลระดับเขต
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - ไม่มี มีสภาเด็ก แต่งตั้งอย่างเป็นทางการ พศ.2553 แต่ไม่มีการประชุมริเริ่มโครงการ
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
  - มี อื่นๆ ติดตามประเมินแผน เชิงปริมาณ โดยประเมินแผนสำเร็จตามเป้าหมาย และ ความพึงพอใจ นำข้อมูลมาจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
  - มี ปรุณาการอยู่ในยุทธศาสตร์
12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
  - มี ในศูนย์เด็กเล็ก ประเมินนำหนักเด็กในศูนย์เด็ก เช่น น้ำหนักเกิน ปรับพฤติกรรมโดยการ ห้ามเด็กนำขนมมารับประทานที่โรงเรียน
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
  - มี มีฐานข้อมูล CPMIS
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
  - มี ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
  - ไม่มี มีเฉพาะผู้ใหญ่พูดปัญหาเด็ก
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
  - มี เคนรณรงค์เลือกตั้ง ให้เด็กบอกพ่อแม่ ให้มาให้สิทธิเลือกตั้ง โดยการประสานงานกับทางโรงเรียน
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
  - มี
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
  - มี โครงการวันเด็ก ชุมชนนำอาหารมาช่วย ทุนการศึกษา ของขวัญรถจักรยาน

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
  - มี ลานกีฬาฟุตบอล ลานกิจกรรมวันอาทิตย์มี การแสดงดนตรี และ ตรวจจับภาพ เด็ก
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
  - ไม่มี

21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
  - อื่น ๆ ศูนย์ IT ฟรีให้กับทุกคน
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
  - มี อบจ จัดแข่งกีฬาฟุตบอล โดยสนับสนุนชุดกีฬา ศูนย์เด็กทัศนศึกษาแห่งประวัติศาสตร์ ในเมืองระนอง เช่น บ่อน้ำร้อน สางหลักเมือง
23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน
  - มี ลานกีฬา และศิลปะ เคื่องออกกำลังกายกลางแจ้ง สนามเด็กเล่น
24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน
  - ไม่มี ผู้นำชุมชนเสนอ

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้คัมภีร์ โครงการอาหารกลางวัน
  - มี โครงการอาหารกลางวัน กิจกรรมศูนย์เด็กเล็กทุกปี โครงการบัณฑิตน้อยรับใบประกาศนียบัตร ผู้เฒ่าเล่านิทานสำหรับเด็ก สอนทำขนม
26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน
  - มี กิจกรรมแห่เทียนเข้าพรรษาณรงค์งดดื่มสุรา โครงการกีฬาต้านยาเสพติด
27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง
  - มี จัดแข่งกีฬาฟุตบอล/ฟุตซอล ต่อเนื่อง เพื่อเด็กออกกำลังกายลดการใช้สารเสพติด โครงการอบรมเด็กในโรงเรียน เรื่องสารเสพติด

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน
  - มี ศูนย์พัฒนาเด็ก 1 ศูนย์ เด็กจำนวน 92คน เด็กเล็ก 40 คน และเด็กอนุบาล 52 คน
29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
  - มี เด็กในโรงเรียน และเด็กพม่า เข้าเรียน ป 1 ศูนย์เด็กมีเด็กออทิสติก 1 คน
30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - มี พัฒนาครูผู้สอน เรื่องการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน สนับสนุนคอมพิวเตอร์
31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
  - มี โครงการคิวเตอร์สำหรับนักเรียนด้อยโอกาสในการสอบแข่งขัน
32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิจาร คิดเชื้อเอคส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - มี เด็กพม่าเข้าเรียนประถม 1 ไม่มีรายงานการคิดเชื้อเอคส์

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน
- ไม่มี
34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- มี พาลูกจูงหลานเข้าวัด แทนเทียนพรรษาเข้าวัด โครงการผู้เฒ่าเล่านิทาน เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน และเป็นการลดช่องว่างระหว่างวัย ประกอบไปด้วย ผู้เฒ่า 20 คน และ เด็ก 90 คน โครงการ กราบไหว้พระ นำสวดมนต์ทำต่อนวันอังคาร วันศุกร์ช่วงสายๆ ก่อนเด็กนอน ทำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาค่ำคืน
- ไม่มี ไม่มีคาเฟ่
36. มีกิจกรรมวันครอบครัววันสันทนาการ
- มี พาลูกจูงหลานเข้าวัด แข่งกีฬาครอบครัวจัดกิจกรรมกับพ่อแม่
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน ดิจิทัลเฮลท์ พิก้า และ ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
- มี อื่นๆ ถ้าไรของชุมชนกองทุนหมู่บ้านช่วยเหลือเด็ก
38. มีประชามเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- มี อื่นๆ เชิญประธานชุมชนประชุม อบรมการใช้ ICT

ภาคผนวก จ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (เทศบาลตำบลบางรี)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน
(10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 ไม่มี
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 ไม่มี
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี โครงการเด็กได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก พมจ
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
 มี
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 มี   ไม่มี   ไม่แน่ใจ   อื่น ๆ (ระบุ).....
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 ไม่มี
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี เด็กต้องการที่จะศึกษาดูงานเกี่ยวกับวิถีชีวิตของพวกชาวออร์แกน เพื่อปรับแนวทางการอยู่ร่วมกัน ส
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 ไม่มี

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
 มี
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
 มี ระบบฐานข้อมูลจากโครงการ คุ่มครองและห่วงใยเด็ก (CPMIS) สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
 ไม่มี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
 ไม่มี
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
 ไม่มี
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
 ไม่มี
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
 ไม่มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเอง ได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 มี
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
 ไม่มี
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
 มี
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 มี

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้คืบนม โครงการอาหารกลางวัน

มี

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

ไม่มี

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี

29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาด สนิท ดัดเชื้อเอคส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางาน ในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

ไม่มี

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการ สืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี

35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาว่าง
อื่น ไม่มี
36. มีกิจกรรมวันครอบครัววันสันทนาการ ไม่มี
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน คิดเชื้อเออดส์ พิการ และ
ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ไม่มี
38. มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่อง
การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่มี

ภาคผนวก ฉ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด(องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
  - มี สหวิชาชีพ ผอ รพสต พมจ ตำรวจ อสม และ ผู้บริหาร นายกเป็นประธาน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
  - มี สหวิชาชีพ
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
  - มี ตั้งแผนไว้ 3 ปี งบประมาณ 10,000 บาท เฉพาะสภาเด็ก และ 50,000 บาท สำหรับรักษยี่ สิ่งแวดล้อม มีรูปแบบของ case manager คอยดูแล เช่น เด็กถูกข่มขืน พิการ หย่าร้าง ก้าวร้าว ศูนย์พัฒนาครอบครัวดูแลเรื่องเหล่านี้
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของ โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
  - มี นักพัฒนา
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
  - มี เสียงตามสายสิทธิเด็ก ทำ SWOT ชุมชน และเด็กนำเสนอทางเสียงตามสายโดยผ่านการดูแลจาก พี่เลี้ยง
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
  - มี ทำประชาคมตามเสียงตามสาย เช่น เสพสื่ออย่างสร้างสรรค์ ทำประชาคมโดยมีเด็กเข้าร่วม
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริง เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
  - มี ศาลาสร้างสุข ทำเรื่องวัฒนธรรมประเพณี กาย จิต ปัญญา สังคม และสิ่งแวดล้อม ชมรมมีอำนาจที่ตามมาระดมความคิด
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
  - มี เข้ารับการอบรมด้านคุ้มครองเด็ก UNICEF สิทธิเด็ก
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - มี โครงการค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เนื่องจากพวกเขาได้คิดขึ้นมาเอง และ มีการสอบถามความสนใจของน้อง ๆ ว่าต้องการให้มีโครงการไหนอีกบ้าง พอสอบถามเสร็จก็ได้มาประมาณ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนาฏศิลป์, กลุ่มดนตรีไทย, ทำอาหาร, ทำว้าว และมวยไทย แล้วจะมีผู้ใหญ่คอยสอนกลุ่มต่าง ๆ ให้ เด็กริเริ่มกิจกรรม Walk Rally เก็บขยะ ปลูกกล้วยไม้ คีนกล้วยไม้สู่ถิ่น พศ. 2549 ได้รับรางวัลรูปโลกสีเขียว

10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน

มี กลุ่มน้อง ๆ เขาจะมีเวทีการรวมพลคน 3 วัย จะจัดขึ้นทุกปี วันที่ 11 เมษายน ก็จะมีวัย
เยาวชน วัยผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ จะมีแกนนำประมาณ 5-6 คน ขึ้นไปบนเวทีและร่วมพูดคุยถึง
กิจกรรมที่ผ่านมา ว่าใครมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง อนาคตที่จะมีกิจกรรมอะไรต่อไป
มีการประเมินผลทุกโครงการ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- มี บูรณาการอยู่ในแผนทั่วไป
12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุง
งาน
- มี
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและ
เยาวชน
- มี ฐานข้อมูล CPMIS
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน
ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
- มี คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เด็กเล็ก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่
จะเกิดขึ้น
- มี
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
- มี ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงคณะกรรมการเลือกตั้ง
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์
การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
- มี การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน มีตัวหลักอยู่ประมาณ 10 คน มีประธาน และกรรมการต่างๆ การ
คัดเลือกเด็กจะเอนเอียงในตำบลหาดส้มแป้น การจัดตั้งสภาเด็กเริ่มจากมีที่ ๆ ที่ได้ไปอบรมจากที่อื่น แล้ว
อยากจะมาจัดตั้งกลุ่มของตนเองบ้าง จึงได้มีการจัดตั้งมาจนถึงทุกวันนี้
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็ก
และเยาวชนมีกิจกรรม
- มี บริษัทเอ็ม อาร์ ดี เป็นบริษัทเหมืองแร่ดินขาว เขาจะมีแผ่นเพรสเตอร์ที่เป็นวงกลมเศษที่ไม่ได้ใช้
น้อง ๆ ก็ไปขอมามาทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่ติดคู่เย็บ โดยการวาดรูปแล้วตัด วางขายตามงานเทศกาลต่าง ๆ เขา
จะมีส่วนให้วัสดุอุปกรณ์มากกว่า ไม่ใช่หน่วยงานที่สนับสนุนหลักเอกชนให้น้ำดื่ม

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
  - มี โครงการค่ายอนุรักษ์รักสิ่งแวดล้อม ท้ามา 3 ปี อนุรักษ์รักสิ่งแวดล้อม ปลุกต้นไม้วันแม่ คูแลวัน พ่อ Wall rally เก็บขยะหาดส้มแป้น ศาลาสร้างสุข
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
  - มี ศาลาสร้างสุข
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
  - อื่น ๆ facebook อาสาสมัครรักหาดส้มแป้น ศูนย์ คอมพิวเตอร์
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว
  - มี โครงการนำเด็กไปฝึกอบรม ของททท ที่เพชรบุรี พศ. 48
23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน
  - มี สนามกีฬา และมีเครื่องออกกำลังกาย ห้องคอมพิวเตอร์ IT
24. การให้ออกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน
  - ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้คืบนม โครงการอาหารกลางวัน
  - มี นม อาหารกลางวัน เสริมไข่
26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน
  - มี บูรณาการสอดแทรกกับโครงการยาเสพติด
27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง
  - มี เจ้าหน้าที่รับเรื่องเด็กติดยาเสพติด พิการ ปัญญาอ่อน ออดิสติก

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน
  - มี 1 ศูนย์
29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
  - มี การศึกษาส่งอบรม ส่งให้เรียนจนจบ
30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - มี คอมพิวเตอร์ สื่อการสอน

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
- มี การศึกษาต่อ ทุนการศึกษา
32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดสนใจ พิจาร ดิดเชื่อเออดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- มี เด็กติดเออดส์ 500 ต่อวัน เด็กพิการสาตา 3-4 คนได้เรียน เด็กพม่าพลอยเรียน ศูนย์ครอบครัวไปดูแลมีให้ล้างละเมิด

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน
- มี สภาคเด็ก มีการจัดทำบัญชีของกลุ่มสภาคเด็ก เช่น เงินที่น้อง ๆ ไปเป็นไกด์ก็จะหักไว้ในกลุ่มประมาณ 10% ฝีกอาชีพ แกะสลักหมู ทำขนมพื้นบ้าน งานประดิษฐ์ ทุกปีที่ปิดเทอม
34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- มี โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดค่ายขึ้นมาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม โดยให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม(เด็กเป็นคนคิด โครงการนี้เอง) และมีการสอบถามความสนใจของน้อง ๆ ว่าต้องการให้มีโครงการไหนอีกบ้าง พอสอบถามเสร็จก็ได้มาประมาณ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนาฏศิลป์, กลุ่มดนตรีไทย, ทำอาหาร, ทำว้าว และมวยไทย แล้วจะมีผู้ใหญ่คอยสอนกลุ่มต่าง ๆ ให้ค่ายพาน้องเข้าวัด ศูนย์เด็กเล็กแห่เทียนพรรษา
35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวาดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาค่ำคืน
- อื่น ๆ อนุรักษ์กล้วยไม้ ร้านเกม 5 ร้าน
36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันทนาการ
- มี
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดสนใจ พิจาร ดิดเชื่อเออดส์ พิจาร และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
- มี กองทุน สวัสดิการชุมชน หาดส้มแป้น เด็กที่ติดยาเสพติด เด็กเร่ร่อน เด็กที่พ่อแม่ทิ้ง ทางสภาเด็กเขาจะรู้และมาแจ้งทาง อบต.จะมี เจ้าหน้าที่คอยรับเรื่องตรงนี้อยู่
38. มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- มี เสียงตามสาย

ภาคผนวก ข: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน
(10 ตัวบ่งชี้)

- ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 มี อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 อื่น ๆ ทีมสหวิชาชีพ ทั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อสม ครู พ่อ โรงเรียน
- มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี งบประมาณด้านเด็ก ปี 54 ประมาณ 1 ล้านบาทบาท ไม่รวมรายการเงินอุดหนุน โรงเรียน และสิ่งก่อสร้าง ตลอดจนการส่งอบรม
- มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยตรง
 มี นักพัฒนาชุมชน
- มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 มี กลุ่มระดับไป ประเมินปัญหาเด็กและเยาวชน ตลอดจนลงพื้นที่และดำเนินโครงการ ร่วมกัน โดยโครงการได้รับการสนับสนุนจาก สสส ประชุมต่างๆ ของ UNICEF
- มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี มีแผนเด็ก และ ต่อเนื่อง ชุมชนเข้มแข็ง อาสาสมัคร
- มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 ไม่มี
- มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี อบรมโครงการของ UNICEF พมจ กลุ่มระดับไป คณะกรรมการคุ้มครองเด็กและผู้บริโภค บุคลากรศูนย์เด็กอบรมทุกปี
- การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี การจัดองค์ความรู้ เรื่องเล่าของชาวบางพระเหนือ กลุ่มระดับไป นำหนังสือมาสนับสนุนเด็กในโครงการบ้านหลังเลิกเรียน

10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน

มี ออกแบบสอบถาม สัมภาษณ์ และสังเกต ในแต่ละ โครงการ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มี

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน

มี จากฐานข้อมูล CPMIS จากฐานข้อมูล พบว่าเด็กไม่ชอบเรียนหนังสือ เด็กพ่อแม่หย่าร้าง นำมาจัดโครงการ เช่น ศูนย์พัฒนาครอบครัว จัดโครงการลดความรุนแรงในครอบครัว

13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน

มี ระบบฐานข้อมูลจากโครงการ คุ้มครองและช่วยเหลือเด็ก (CPMIS) สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ

มี มีศูนย์พัฒนาเด็กและครอบครัว รับเรื่องร้องทุกข์ ดำเนินงานร่วมกับอนามัย เรื่องครอบครัว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

มี มีสภาเด็ก เด็กเรียนในระบบมหาลัยอยู่นอกพื้นที่ ไม่ได้มีการเปลี่ยนถ่ายระหว่างเด็กรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ การทำงานไม่ต่อเนื่อง

16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ

ไม่มี

17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย

มี สภาเด็ก ตั้งเมื่อ พ.ศ. 2548 แต่การทำงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากขาดแกนนำ ไม่มีการประชุม แต่เด็กเข้าร่วมกิจกรรม

18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม

มี บริจาคของวันเด็ก เช่น ของขวัญ จักรยาน อาหาร และ เงิน

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวอย่าง)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ถ่ายดูรื้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเอง ได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
  - มี กิจกรรมการแสดงของเด็กในเทศกาลงานต่างๆ เช่น งานสงกรานต์ วัน พ่อ และ โครงการบ้านหลังเลิกเรียน
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
  - มี ห้องเรียนที่อยู่ใน อบต สำหรับเด็ก ได้จัดระบบยืมคืนหนังสือ
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
  - ไม่มี มีห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์ IT ให้เด็ก I เครื่อง และ Wireless สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook ที่เด็กนำมาเอง
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตการเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
  - ไม่มี
23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน
  - มี สนามกีฬา ศูนย์เด็ก อบต ลานกีฬา อุบลาสูบ หนังสือให้ยืม
24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน
  - อื่นๆ ส่งเสริมโครงการปราชญ์ชาวบ้าน เรื่อง คนตรีไทย และ หนังสือ โดยให้เด็กยืมเรียนอุปกรณ์ต่างๆ ได้

ตัวอย่างด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวอย่าง)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน
  - มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านระวี
26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน
  - ไม่มี
27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง
  - มี กีฬาต้านยาเสพติด รักการอ่านต้านยาเสพติด

ตัวอย่างด้านการศึกษา (5 ตัวอย่าง)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน
  - มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านระวี I ศูนย์
29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
  - ไม่แน่ใจ เด็กพม่าสามารถเรียนได้ตามความต้องการ และการศึกษาพื้นฐาน

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 มี การฝึกอบรมของครูที่เลี้ยง ชื่อวัสดุเพื่อการเรียนการสอน หนังสือ 109 เล่ม
31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม
 การศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
 มี ศูนย์พัฒนาเด็ก โครงการด้านยาเสพติด ค่ายคุณธรรม
32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิการ ดิคเชื้อเอคส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง
 ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 มี เด็กพิการ เด็กติดเอคส์

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น
 การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน
 มี อบรมอาชีพเสริมสวย จ้างเด็ก ปวช ปวส กรอกข้อมูล CPMIS
34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการ
 สืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
 มี โครงการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดทั้งปี เช่น สารท เดือนสิบ เเดินแห่กระเจาด ลอย
 กระทง วันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม วันเด็ก แห่งเทียน การแสดงของเด็กในวันผู้สูงอายุ
35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่
 เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเตอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาค่ำ
 คืน
 ไม่มี
36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันทนาการ
 มี กิจกรรมพ่อแม่ลูกในการละเล่น
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น ดิคเชื้อเอคส์ พิการ และ
 ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
 อื่นๆ กองทุนหมู่บ้าน หมู่ละล้าน ร่วมมือกิจกรรมเด็ก ในเรื่อง อาหารเลี้ยงวันเด็ก
38. มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่อง
 การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 อื่นๆ ประชุมหมู่บ้าน เวลา มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระจายข่าว ไม่มีวิทยุชุมชน และมีเสียงตามสายแต่
 เครื่องเสียงไม่ชัด และชำรุด

ภาคผนวก ข: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

- 1.ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเองโดยมีคณะกรรมการจากทุกฝ่าย
ในชุมชน
 มี
  - 2.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่าย ต่าง ๆ ทั้ง
ภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำอื่นๆ
 มี
  - 3.มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการและแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี
  - 4.มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชน โดยตรง
 มี
  - 5.มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน(NGO) เพื่อประเมิน
สถานการณ์ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่นๆ
 มี
  - 6.มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้ มีความพร้อมในการ
ปฏิบัติงานได้ทันที
 มี
  - 7.มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริง
เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 มี
  - 8.มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านพัฒนาและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี
  - 9.การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี
  - 10.มีการประเมินผลและการรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิต
ของเด็กและเยาวชน
 ไม่แน่ใจ
- การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)
- 11.การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมิน ไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน

มี

13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน

มี

14. มีการตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวข้องกับเรื่องของครอบครัวเด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่นๆ

มี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ไม่มี

16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้าร่วมมามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่นๆ

มี

17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นการวิพากษ์วิจารณ์การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย

ไม่แน่ใจ

18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม

มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่นๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

มี

20. มีศูนย์รวม (CLUB) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โฉนเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลบริหารควบคุมกันเอง

ไม่แน่ใจ

21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง

มี

22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตการเรียนรู้ และร่วมมือแก้ไขปัญหาต่างๆ

ไม่มี

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี

24.การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวชี้วัด)

25.มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีกาพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้
เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน

มี

26.มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

มี

27.มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28.มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี

29.คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้น
พื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

30.มีการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

31.มีการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เพื่อส่งเสริม
การศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

32.มีการส่งเสริมสนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิการ ดิคเชื่อเอดส์ และ โอกาสกลุ่มต่างๆ
ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33.มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การ
จัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่างๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

มี

34.มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบ
ทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี

35.มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวาดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่
เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอาหารเคอร์เน็ด การไม่ให้เด็กและเยาวชนไม่มีว่สุมเวลากลางคืน

มี

36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันตนาการ

มี

37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อความช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดสติดเชื้อเอคส์ พิการ
และค้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ

ไม่แน่ใจ

38. มีประชาคมเพื่อปรึกษาหารือพบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับเรื่องการ
พัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มี

ภาคผนวก ณ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงกลวง)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุกฝ่ายในชุมชน
 มี ทีมสหวิชาชีพ ครู ศูนย์พัฒนาครอบครัว ตัวแทนชุมชน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 มีสหวิชาชีพ ผอ สำนัก ครูใหญ่ อสม และ ตำรวจ
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับโครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี ไม่ถึง 5-10 % ได้จากส่วนอื่น เช่น พมจ
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของ โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยตรง
 มี สำนักงานปลัด ส่วนของพัฒนาชุมชน
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 ไม่มี
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี มีแผนปฏิบัติงาน
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 ไม่มี
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี การดูงานของเจ้าหน้าที่ที่ อบรม อื่นๆ
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี โครงการ เยาวชนอาสาพัฒนาท้องถิ่น ค่าย กลางวันสร้างสรรค์ EQ
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 อื่น ๆ หลังจากสิ้นสุดโครงการ ประเมิน เชื่อมบ้าน ผู้ปกครอง และ แบบประเมินความพึงพอใจ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี แผน แม่บท

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
 มี
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
 มี ฐานข้อมูลเด็ก
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของคนรอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
 มี ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาพิจารณ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
 ไม่มี
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
 อื่น ๆ เยาวชนคนรักถิ่น
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
 มี สภาเด็กมีส่วนร่วมในการเขียนโครงการ สภาเด็กมีวาระ 2 ปี แล้วเลือกตั้งใหม่
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
 มี อุทยานสนับสนุน สถานที่ วิทยากร

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเองได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 มี
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกันโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมตนเอง
 ไม่มี
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมโดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
 อื่น ๆ มี Internet ให้เด็กที่ อบรม
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 มี ค่าเยาวชน ส่งฟุตบอลไปแข่งกีฬา

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

อื่น ๆ สนามกีฬาของโรงเรียน อบต สนับสนุน อุปกรณ์กีฬา

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน

มี ศูนย์เด็ก

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

ไม่มี

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและ โรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี ศูนย์ครอบครัว ช่วยเหลือเด็กที่ติดเอดส์ โครงการค่ายยาเสพติด “พ่อแม่รู้ใจ วัยรุ่นรู้ทัน เยาวชนอาสาพัฒนาท้องถิ่น ค่ายกลางวันสร้างสรรค์ EQ.

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี ศูนย์ 80 คน

29. คำนึงถึงสิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี ส่งครูไปประชุมเรื่องเด็ก สำหรับเด็กพม่า ไทยพลัดถิ่นไม่ได้เรียน

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี คอมพิวเตอร์ งบด้านสื่อ

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดส่น พิกัด ติดเชื้อเอดส์ และด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี เด็กออตติสติกทุกคนเข้าเรียนปกติ แต่มีครูสอนเด็กกลุ่มนี้โดยตรง

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจัดหางานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

มี อบรมรับจับผ้า โครงการจ้างเด็กทำงานในอบต

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการ
สืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
 มี ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ลูกหลาน เช่น หมอคำแย ต่อกะดุก สานใบเตยทะเล สอนคัมภีร์อัลกุลา
อ่าน ช่วงเย็นทุกวัน
35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวาดล้างการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่
เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอาหารอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาค่ำ
คืน
 ไม่มี
36. มีกิจกรรมวันครอบครัววันสหประชาชาติ
 มี โครงการจูงลูกหลานเข้ามัสยิด ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขาดทุน ดิดเชื้อเอคส์ พิกการ และ
ค้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
 อื่น ๆ งบประมาณสำหรับผู้พิการ ดิดเชื้อเอคส์ เดือนละ 500 บาท
38. มีประชาชนเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่อง
การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี มีเสียงตามสาย ทางวิทยุ 106.25 Mz

ภาคผนวก ญ: ผลการประเมินตาม 38 ตัวชี้วัด (องค์การบริหารส่วนตำบลนาคา)

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเด็กและเยาวชน (10 ตัวบ่งชี้)

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง โดยมีคณะกรรมการมาจากทุก ฝ่ายในชุมชน
 ไม่มี
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มาจากตัวแทนฝ่าย ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชน ผู้นำชุมชน
 ไม่มี
3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี
4. มีบุคลากรที่ทำงานเต็มเวลารับผิดชอบในส่วนของ โครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยตรง
 ไม่มี
5. มีการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ร่วมกับสถาบัน อุดมศึกษาท้องถิ่น องค์กรเอกชน (NGO) เพื่อประเมินสถานการณ์ ปัญหา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การแก้ไขปัญหาและอื่น ๆ
 มี
6. มีการเตรียมแผนการดำเนินการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในระดับชุมชนให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที
 มี
7. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยน นโยบายในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสู่การปฏิบัติจริงเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
 มี
8. มีโครงการพัฒนาคุณภาพเจ้าหน้าที่/หัวหน้าโครงการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ
 มี
9. การริเริ่มให้มีโครงการ/กิจกรรมที่เด็กและเยาวชนนำเสนอต่อผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 มี
10. มีการประเมินผลและรายงานทุก 2 ปี มีดัชนีบ่งชี้ถึงความเคลื่อนไหว สถานการณ์ ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน
 มี

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

11. การมีแผนแม่บท วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายท้องถิ่น แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี

12. มีการนำเสนอข้อมูล ตัวบ่งชี้ การพัฒนาเด็กและเยาวชน และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน
 ไม่แน่ใจ
13. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การตัดสินใจ เพื่อทันต่อสถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชน
 มี
14. มีการจัดตั้งศูนย์ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว เด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์การศึกษาและอื่น ๆ
 มี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (4 ตัวบ่งชี้)

15. มีการประชาสัมพันธ์ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับเด็กและเยาวชนในเรื่องของแนวนโยบายผลกระทบ พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
 อื่น ๆ การประชาคมหมู่บ้าน
16. มีการส่งเสริมเด็กและเยาวชนหญิงให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและระดับอื่น ๆ
 มี
17. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นในวิถีประชาธิปไตย
 ไม่แน่ใจ
18. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน บริจาค และช่วยเหลือทางการเงิน อุปกรณ์ ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีกิจกรรม
 มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (6 ตัวบ่งชี้)

19. มีการเสนอกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ค่ายฤดูร้อน หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเอง ได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 มี
20. มีศูนย์รวม (Club) ของเด็กวัยรุ่นและเยาวชนให้เป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้จัดการดูแลและบริหารควบคุมกันเอง
 ไม่มี
21. มีการส่งเสริมให้เปิดเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม โดยเด็กและเยาวชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง
 ไม่มี
22. มีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย ค่าเดินทางให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต การเรียนรู้ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
 มี

23. มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ อย่างพอเพียงและมีคุณภาพกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชน

มี

24. การให้โอกาสเด็กและเยาวชนได้บริหารจัดการศูนย์นันทนาการของชุมชน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (3 ตัวบ่งชี้)

25. มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ให้มีการพัฒนาการตามวัย เช่น โครงการส่งเสริมให้เด็กได้ดื่มนม โครงการอาหารกลางวัน

มี

26. มีโครงการหรือกิจกรรมและลดอัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุราของกลุ่มเยาวชน

ไม่มี

27. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดและโรคเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

28. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในชุมชน

มี

29. คำนึงถึงสิทธิในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของเด็กและเยาวชน โดยมีการสนับสนุนหรือมีการจัดการขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี

30. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ไม่มี

31. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตรากำลัง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

ไม่แน่ใจ

32. มีการส่งเสริม สนับสนุนและประสานให้เด็กและเยาวชนที่ขาดสนใจ ความคิดริเริ่ม และด้วยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี

ตัวบ่งชี้ด้านสังคม (6 ตัวบ่งชี้)

33. มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีรายได้และการทำงานที่เหมาะสมกับวัย เพศ และพัฒนาการของเด็ก เช่น การจัดการศึกษาและอบรมด้านวิชาชีพการจ้างงานในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

มี

34. มีการจัดโครงการกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน สถาบันศาสนา โรงเรียน เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการสืบทอด การปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

มี

35. มีการจัดระเบียบชุมชนให้ปลอดภัย เข้มงวด และมีการกวดขันการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชนในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ห้างสรรพสินค้า ผับ คาเฟ่ ร้านอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การไม่อนุญาตให้เด็กและเยาวชนมั่วสุมในเวลาว่าง
คิน
 มี
36. มีกิจกรรมวันครอบครัวสันตนาการ
 ไม่แน่ใจ
37. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่ขัดสน ดิดเชื้อเอชส์ พิการ และ
ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
 มี
38. มีประชคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับเรื่อง
การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 มี

ภาคผนวก ฎ: คำถามการสัมภาษณ์ Focus group

1. กระบวนการในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

- 1.1 คุณรู้สึกอย่างไร/มองอย่างไร เกี่ยวกับการทำการวางแผนด้านเด็กและเยาวชน
- 1.2 คุณทำงานร่วมกับใครในการวางแผนงานด้านเด็กและเยาวชน (ในหน่วยงาน นอกหน่วยงาน กระทรวง ทบวงกรมไหน) ระดับการทำงานเป็นอย่างไร (แค่เชิญมาร่วมงาน มาวางแผนงาน) และคุณมีกลยุทธ์ในการดึงบุคคลเหล่านี้มาร่วมกับคุณอย่างไร
  - มีคณะกรรมการด้านเด็กและเยาวชนใน อบต/อบท หรือไม่ ประกอบด้วยใครบ้าง
  - มีทีมทำงาน สหวิชาชีพหรือไม่ ถ้ามีประกอบด้วยกลุ่มใดบ้าง หรือถ้าไม่มี คิดจะจัดตั้งทีมสหวิชาชีพ
  - เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนภายในหน่วยงาน จบการศึกษาด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่ หรือมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการทำงานเด็กและเยาวชนหรือไม่ ถ้าไม่มีได้รับการเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรมด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่ ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเรื่องอะไร และบ่อยแค่ไหน
- 1.3 รูปแบบการทำงานในการสนับสนุนเด็กและเยาวชนเป็นอย่างไร (เจ้าหน้าที่ตัดสินใจเอง หัวหน้า/อบต/เบื้องบนสั่งการ) มีแผนงานด้านเด็กและเยาวชน ที่บรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่ มีการกำหนดทิศทางอย่างไร)
- 1.4 คุณวางแผนงานด้านเด็กและเยาวชนอย่างไร ใครเป็นคนคิดแผน/โครงการเด็ก มีข้อมูลประกอบในการวางแผนการจัดทำแผนหรือไม่ ข้อมูลที่นำมาวางแผนได้มาอย่างไรและได้จากไหน (การสอบถาม ประชาคม ฐานข้อมูล ระบุว่าฐานข้อมูลอะไร ฯลฯ)
- 1.5 คุณจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม/โครงการ สำหรับเด็กและเยาวชนอย่างไร
- 1.6 ใครเป็นคนตัดสินใจเลือกโครงการ
- 1.7 ชุมชนของท่านมีส่วนร่วมในการทำงานด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่ ชุมชนร่วมคิดแผนหรือเลือกโครงการเด็กหรือไม่ อย่างไร (สอบถามความต้องการกิจกรรม/โครงการจากชุมชนหรือไม่ โครงการด้านเด็กได้มาอย่างไร)

2. การจัดสรรงบประมาณ

- 2.1 การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการทำงานด้านเด็กและเยาวชนในชุมชนของท่านเป็นอย่างไร (รายได้ อบต/อบท เท่าไหร่/ปี รายได้จากที่ไหนบ้าง และงบประมาณที่เกี่ยวกับเด็กมีจำนวนเท่าไหร่/ปี) คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของงบทั้งหมด (รวมอาคารที่ก่อสร้าง เช่น ศูนย์เด็ก)
- 2.2 ใครเป็นคนตัดสินใจในการให้งบประมาณในแต่ละโครงการ (นายก อบต/อบท แผนการทำงานเป็นระยะชัดเจนหรือไม่)
- 2.3 มีหน่วยงาน/เอกชนที่ให้การสนับสนุนงบประมาณหรือไม่ หน่วยงานไหนบ้าง และให้การ

สนับสนุนในรูปแบบไหน อย่างไร

3. การมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

- 3.1 คุณมีสภาเด็กและเยาวชน (หรือมีการรวมกลุ่มเด็ก) ในชุมชนหรือไม่ (มีการจัดตั้งเป็นทางการหรือไม่ จัดตั้งเมื่อไหร่) ถ้ามีสภาเด็กมีการทำงานแล้วหรือยัง อย่างไร และเด็กเหล่านี้มีบทบาทในการวางแผนด้านเด็กและเยาวชนในชุมชน หรือไม่ อย่างไร (รูปแบบการมีส่วนร่วมเป็นอย่างไร) ถ้าไม่มีคิดจะจัดตั้งสภาเด็กหรือไม่อย่างไร
- 3.2 มีตัวแทนสภาเด็กหรือเด็กในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนใน อบต/อบท หรือไม่ อย่างไร
- 3.3 รูปแบบในการให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนเป็นอย่างไร (รับฟังเด็กมากน้อยแค่ไหน)
- 3.4 คุณได้นำสิ่งที่เด็กเสนอความคิดเห็นเข้ามา บูรณาการในแผนของคุณหรือไม่อย่างไร
- 3.5 ถ้ามีการทำประชาคมหมู่บ้าน ได้มีการนำปัญหาด้านเด็กและเยาวชนมาพูดคุยในการประชุมหรือไม่ มีเด็กเข้าร่วมมากน้อยเท่าไร หรือถ้ามีสภาเด็ก มีตัวแทนสภาเด็กเข้าร่วมประชุมหรือไม่
- 3.6 ในกรณีที่เด็กไม่มีส่วนร่วม หรือมีส่วนร่วมน้อย มีสาเหตุจากอะไร
- 3.7 คุณคิดอย่างไรถ้ามีเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการวางแผนกับท่านด้วย คุณมีแผนจะดึงเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การทำงานด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่ อย่างไร

4. คุณมีตัวอย่างแนวทางการทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี (the best practice) อะไรบ้าง คุณให้การสนับสนุนอย่างไร (ยกตัวอย่างที่คิดว่าดีที่สุด ยกมาหลายตัวอย่างก็ได้ถ้าคิดว่าดี)

- 4.1 ทำไมถึงคิดว่าดี ให้บอกเหตุผล (เช่น กระบวนการทำงานดี การวางแผน การให้งบประมาณตรงกับปัญหาของเด็กในพื้นที่ ฯลฯ) มีกระบวนการและแนวทางการทำงานที่คิดว่าดีเป็นอย่างไร คุณให้การสนับสนุนอย่างไร

5. อุปสรรคในการวางแผนการทำงานด้านเด็กและเยาวชนของคุณ มีอะไรบ้าง (พร้อมยกตัวอย่าง)

6. ประเด็นด้านเด็กและเยาวชนที่เผชิญอยู่ในชุมชน มีอะไรบ้าง คุณทราบได้อย่างไร (มีข้อมูลจากไหน)

7. กลุ่มเปราะบางในชุมชนของคุณ คือกลุ่มไหนบ้าง (เช่น เด็กกำพร้า เด็กถูกทารุณกรรม เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กติดยาเสพติด เด็กติดเกมส์ เด็กแว้น เด็กพิการ เด็กพิเศษ)

- 7.1 คุณให้การสนับสนุนเด็กกลุ่มนี้อย่างไรเพื่อให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- 7.2 คุณให้เด็กกลุ่มนี้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน/เข้าร่วมกิจกรรมของเด็กอย่างไร (ถ้าไม่มี มีแผนให้เด็กในกลุ่มนี้มีส่วนร่วมอย่างไร)
- 7.3 กลยุทธ์ในการจัดการเด็กกลุ่มนี้อย่างไร (เช่น มีโครงการ กิจกรรม หรือความช่วยเหลือ อะไรที่ช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้)

8. การกำกับติดตามและประเมินผล (ถ้ามีข้อดูตัวอย่างเมื่อเข้าเยี่ยมพื้นที่ครั้งต่อไป)

8.1 คุณมีการกำกับติดตามและประเมินผลความสำเร็จในงานพัฒนาด้านเด็กและเยาวชนหรือไม่
ทำอย่างไร

8.2 คุณได้นำข้อมูลข้างต้นที่ได้จากการประเมินผลงานมาบูรณาการในการทำแผนงานในปัจจุบัน
และอนาคตหรือไม่ อย่างไร

8.3 เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผลไม่ อย่างไร

9. ช่องว่างที่ต้องการเติมเต็ม

9.1 คุณต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมอะไรบ้างในการที่จะพัฒนาแผนการทำงานด้านเด็กและ
เยาวชนในชุมชน

- ถ้าเป็นด้านงบประมาณ : ได้รับการจัดสรรทุกโครงการหรือไม่ พอหรือไม่ ถ้าไม่พอ
ต้องการได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมด้านใด
- ถ้าต้องการคน/เจ้าหน้าที่ เพิ่ม มีคนทำงานเท่าไรในกองนั้นๆ ต้องการเจ้าหน้าที่
เท่าไรถึงจะเพียงพอ และต้องการให้เจ้าหน้าที่เพิ่มไปทำอะไร
- ถ้าขาดวิทยากร ขาดด้านไหนบ้าง ต้องการสนับสนุนวิทยากรด้านไหน ทำไมถึงอยาก
ได้ มันไปตอบสนองปัญหาที่เกิดกับเด็กไม่
- ถ้าต้องการสนับสนุนจากผู้บริหาร ต้องการสนับสนุนด้านใด ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็น
อย่างไร
- ถ้าต้องการความร่วมมือจากชุมชน ต้องการความช่วยเหลือจากใคร อย่างไร ปัจจุบัน
ความร่วมมือของชุมชนเป็นอย่างไร

10. ท่านวิเคราะห์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่นี้ ท่านคิดว่าจุดแข็งของการทำงานด้านเด็กที่นี้ไม่มี มี
อะไรบ้างที่เป็นจุดแข็ง

11. ท่านคิดว่าจุดอ่อนของการทำงานด้านเด็กที่นี้ไม่มี มีอะไรบ้างที่เป็นจุดอ่อน

ภาคผนวก ฎ: แบบฟอร์มตัวชี้วัด 19 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เชิงกระบวนการสำหรับการทำงานด้านเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
รวมทั้งสิ้น 19 ตัวบ่งชี้

การจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ครบวงจร (6 ตัวบ่งชี้)

1. ผู้บริหารต้องมีนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มี.....

.....

ไม่มี

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคณะกรรมการหรือคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนที่มาจากภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยมีการประชุมเพื่อพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
รวมถึงจัดสัมมนาร่วมกับสถาบันอื่น ๆ

มี.....

.....

ไม่มี

3. มีการจัดสรรงบประมาณรองรับ โครงการ และแผนการดำเนินงานในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของงบอุดหนุนทั่วไป และมีการจัดสรรงบอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการพัฒนา
เด็กและเยาวชน

มี.....

.....

ไม่มี

4. มีบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มี.....

.....

ไม่มี

5. มีโครงการพัฒนาคุณภาพหัวหน้าโครงการ/เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการดำเนินการด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ

มี .....

.....

ไม่มี

6. มีการประเมินผลและรายงานผ่านระบบ e-plan ของกรมฯ ทุกรอบปีงบประมาณ

มี .....

.....

ไม่มี

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (4 ตัวบ่งชี้)

7. มีแผนแม่บท/แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี ในการรองรับการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และมีการจัดทำแผนงานด้านเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะ

มี .....

.....

ไม่มี

8. มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน

มี .....

.....

ไม่มี

การบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม (2 ตัวบ่งชี้)

9. มีการส่งเสริมให้มีสภาเด็กและเยาวชน หรือการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยคำนึงถึงมิติความเสมอภาคหญิงชาย และสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องของแผน นโยบาย ผลกระทบ การพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

มี .....

ไม่มี

10. ประชาชน และภาคเอกชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของเด็กและเยาวชน

มี .....

ไม่มี

การส่งเสริมโครงการ กิจกรรม การแสดงออกของเด็กและเยาวชน (5 ตัวบ่งชี้)

11. มีกิจกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม ค่าฤๅษี หรืออื่น ๆ ที่หลากหลายน่าสนใจ ตรงกับความสนใจให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ ค้นพบตนเอง ได้แสดงออกที่สร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

มี .....

ไม่มี

12. มีสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนเป็นแหล่งพบปะพูดคุยสนทนา/ประชุม การสังสรรค์ การทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการดูแล

มี .....

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสุขภาพอนามัย (4 ตัวบ่งชี้)

13. มีกิจกรรมหรือการรณรงค์ให้ลูกค้มีนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน

มี .....

ไม่มี

14. มีโครงการหรือกิจกรรมป้องกันการแพร่ระบาดของบูหรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ในวัยเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

มี .....

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านการศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

15. มีการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น อัตราค่าเลี้ยง งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

มี .....

ไม่มี

16. มีการส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส พิจาร ดิจเชื้อเอดส์ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มี .....

ไม่มี

ตัวบ่งชี้ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (6 ตัวบ่งชี้)

17. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว

มี .....

.....

.....

ไม่มี

18. มีการจัดตั้งกองทุนชุมชน หรือเงินสวัสดิการชุมชน เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา สงเคราะห์ เด็กและเยาวชนที่
ขาดสนใจ ดิจิทัล พิกัด และด้วยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ

มี .....

.....

.....

ไม่มี

19. มีประชาคมเพื่อประชุมปรึกษาหารือ พบปะพูดคุย การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารที่ทันสมัยที่เกี่ยวกับ
เรื่องการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มี .....

.....

.....

ไม่มี

ภาคผนวก ชู: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น)

โครงการ “ ค่ายเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน ”

ประเภท: แนวทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี

ชื่อจังหวัด: ระนอง

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง:

ฐานความคิดของการจัดทำโครงการนี้มาจากการการประเมินผลโครงการต่างๆที่ผ่านมา ที่ดำเนินโครงการ ทั้งด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยว ร่วมกับการประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนรู้แบบการจัดการความรู้ (KM) ทำให้เจ้าหน้าที่และสภาเด็กของตำบลหาดส้มแป้น ประเมินว่าเด็กและเยาวชนมีศักยภาพในการเรียนรู้สูง หากได้รับการเพิ่มเติมความรู้ที่ถูกต้องและตรงกับวัยของเด็กและเยาวชน ซึ่งจากข้อมูลด้านจิตวิทยาการเรียนรู้พบว่าเด็กในวัยเรียนและวัยรุ่นชอบการเรียนรู้ที่ถูกต้องแทรกหรือผสมผสานจากการทำกิจกรรมของเด็กเอง เนื่องเด็กและเยาวชนยังรักความสนุกสนาน การทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้เด็กและเยาวชนมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมและผลลัพธ์ที่ได้ก็คือการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่หลากหลายและเด็กสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดีกว่าการเรียนในห้องเรียนอย่างเดียว

ผู้รับผิดชอบ:

องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ภายใต้การกำกับดูแลของนายก และปลัด อบต. และสภาเด็กและเยาวชนตำบลหาดส้มแป้น โดยมีผู้รับผิดชอบโครงการคือ นางสาวพนิดา พิจยานนท์ ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต. E-mail: panisa_phi@hotmail.com และนางสาวอมรรัตน์ ชื่นวาริน ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน 5 E-mail: ach.ku58@windowslive.com

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชน:

องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้นดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนมาเป็นเวลาหลายปี ทำให้รับรู้ว่ามีในตำบลหาดส้มแป้นมีกลุ่มเด็กและเยาวชนสองกลุ่มด้วยกัน คือ 1) เด็กที่มีจิตอาสา ตั้งใจเรียน ชอบช่วยเหลือชุมชน รักการทำกิจกรรม ชอบเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ชอบค้นคว้าข้อมูลใหม่ๆ และนำมาเผยแพร่เล่าสู่กันฟังกับพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ 2) เด็กไม่มีจิตอาสา ไม่ชอบเรียนหนังสือ ชอบเที่ยว ชอบจับกลุ่มกับเพื่อน ตัดเกมคอมพิวเตอร์ ตัดวันทูลอด ไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ค่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชุมชนและข้อมูลของตำบลมากนัก แต่เนื่องจากการเข้าถึงระหว่างกันของเด็กมีมากกว่าผู้ใหญ่กับเด็ก จึงใช้กลุ่มเด็กและ

เยาวชนกลุ่มแรกเป็นแกนหลักในการนำให้เด็กกลุ่มหลังเข้าร่วมกิจกรรม อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังให้เด็กตัวเล็กๆ ที่กำลังเติบโตขึ้นมาได้เป็นผู้ที่มีจิตอาสา ชอบกิจกรรม ชอบช่วยเหลือชุมชนอีกทางหนึ่ง

โครงการ “ค่ายเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน” ได้มาจากการพูดคุย และเสนอความคิดเห็นร่วมกันของเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่หลายฝ่ายในตำบลหาดส้มแป้น ทำให้โครงการนี้เป็นโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง ทั้งยังเป็นโครงการที่แสดงให้เห็นถึงรากเหง้าของชุมชน ผนวกเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในหลากหลายด้าน ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านศีลธรรม จริยธรรม ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ผลจากการดำเนินโครงการทำให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการได้รับทั้งความรู้ ความสนุกสนาน ความผูกพันของคนในชุมชน สำนึกรักบ้านเกิด และการมีจิตอาสา ซึ่งเป็นสิ่งที่เราต้องปลูกฝังให้ลูกหลาน เพื่ออนาคตบุคคลเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการดูแลชุมชนและประเทศชาติของเรา

ประเด็น/ปัญหาด้านเด็กและเยาวชนที่สำคัญในพื้นที่ (ความเป็นมาของปัญหา):

ตำบลหาดส้มแป้นเป็นตำบลเล็กๆ ตำบลหนึ่งที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองระนอง ซึ่งประสบปัญหาทางสังคมเช่นเดียวกับพื้นที่อื่นๆ คือ ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม การถูกคุกคามทางวัฒนธรรมตะวันตก การมี ศีลธรรมจริยธรรมที่นับวันมีแต่จะลดน้อยลง เป็นต้น หากปล่อยปะละเลยปัญหาไม่แก้ไข ไม่ปลูกฝังหรือส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นับวันปัญหาต่างๆ ก็จะทำให้ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ประกอบกับทุกภาคส่วนในชุมชนต้องมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา โครงการนี้จึงมีที่มาจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ในตำบลหาดส้มแป้น ที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกันและเป็นแนวทางที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพื่อให้เด็กและเยาวชนในตำบลหาดส้มแป้น ได้เรียนรู้และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านผลิตภัณฑ์ในชุมชนของตน รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้เรื่องภัยอันตรายของยาเสพติด การป้องกันตนเองจากการติดยาเสพติด

ยุทธศาสตร์และการดำเนินงาน:

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ คือ

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคม ซึ่งในการจัดทำโครงการนี้เน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายในตำบลหาดส้มแป้น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ช่วยกันสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาคณะให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตอาสาช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นและชุมชน

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการท่องเที่ยว ให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพในตำบล การผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่ต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ทำให้เรียนรู้ว่าเราสามารถสร้างงานสร้างรายได้โดยผูกโยงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบลได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งการดำรงชีวิตของคนควบคู่กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

โครงการนี้ดำเนินการ 2 วัน มีเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป จำนวน 40 คน แยกนำกลุ่ม
เยาวชน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลหาดส้มแป้น 13 คน และวิทยากร 2 คน รวม 60 คน เข้าร่วมโครงการ
โดยแบ่งกิจกรรมเป็น 2 ประเภท คือ 1) การค้นหาศักยภาพชุมชน และเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน ด้านผลิตภัณฑ์
ชุมชน ได้แก่ ไม้กวาดดอกอ้อ เซรามิก และไข่เค็มดินขาว ใช้เวลา 1 วัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วม
โครงการได้เรียนรู้ว่าในชุมชนของตนมีผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง และ 2) การเข้าวัดฟังธรรม เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด
การกตัญญูต่อบิดา มารดา ครูอาจารย์ และร่วมกันทำความสะอาดลานวัด ใช้เวลาอีก 1 วัน เพื่อให้เด็ก
และเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการได้เข้าวัดฟังธรรมและรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด .

ความก้าวหน้าและผลลัพธ์

ผลลัพธ์ของโครงการประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 44 คน
ทั้งหมด 14 ด้าน คะแนนแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 3.66-4.84 จากคะแนนเต็ม 5 โดยผู้เข้าร่วมโครงการระบุว่า
อยากให้มีโครงการเช่นนี้อีกโดยให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4.84 (96.8%) ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วม
โครงการครั้งนี้ คิดเป็นคะแนน 4.41 (88.20%) และระบุว่าต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มอาสาสมัครรักษา
ส้มแป้นอีก คิดเป็นคะแนน 4.75 (95%) นอกจากนี้โครงการนี้ทำการประเมินความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วม
โครงการของผู้เข้าอบรม โดยพบว่าผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 86(38 คน) สามารถทำคะแนนอบหลังการอบรมได้
มากกว่าร้อยละ 60 ในขณะที่ผู้เข้ารับการอบรมเพียงร้อยละ 34.09 (15 คน) ทำคะแนนสอบผ่านได้มากกว่าร้อยละ
60

แนวทางการทำงานที่ดี:

โครงการ “ค่ายเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน” นี้ มีที่มาจากความต้องการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา
เด็กและเยาวชนในพื้นที่ ของ ภาครัฐ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น สำนักงานส่งเสริมสวัสดิ
ภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส (สท.) ภาคประชาชน คือ สภาคเด็กและเยาวชนตำบลหาดส้มแป้น
กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบล ชมรมผู้สูงอายุตำบลหาดส้มแป้น กลุ่มอาชีพเซรามิก กลุ่มอาชีพไม้กวาดดอกอ้อ
กลุ่มอาชีพทำไข่เค็มดินขาว ภาคเอกชน คือ บริษัท มินเนอรัล รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ที่สนับสนุน
วัตถุดิบดินขาวในการผลิตเซรามิก และทำไข่เค็มดินขาว นอกจากนี้ยังให้วัดมีส่วนร่วมในการสร้างศีลธรรม
จริยธรรมแก่เด็กเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย โดยในขั้นแรกมีการคัดเลือกโครงการจากการประชุม
ประชาคมตำบล ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้สภาเด็กและเยาวชนตำบลหาดส้มแป้นเป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน โดยจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเป็นคนที่มีศีลธรรมจริยธรรม
ควบคู่กับการมีจิตอาสา

จากกรอบที่ได้จากการประชุมประชาคมครั้งนั้น สภาเด็กและเยาวชนตำบลหาดส้มแป้นจึง
ปรึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดส้มแป้น และตัวแทนกลุ่มองค์กรในตำบล
เพื่อจัดทำโครงการที่มีกิจกรรมที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้นได้ ผลจากการปรึกษาร่วมกัน
ของหลายฝ่ายจึงเกิดเป็น โครงการ “ค่ายเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน” และเนื่องจากโครงการนี้มีกิจกรรมที่

หลากหลายทั้งด้านเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ศิลปกรรมจริยธรรม อีกทั้งสอดแทรกความ
สนุกสนาน ความรักความสามัคคี การทำงานเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีจิตอาสา ทำให้ผู้เข้าร่วม
โครงการได้รับความรู้และซึมซับจิตสำนึกที่ดีไปในคราวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ:

ข้อเสนอแนะสำหรับนำแนวทางนี้ไปประยุกต์ คือ ผู้จัดทำโครงการต้องยึดเด็กและเยาวชนเป็น
ศูนย์กลาง โดยมีการพูดคุยปรึกษาหารือร่วมกัน ให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น ได้ร่วมกำหนด
กิจกรรมต่างๆ ในโครงการ รวมถึงค้นหาศักยภาพและปัญหาของแต่ละชุมชนซึ่งแตกต่างกัน เพื่อให้เกิด
กิจกรรมที่จะสามารถแก้ปัญหาชุมชนของตนเองได้อย่างแท้จริง

ภาคผนวก ท: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (เทศบาลตำบลบางริน)

โครงการ “การป้องกันการตั้งครรภ์ติดเชื้อ เอช ไอ วี และป้องกันการติดยาเสพติด ในเด็กและเยาวชน”

ประเภท : แนวทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี

จังหวัด : ระนอง

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : เทศบาลตำบลบางริน

ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ

นายสิทธิชัย ยวงทอง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 5 Siti.m@hotmail.com

นางสาวปิยะธิดา เขียวไข่กา ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน munthow 23 spu@hotmail.com

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชน

มีจำนวนเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลบางรินอายุระหว่าง 0-25 ปี จำนวนทั้งสิ้น 2,017 คน
แยกเป็นชาย 1,013 คน หญิง 1,004 คน

ประเด็น/ปัญหาด้านเด็กและเยาวชนที่สำคัญในพื้นที่

จากข้อมูลที่ผ่านมาการสังเคราะห์ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนของเทศบาลตำบลบางริน มีปัจจัยเสี่ยงสูง ที่
จะ ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กเองและบุคคลรอบข้างในด้านต่างๆ

1) เด็กและเยาวชนของเทศบาลตำบลบางริน มีปัจจัยเสี่ยงสูง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสุขภาพอนามัย ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยโดยเฉพาะพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ไม่
ก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น ขนมหุบกกรอบ น้ำอัดลม มากถึงร้อยละ 93.0/94.7 รวมทั้งการรับประทานอาหาร
fast food ก็สูงถึงร้อยละ 72.67 สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องรีบดำเนินการเพราะเด็กและเยาวชนจะต้องได้รับ
สารอาหารที่มี ประโยชน์ต่อร่างกายและในการเรียน

ด้านการศึกษา

ปัญหาด้านการศึกษาจากข้อมูลที่ได้รับการสังเคราะห์ปรากฏว่าปัจจัยเสี่ยงด้านการศึกษาพบว่าจะยังไม่
มีเหตุปัจจัยที่ถือว่ามีความเสี่ยง

ด้านสังคม

ด้านสังคมเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่สะท้อนให้ผู้ปกครองหน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบต้องตระหนักและ
หา ทางแก้ไข เช่น เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สูงถึง 54.0 และที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดคือเด็กและเยาวชนที่เคยพบเห็นยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ระหว่าง ร้อยละ 30.0 -32.3 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาเสพติดนับวันยิ่งรุนแรงและหาได้ไม่ยากเลย

2) เด็กและเยาวชนของเทศบาลตำบลบางริน มีปัจจัยเสี่ยงต่ำ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสังคม

ทัศนคติของเด็กและเยาวชนที่ถือว่ายังไม่ถึงกับเป็นการสร้างปัญหาหรือมีปัจจัยเสี่ยงต่ำ เช่นทัศนคติต่อ ชีวิตคู่และการดื่มเหล้าสุบบุหรี่ ยังมีน้อยเมื่อเทียบกับท้องถิ่นอื่นๆ ซึ่งสามารถส่งเสริมและร่วมกัน รมรงค์เพื่อรวมด้วย ช่วยกันในการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป

3) เด็กและเยาวชนของเทศบาลตำบลบางรินมีปัจจัยสร้างสูง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการศึกษา

ทัศนคติต่อการเรียนและการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจที่เป็นเหตุของปัจจัยสร้างซึ่งมีส่วน ช่วยให้ การพัฒนากิจกรรมต่างๆ ด้านเด็กและเยาวชนสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเต็มที่เพราะหากเด็กมีความรู้สึกรักและ สนุกสนานในการเรียนและการอ่านหนังสือนั้นเป็นการสื่อให้เห็นว่าเราสามารถที่จะเข้าไป มีส่วนร่วมในการผลักดันกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ของเด็กได้ด้านสังคม

การให้เวลากับครอบครัวของผู้ใหญ่ซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กต้องการ พบว่าการใช้เวลากับครอบครัว สูงถึง ร้อยละ 78.0 รวมทั้งความรู้สึกดีต่อท้องถิ่นบ้านเกิดของตัวเอง สูงถึง ร้อยละ 94 สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาเป็น จุดแข็งในการที่จะร่วมกันกำหนดรูปแบบยุทธศาสตร์ท้องถิ่นนำอยู่สำหรับเด็กได้

4) เด็กและเยาวชนของเทศบาลตำบลบางริน มีปัจจัยสร้างต่ำ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสังคม

ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตประจำวันยังคงเป็นเรื่องที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องตระหนัก เพราะหากเด็ก ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 27.8 เป็นสิ่งที่จะต้องช่วยกันสร้างความรู้สึกลงถึงความปลอดภัยให้กับเด็ก และอีกปัจจัย หนึ่งที่เด็กส่วนใหญ่ของภาคใต้ ที่คิดว่าประเทศมีการทุจริตคดโกง อยู่ระหว่าง 80.0-94.2 เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควร จะเร่งหยาบยกมาเพื่อทำความเข้าใจกับเด็กและเยาวชน สิ่งหนึ่งที่น่าจะช่วยให้ปัญหาต่างๆ คลี่คลายและเกิด ประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเอง คือ ควรที่จะร่วมกันเพิ่มพื้นที่ดีให้กับเด็ก และจัดกิจกรรมขับเคลื่อนด้านเด็ก และเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์และการดำเนินการ

ประชากรในประเทศไทยมีประมาณ 70 ล้านคนในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ10 เป็นวัยรุ่นที่อายุน้อย กว่า 19 ปี จากการสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติในปี คศ.2003 พบว่าครอบครัวเดี่ยวมีปริมาณเพิ่มขึ้น โดย ในขณะนี้ร้อยละ10 ของครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวและในจำนวนนี้ร้อยละ30 เป็นครอบครัวเดี่ยว ประเภทที่แม่เป็นผู้ปกครองเพียงคนเดียว และอีกร้อยละ30 เด็กวัยรุ่นต้องใช้ชีวิตตามลำพัง

จากรายงานสำรวจของสถาบันประชากรและสังคมร่วมกับสำนักกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ ในปี คศ.2003 พฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในประเทศไทยพบว่า อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นที่เริ่ม

มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ อายุ 16 ปี และจากข้อมูลของดร.อมรวิษ นาคทรพรพ ผู้อำนวยการสถาบันรามจิตติ ในรอบปี 2548-2549 ในเด็กมัธยมถึงอุดมศึกษา พบว่ามีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับ 2-3 ปีที่ผ่านมา และในกลุ่มนี้ร้อยละ 30 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ในขณะที่การแต่งงานช้าลงโดยเฉลี่ย อายุ 24 ปี จะเห็นได้ว่าช่องว่างที่เกิดขึ้นจากค่าเฉลี่ยของการเริ่มมีเพศสัมพันธ์กับการแต่งงานราว 8 ปีนี้ สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นและยาวนานขึ้นและเป็นการมีเพศสัมพันธ์แบบขาดความรับผิดชอบ (sex without responsibilities) หรือสังคมยังไม่ยอมรับ โดยมีปัจจัยที่เป็นเหตุกระตุ้นหลายประการเช่นการเข้าวัยรุ่นที่เร็วขึ้น การกระตุ้นโดยสื่อที่ไม่เหมาะสม ทำให้ปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และผลของการกระทำทวิความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้นเห็นได้จากการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นหรือฝ่ายชายทิ้งไปปล่อยให้ฝ่ายหญิงแบกรับภาระและความเครียดทั้งหมด

การทำแท้งเดือนที่เพิ่มมากขึ้นแม้ว่าไม่มีตัวเลขที่ชัดเจนแต่จากการรายงานภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งเดือนของโรงพยาบาลต่างๆ ทำให้คะเนได้ว่าในแต่ละปีมีวัยรุ่นที่ทำแท้งประมาณ 2-3 แสนรายต่อปี นอกจากนี้มารดาวัยรุ่นที่เครียดและหาทางออกของตนเองไม่ได้ก็ทิ้งลูกหรือทำร้ายลูกเช่นฆ่าลูก โดยปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ไม่ต่ำกว่า 30 รายต่อปี การให้องค์ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติต่อพฤติกรรมทางเพศหรือเพศศึกษา ยังไม่เข้มแข็ง โดยพบว่าเพศศึกษาในวัยรุ่นเริ่มช้าอายุเฉลี่ยราว 14 ปี ในขณะที่วัยรุ่นได้ข้อมูลส่วนใหญ่จากเพื่อน และสื่อเช่นอินเทอร์เน็ต ประมาณร้อยละ 60

การรู้จักป้องกันตนเองไม่ว่าจะเป็นการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ หรือการป้องกันโดยการใช้ถุงยางอนามัย (ปัจจุบันพบว่าวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ใช้ถุงยางอนามัยเพียงร้อยละ 20) การใช้ยาคุมกำเนิด ยังอ่อนแอและเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันมากจนทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศในลำดับต้นๆของเอเชียที่มีปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และวัยรุ่นคลอดลูก (จากข้อมูลของUNICEF ในปี ค.ศ.2003 พบว่าค่าเฉลี่ยวัยรุ่นไทยคลอดลูกอยู่ที่ 70 ต่อพันคนของหญิงวัย 15-19 ปี ปัจจุบันเพิ่มขึ้นเป็น 90 ต่อพัน หรือวันละ เกือบ 200 คน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยทั่วทวีปเอเชียอยู่ที่ 56 ต่อพันคนของหญิงวัย 15-19 ปี และค่าเฉลี่ยทั่วโลกอยู่ที่ 65 ต่อพันคนของหญิงวัย 15-19 ปี)และวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี เพิ่มขึ้นเรื่อยๆเมื่อเทียบกับ 2-3 ปีที่ผ่านมา วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์มากกว่า ร้อยละ 60 ดัดเชื้อทางเพศสัมพันธ์หรือตั้งครรภ์ภายใน 1 ปีของการมีพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ ในขณะที่วัยรุ่นกลุ่มนี้โดยส่วนใหญ่เริ่มความหาความช่วยเหลือเพื่อป้องกันตนเองเมื่อมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์มาแล้ว เกิน 1 ปี แล้วแทบทั้งสิ้น

ปัญหาโรคเอดส์ในวัยรุ่นก็เป็นอีกปัญหาที่น่าสนใจและน่าเป็นห่วง กล่าวคือวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ราว 60,000 คนที่กำลังติดเชื้อเอดส์มาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยขาดการป้องกันและเป็นสาเหตุการตายของวัยรุ่นในลำดับที่ 2 รองจากอุบัติเหตุ การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ก็มีอุบัติการณ์มากในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นหนองในแท้(Gonorrhoea) หรือหนองในเทียม(C.Trachomatis) แม้ว่าหลายรายมักไม่มีอาการแต่หากปล่อยไว้นอกจากจะทำให้การติดต่อของโรคนีแพร่หลายแล้วยังทำให้เกิดปัญหาสุขภาพของวัยรุ่นเองด้วย

นอกจากนี้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันยังมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองและชุมชนหนาแน่น รวมทั้งพื้นที่ที่มีสถานบริการและมั่วสุมต่างๆ เช่น ร้านเกมส์ อินเทอร์เน็ต โต๊ะสนุกเกอร์ ฯลฯ ประชากรกลุ่มเสี่ยงยังคงเป็นเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา ตลอดจนผู้ใช้แรงงานและผู้ว่างงาน ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งผู้ค้าและผู้เสพ กระบวนการบังคับใช้กฎหมายและบำบัดรักษาในระบบต่างๆ มีข้อจำกัดทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำซาก เพื่อเป็นการมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่ยังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้หมดสิ้นไป

ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าว กลุ่มสภาเด็กและเยาวชนตำบลบางรีนจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการป้องกันการตั้งครุฑและการติดยาเสพติดในเด็กและเยาวชนที่นับวันยังเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ยังได้จัดทำ “โครงการป้องกันการตั้งครุฑและการติดยาเสพติดในเด็กและเยาวชน” เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและรู้จักการระวังตัวเองมากยิ่งขึ้น โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการดำเนินงานด้านเด็ก คือการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสภาเด็ก การร่วมมือที่ดีระหว่างสหสาขาวิชาชีพทั้งด้านงบประมาณ วิทยากร และสื่ออุปกรณ์ต่างๆ การวิเคราะห์ปัญหาจากฐานข้อมูลจริง และการให้การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน

แนวทางการทำงานด้านเด็กที่ดี

ความสำเร็จของโครงการเกิดจากการทำงานของสภาเด็กที่เข้มแข็งตั้งแต่การเป็นผู้วิเคราะห์ในชุมชน การเขียนโครงและกำหนดกิจกรรมของโครง การหากกลุ่มเป้าหมายและ การกำกับการทำงานทุกขั้นตอนของการดำเนินโครง ภายใต้การดูแลจากทีมบุคคลากรที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนของเทศบาลบางรีนที่ทุ่มเทการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ตลอดจนได้รับความร่วมมือที่ดีจากสหสาขาวิชาชีพทั้งด้านการสนับสนุนงบประมาณและ วิทยากร เช่น พมจ สปสช ตำรวจ ครู ห้างร้านต่างๆ และองค์กรเอกชน เป็นต้น

ผลลัพธ์

การประเมินผลโครงการประเมินจาก 1) จำนวนเด็กที่เข้าร่วมโครงจำนวน 120 คน และมีเด็กเป็นกรรมการผู้ดำเนินโครงเองจำนวน 40 คน 2)ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โครงการอยู่ในระดับดี 3) กระบวนการทำงานของเด็กในการดำเนินโครง โดยพบว่า เด็กมีการพัฒนาภาวะผู้นำ การเป็นสมาชิกที่ดี การติดต่อประสานงาน การประชาสัมพันธ์ และการหาทุน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ

ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ อันจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน โดยมี “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

ภาคผนวก ๓: แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ)

โครงการ สุขอย่างสมดุล ด้วยทุนชีวิต “เรื่องเล่าของชาวบางพระเหนือ”

ประเภท: แนวทางการทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่ดี

ชื่อจังหวัด: ระนอง

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง:

โครงการสุขอย่างสมดุล ด้วยทุนชีวิต “เรื่องเล่าของชาวบางพระเหนือ” ได้แนวคิดมาจากโครงการ 2 โครงการ คือ โครงการคนรุ่นใหม่ ใส่ใจภูมิปัญญาท้องถิ่นและโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สู่ชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จประมาณ ปี 51-52 ซึ่งเป็นโครงการที่มีประโยชน์ ทาง อบต. จึงได้พัฒนาโครงการสุขอย่างสมดุล ด้วยทุนชีวิต “เรื่องเล่าของชาวตำบลบางพระเหนือ” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น คนตรีไทย กีฬามวยไทยและอาชีพผูกผ้าในงานพิธีต่าง ๆ การทำไข่เค็ม การทำจาดสารทเดือนสิบ

ผู้รับผิดชอบ:

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือและผู้ประสานงานโครงการ นางศรียาณี ไชยชาญ ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน โทรศัพท์ 080-6471798 E-mail : sranee@hotmail.com

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับงานด้านเด็กและเยาวชน:

กลุ่มเป้าหมายของการจัดทำโครงการนี้ คือ เด็กที่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในตำบลบางพระเหนือ อายุระหว่าง 4-17 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก รวมทั้งเด็กที่ไร้สัญชาติที่เรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนในเขตตำบลบางพระเหนือ อายุระหว่าง 4-17 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายรอง ทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้จากโรงเรียนในเขตตำบลบางพระเหนือ จำนวน 540 คน

ประเด็น/ปัญหาด้านเด็กและเยาวชนที่สำคัญในพื้นที่

สืบเนื่องจากปัจจุบันนี้เด็กและเยาวชนมีการบริโภคสื่อต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เช่นจาก อินเทอร์เน็ต ทีวี และโทรศัพท์มือถือประเภทต่างๆ เป็นต้น ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับอิทธิพลของความทันสมัยจากวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้เด็กและเยาวชนอาจจะไม่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น ราษฎรชาวบ้านและชุมชนจึงได้นำแนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปะ คนตรี กีฬา และอาชีพ พร้อมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชนให้เห็นความสำคัญถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเด็ก และสร้างความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์และการดำเนินงาน:

ยุทธศาสตร์ที่จะใช้ในโครงการนี้คือ (1) การสร้างเครือข่ายการทำงานที่ได้มาจากทีมสหวิชาชีพ ที่ทำงานด้วยจิตอาสา (2) มีเจ้าหน้าที่นักพัฒนาชุมชนและปลัด อบต. ที่มีการทำงานอย่างเต็มที่ มีจิตอาสาในการพัฒนาชุมชนรวมทั้งการมีพื้นฐานความเป็นคนในพื้นที่ของนักพัฒนา ทำให้เข้าถึงปัญหาได้อย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ (3) นำความต้องการของชุมชนในการแก้ปัญหาด้านเด็กและเยาวชน มาสร้างความตระหนักให้ครอบครัวและชุมชน เข้าใจถึงปัญหาของเด็กและเยาวชนในชุมชนและขอความร่วมมือในการพัฒนางานด้านเด็กและเยาวชน โดยผ่านกระบวนการทางสังคม ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักพัฒนาชุมชน ครอบครัว และเด็ก

เมื่อได้กลุ่มเป้าหมายแล้ว ทางผู้ประสานงานโครงการ บรรยายวัตถุประสงค์ของโครงการที่โรงเรียน และชี้แจงกิจกรรมของโครงการซึ่งมีทั้งหมด 13 กิจกรรม เช่น สืบค้นประวัติความเป็นมาของชุมชน คนตรีไทย หนึ่งตระกูล ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หลังจากนั้นทำการคัดเลือกตัวแทนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 260 คน ซึ่งได้มาจากเด็กที่เป็นแกนนำชุมชนที่ได้ทำงานร่วมกับทาง อบต. โดยที่แต่ละกลุ่มจะต้องเข้าไปในชุมชนเพื่อไปศึกษาเรียนรู้จากปราชญ์ของชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละด้านและเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมกับการฝึกปฏิบัติจริงในกิจกรรมนั้น ๆ ระยะเวลาของการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมอยู่ระหว่าง ครึ่งวัน-3 วัน เมื่อครบตามกำหนดการเข้าร่วมกิจกรรม ทางผู้ประสานงานโครงการได้จัดตลาดนัดแหล่งเรียนรู้ตำบลบางพระเหนือขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมทำกิจกรรมทั้ง 13 กลุ่ม ได้มีโอกาสเผยแพร่ ความรู้และทักษะที่ไปศึกษามากับปราชญ์ในชุมชนที่ไปเรียนรู้มา รวมทั้งมีการเชิญปราชญ์เหล่านั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ทาง อบต. ได้มีการเชิญ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เข้ามาร่วมในกิจกรรมนี้ด้วยซึ่งมีการกำหนดไว้หลังปีใหม่ 2555(เนื่องจากว่ายังไม่ได้งบประมาณ) คาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมโครงการประมาณ 350 คน

ความก้าวหน้าและผลลัพธ์:

ขณะนี้โครงการได้รับการอนุมัติงบประมาณแล้ว และอยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการอยู่ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายใน เดือนมกราคม 2555

แนวทางการทำงานที่ดี:

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบต.บางพระเหนือ ให้ความสำคัญและการสนับสนุนการพัฒนางานด้านเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ชุมชนมีความเข้มแข็งให้การสนับสนุนในกิจกรรมด้านเด็ก โดยการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านปราชญ์ชาวบ้าน ร่วมกันสนับสนุนทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็ก ได้รับการสนับสนุนจากทีมสหวิชาชีพ ได้แก่ ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กลุ่มระดับโอบ และโรงเรียน เป็นต้น

การได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทีมสหวิชาชีพ (บุคคลในท้องถิ่นชาวบางพระเหนือที่มีจิตสำนึกพัฒนาบ้านเกิด) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การทำงานด้านเด็กประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยที่

ไม่คำนึงถึงคำตอบแทน ทุกคนในชุมชนอยากเห็นเด็กและเยาวชนในชุมชนห่างไกลจากสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด เป็นต้น

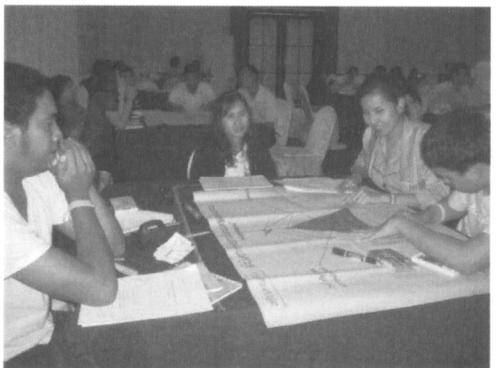
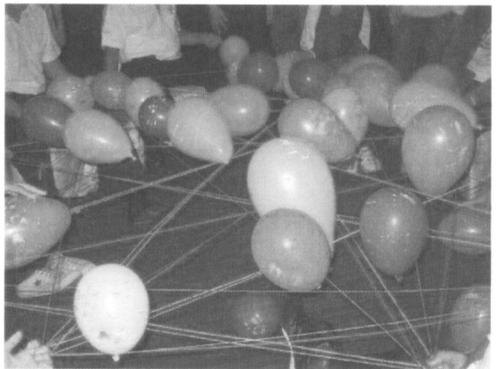
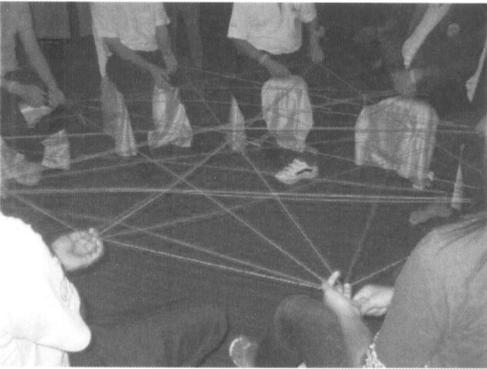
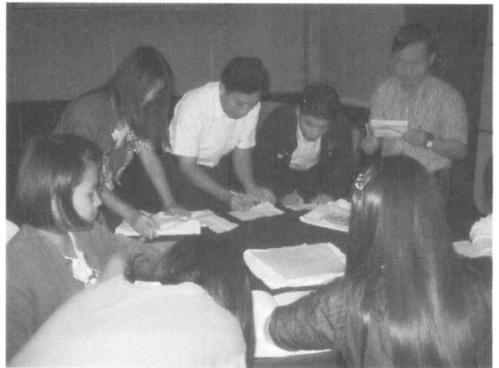
ข้อเสนอแนะและการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ:

ควรมีการจัดสรรด้านงบประมาณให้ได้ตามเวลาที่ขอ งบประมาณสนับสนุน หลังสิ้นสุดโครงการ จะทำการเผยแพร่ทางด้านภูมิปัญญาของชุมชนผ่านหนังสือนิทาน เล่าเรื่องกิจกรรม

แผนการทำงานในอนาคตที่ใช้แนวปฏิบัติที่ดี:

การเผยแพร่ทางด้านภูมิปัญญาของชุมชนผ่านหนังสือนิทาน เล่าเรื่องกิจกรรม โดยวางแผนประสานงานกับองค์กรเอกชน กลุ่มระบัดใบ โดยทำการเผยแพร่ที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำตำบลบางพระเหนือ และทางเว็บไซต์ของ อบต.บางพระเหนือ

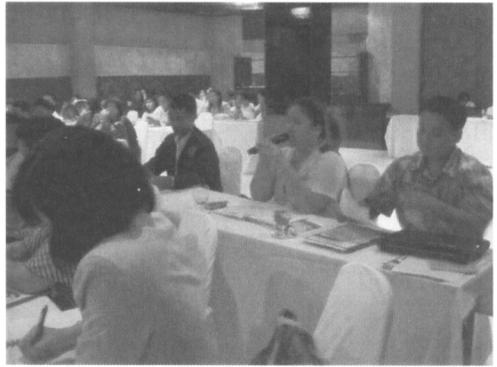
ภาคผนวก ณ: ภาพการจัดประชุมระดับจังหวัด ครั้งที่ 1

ภาคผนวก ด: ภาพการลงเยี่ยมพื้นที่ของอาจารย์ในทีมวิจัยจังหวัดระนอง

ภาคผนวก ต: ภาพการจัดประชุมระดับจังหวัด ครั้งที่ 2

ภาคผนวก ฉ: ภาพการประชุมเพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงาน
ด้านเด็กและเยาวชน

ภาคผนวก ท: ภาพการประชุมสัมมนาในระดับชาติ เรื่อง การส่งเสริมศักยภาพองค์กรปกครอง

